CLASSIS XIII.

II. PLANTÆ APETALÆ (a).

I. STAMINIBUS CONSPICUIS.

II. DICOTYLEDONES.

NON ignoro, hanc classem olim a VAILLANTIO repudiatam fuisse, & etiam nunc re ipsa a LINNÆO rejici. Mihi tamen & tota Classis minime artificialis visa est, & plerique ordines naturales. Omnibus commune est, flores habere simplices, regulares, partibus omnibus similibus & similiter positis, fere semper in pauca segmenta divisis, tria, quatuor, quinque, sex, raro in octo, constan er parva. Omnibus vita floris perennis, ut in eo, tamquam in calyce, semen maturescat, Plerisque flores conglomerati, sessiles. Plerisque flores virides, decolores, durique, paucis exceptis, in quibus colorem habent, tamen cum duritie conjunctum (b). In America septentrionali & Europa hæc classis abundat.

ORDO I.

SEXUBUS CONJUNCTIS.

His commune est, utrumque sexum in eodem flore conjungere.

I. VASCULIFERÆ POLYSPERMÆ.

I. POLYSTEMONES.

His ter & quater numerosiora stamina sunt, quam floris divisiones.

ASARUM (c) TOURNEFORT. t. 286.

LINN. n. 589.

Flos sive calyx, nam flos in hac classe nihil a calyce differt, campaniformis, semitrifidus (d), segmentorum mucrone incurvo (e). Ex summo germine (f) stamina duodecim, antheris gemellis, corniculo (g) ex earum antherarum conjunctione surgente: ea stamina ex summo fructu nata, circumstant tubam (h) cylindricam, apice sexfido. In calyce adnatus ipse fructus sexlocularis (i), polyspermos, absque axi, ut in Papavere.

1547. ASARUM foliis reniformibus, subhirsutis.

Asarum TRAG. p. 64. CAMERAR. *Epit.* p. 19. DODON. *purg.* p. 110. BLAKWELL. t. 383. MILLER t. 53. non optime.

Asarum foliis reniformibus, obtusis, binis LINN. p. 633.

β. Foliis majoribus circa fanum D. *Virginis Eremitarum* GESNER *hort.* p. 249.

In Helvetiæ sylvis montosis. Abunde in adscensu montis *Dolaz*: inter *Münchenstein* & *Muttenz*, qua via per sylvam ducit; in sylva *die Hardt*, circa *Schauenburg* & *Gempen*. Abunde prope *St. Imier*; *prés du Locle*; *à la Côte* de *St. Sulpice contre le Valon*. *Aux Cornes de Cerf*, *Mairie de la Brévine*; circa *Delsperg*. Non procul *Tiguro* ad *Limagum* flumen.

Caulis

(a) STAMINEI. JUNG.

(b) DOUGLAS H. p. 216.

(c) Asarum, aliis Nardus sylvestris, ederæ foliis rotundioribus, mollioribus, flore purpureo, intra folia proxima radicem emicante, odorato: cauliculis angulosis, hirsutis, mollibus, radice Nardi Celticæ, geniculata, odorata, calida. Semen acinosum, sapore calido, virososo. Bis floret. In Ponto optimum effoditur, dum incipit folia mittere PLIN. L. XII. c. 13. DIOSCORID. I. c. 9. Asarum foliis Hederæ, folio Cyclamini MESUE c. 21.

(d) TOURNEFORT. C. D. E.

(e) Ibid.

(f) B. B.

(g) BLAKWELL.

(h) Tubas sex GREW.

(i) TOURNEFORT F.

Caulis reptans, ſubinde radices demittit. Folia petiolata, coriacea, ſubhirſuta, reniformia. Scapi florigeri radicales, uniflori, aphylli. Flores extus hirſuti, viridesque, intus obſcure purpurei. Odor cum gravitate gratus, valenſque. Ob eum, ut in alias graviter odoratis plantis, feles in Aſarum lotium effundunt (*k*).

Sapor acris & amarus. Aqua fragrans, aromatica, emetica (*l*) de Aſaro adſcendit, reſiduum iners eſt (*m*). Poſt fermentationem ſpiritum dat (*n*). Sal fixus copioſus, alcalinus. Vis primaria in radice eſt, in foliis & floribus debilior (*o*). Vomitum movet illa, ſi cruda ſumatur, ad ſcrupulum (*p*), ad dimidiam (*q*) & ad integram (*r*) drachmam. Pulvis tenerius tritus magis vomitum ciet (*r**). Armentis ad unam duaſve drachmas (*s*) propinatur. Folia octona dat *Patricius* BLAIR (*t*), quorum ſemunciam, & unciam (*u*) equi tolerant. Vetuſta radix in mite purgans (*x*) medicamentum abit. Extractum (*y*) leve cocti Aſari in catharticam naturam tranſit, & ſi ſecunda vice coctio repetita (*z*) fuerit, in diureticum medicamentum, quam vim veteres (*a*) Aſaro tribuebant. Eadem vis eſt infuſi Aſari, ſi doſis dimidiæ drachmæ non ſuperata fuerit (*b*).

Denique, poſt repetitam coctionem, eam ſolam vim (*c*) retinet, qua ſudorem movet (*d*). Vini, cui radices infuſæ fuerunt, drachmæ duæ, ad quatuor, vomitum movent (*e*) &. urinam (*f*). Veteres in mulſa unciam dabant (*g*), & ea doſi, ut Helleborus, Aſarum purgabat. Infuſum aquoſum debile eſt (*h*), & catharticum (*h**).

Ob has vires valet ad jecoris morbos (*h***); ad longas febres intermittentes (*i*), & quartanas (*k*), ad iſchiadicos (*l*), renumque morbos, ad menſes pellendos (*m*), ad ipſum hydropem (*n*); demum ad maniam.

Pulvis foliorum ſiccorum valenter (*o*) ſternutamenta ciet, & ad cephaleas (*p*) adhibetur: eodem *in meatum auditorium inflato*, etiam ſurditas (*q*) ſuperata fuit, *& ulcus ſinus frontalis evacuatum, cum per nares adtraheretur* (*r*). Gravi *in lue pecorum*, cum paſſim circa genitales partes humores erumperent, *idem* in aures inflatus pulvis ſummam utilitatem præſtitit (s).

II. DIPLOSTEMONES.

CHRYSOSPLENIUM TOURNEFORT. t. 60.

LINN. n. 558.

Calyx rotati floris ſimilis (*a*), in quatuor ſubrotunda ſegmenta fiſſus. Ex quadrata placenta ſtamina octo, & decem exeunt (*b*). Fructus flori ſubjectus, bicornis (*c*), recurvus; per maturitatem aperitur, ad conchæ bivalvis (*d*) modum, & revolvitur. Semina numeroſa, nitentia. Tubæ duæ. Unicus flos ſupremus quinque partes habet, & ſtamina decem.

1548.

(*k*) BOCCONE *muſ. di fiſic.* p. 145.
(*l*) NEVETT. *rational econ of hum body* p. 156. Non purgare PECHLIN. *purg.* n. 95. Sed experimentum ſuum citat NEVETT.
(*m*) SCHEFLER *de Aſaro.*
(*n*) IDEM.
(*o*) LUDWIG. *de bonit. radic. Progr. I.*
(*p*) RONDELET. *Pond.* CHAILLON.
(*q*) KLAUNIG. *obſ.* p. 80.
(*r*) MESUE *Act. Hafn. IV.* LINDER. Egregie ea doſi purgare LINNÆUS *purg. indig.*
(*r**) *Deſcr. des plant. uſuell.* p 59.
(*s*) SAGAR. p. 56.
(*t*) *Pharm botan.* p. 116.
(*u*) BUCHODZ II. p. 47.
(*x*) NEUMAN *ed.* ZIMMERMAN p. 897. &c.
(*y*) Doſi extracti ad drachmam LENTIL. *Miſcell. III.* p. 55.
(*z*) NEUMAN.
(*a*) ARETÆUS *cur. diut. II.* c. 3. *cur. acut. II.* c. 7. RHAZE ad MANSOR. III. c. 28.
(*b*) PETZOLD *obſ.* 57.
(*c*) Nimis lene eſſe medicamentum FALLOP. *purg. ſimpl.* c. 4. Segne, ſi minori copia detur STAHL. *mat. med.* p. 137. Solum vinoſum infuſum valet, non aquoſum LINNÆUS.
(*d*) NEUMAN. Pro diaphoretico ARETÆUS *Cur. acut. II.* c. 5.
(*e*) MESUE. *Deſcr. des plant. uſuell.* p. 60.
(*f*) IDEM.
(*g*) PLIN. L. XXI. c. 19.
(*h*) Sudorem & urinam ciere LINNÆUS.
(*h**) PLIN. l. c. RHAZE l. c. *Deſcr.*
(*i*) PETZOLD. KLAUNIG. CHAILLON. BURGGRAV. *lexic.* p. 1120. LENTIL.
(*k*) In NICOLAUM p. 161. decoctum.
(*l*) Decoctum CHESNEAU p. 425. ex RONDELETIO.
(*m*) GEOFFROI p. 131.
(*n*) RUFUS. RULANDUS.
(*o*) *Chirurg. pharmac.* p. 81. BLAIR. l. c.
(*p*) COLBATCH. *acid and alcali.* p. 1. 164. BLAIR.
(*q*) COLBATCH.
(*r*) *Journ. de medec.* ann. 1757. m. Jul.
(*s*) *Afhandling om farfotor* p. 72.
(*a*) TOURNEFORT. A. A. B.
(*b*) LINN. *Skonska reſa.* p. 17.
(*c*) TOURNEFORT. C.
(*d*) D.

1548. CHRYSOSPLENIUM foliis alternis LINN. p. 569. *Skonska resa* p. 16.
Saxifraga aurea Hort. Aichstett. hiem. t. 6. f. 5. *Dodonæi* LUGDUN. p. 1113. J. B. III. p. 707.
Sedum palustre luteum majus, foliis pediculis longis insidentibus HIST. OXON. III. p. 477. S. 12. t. 8. f. 8.
Golden Saxifrage PETIVER *herb. Brit.* t. 6.

Bernæ reperiebatur in urbe, *hinter den Speichern*, in sepibus, & ad rivos alioquin non rara. In fossis arcis *Burgdorfensis* abunde; & in humidis umbrosis alpium.

Radices succi plenæ. Caulis in summa parte ramosus. Folia alterna, longe petiolata, reniformia, rotunde serrata, subhirsuta. Flores in summa planta in planam umbellam congesti, flavescentes iidem, micantes, & foliis insidentes.

Sapor stypticus, subacris, vulnerarius. Nullo in usu est.

* 1549. CHRYSOSPLENIUM foliis conjugatis (oppositis) LINN. p. 569.
Saxifraga aurea DODON. *pempt.* p. 316. LOBEL. *ic.* p. 612.
Sedum palustre luteum, foliis subrotundis, sessilibus HIST. OXON. III. p. 477. S. 12. t. 8. f. 7.

Descripsit Cl. PETIT *Lettres d'un Médecin III.*

In adscensu montis *Ballon*; supra *Mülhusiam*. *A la Vachette prés de Goumoy*, in dominio *Franquemont*, Cl. GAGNEBIN.

Habitus totus prioris speciei, qua aliquanto minus est. Folia conjugata, minora, minus reniformia, rotundiora. Caulis dichotomus. Flores perinde petiolati, quisque suo foliolo insidens.

II. MONOSPERMÆ.

I. DIPLOSTEMONES.

Semine unico, plerumque nudo.

SCLERANTHUS LINN. KNAWEL. RAJ. DILL. &c.

Calyx campaniformis, quinque segmentis subulatis. In ejus cavo semen unicum, calyce coronatum, & ejus segmentis connatum. Stamina decem. Tubæ duæ. Petala a calyce diversa habet Cl. C. A. v. BERGEN (*e*), sive petala in nonnullis exemplis accedunt, ad CHERLERIÆ similitudinem, sive de alia planta sermo est. Stylum trifidum Cl. POPOWITSCH (*f*).

1550. SCLERANTHUS floris segmentis erectis.
Polygonum minus, polycarpon TABERNÆMONT. p. 834.
Alchimilla gramineo folio, majori flore VAILLANT. p. 4. t. 1. f. 5.
Knawel incanum, flore majori, perenne RAJ. *Synops. III.* p. 160. t. 5. f. 1.
Spreading Knawel PETIVER. *Brit.* t. 9.
β. Teste BREYNIO est etiam.
Polygonum cocciferum CAMERAR. *Epit.* p. 691. *
Polygonum Polonicum cocciferum J. B. III. p. 378. RAJ. p. 186. BREYNE *de cocco rad.* f. 1.
Polygonum minus FRISCH *insecte Teutschlandes* t. 11. n. 1.
α. β. *Scleranthus calycibus fructus clausis* LINN. p. 580.

Basileæ ad *Wiesam* sursum eunti occurret, postquam pontem Huningem ducentem superasti. In colle, qui agros *Wylenses* separat a sylva cognomine. In *Valesia* passim, circa *Fouy*, *Gonthey*, *aux Ecrottes*, *en montant au Trient*. In summo monte *Salanfe*.

Radix perennis. Caules filiformes, quatuor, & sex unciarum, numerosi, geniculati, semiprocumbentes. Folia conjugata, curva, linearia, perangusta, in origine sua latiora. In summa planta flores congesti, ex ramulis breviter petiolati. Stipulæ breves, lanceolatæ. Flores albi, linea viridi segmenta distinguente, non quidem clausi, minus tamen, quam in sequente specie patuli, segmentis calycinis ovatis, erectis.

1551.

(*e*) *Comm. Lit. Noric.* ann. 1739. p. 35. *Progr. de Alchimilla.*
(*f*) *Vom Meere* p. 354.

1551. SCLERANTHUS floribus patulis.
Polygonum Germanis Knawel TRAG. p. 393.
Scleranthus calycibus fructus patulis LINN. p. 580.
II. *Polygonum minus alterum* TABERNÆMONT. p. 835.

In agris & inter ſtipulas vulgo.

Altius & erectius, donec maturi caules a ſeminum pondere coacti decumbant, pariter geniculati. Folia ſimilia, longiora, ortu lateſcente. Flores pariter congeſti, per ætatem rigentes, ſegmentis lanceolatis, acutis, in maturis patuli, diſtinctionibus, acutioribus, viridioribus, etſi neque ab iſtis albor abeſt. Stamina etiam denis pauciora, octo, ſeptem, quinque (*g*).

Ad prioris plerumque ſpeciei, tamen etiam ad iſtius (*b*) radicem, inſectum ex genere *Progallinſectorum* REAUMURII adhæret, ex quo muſca & vermiculus coccineus prodit, a BREYNIO, olim amico noſtro, deſcripta. Hæc quaſi galla olim ad tinctoriam artem in Polonia & Pruſſia adhibita fuit (*i*). Nunc Coccinella Mexicana invaluit,

Scleranthus ad Alſinen per Cherleriam reddci poteſt, cum quibus habitu conſentit, petalorum defectu differt.

I. II. II. ANOMALÆ.

His ratio ſtaminum ad ſegmenta floris non dupla eſt, ad duplam tamen accedit, ut unum alterumve deficiat, denique perinde, ut in Alſines genere, ad quinarium numerum ſtamina minuuntur.

HERNIARIA TOURNEFORT. t. 288.

LINN. n. 308.

Calyx quinquepartitus, ſegmentis lanceolatis. *Stamina vera decem, ut priori ordini* (*a*) proxima ſit, alterna quina antheris prædita, & quina ſterilia. Tuba bifida. Semen nitidum in capſula, quam a cortice ſeminis, in tanta minutie, non diſtinguas. Etiam quadrifolio calyce, & quatuor ſtaminibus reperitur.

1552. HERNIARIA glabra, glomerulis multifloris.
Herniaria GESNER. *hort.* BLAKWELL. t. 320. *glabra* J. B. III. p. 379. *herbacea* LINN. p. 317.

Paſſim in arenoſis. Baſileæ ad *VViesam* fluv. In arce *St. Tryphon*, in Valeſia; à *St. Sulpy*, *Morgiæ*, Genevæ, Tiguri, *Delemontii*.

Herbula humifuſa, multis cauliculis, vix ſemipedalibus. Folia ovato lanceolata Serpylli. Ad cujuſque folii alam glomeruli florum ſeſſilium. Bractea flore minor, ovato lanceolata, ſicca. Floſculi virentes, ſegmentis ovatis. Semen ſubrotundum, cinctum ſeparabili involucro albido. Habitus glaber.

Subſalſa, ſtyptica plantula, medicata. Ob vim ſtypticam ad hernias laudatur, potius, quam adhibetur. Succus expreſſus cum vino HOLLERIO (*b*) olim commendatus eſt, & ab HILDANO (*c*) & ſemen, & ſuccus cum albo vino (*d*). Deinde ad calculum frangendum eadem adhibita fuerunt, quæ vis pene contraria eſt prioris. Tophum renum decocta cum Herniaria aqua ſolutum fuiſſe *Johannes* VIRIDET (*e*); juſculum cum magna doſi lapidum cancrorum POTERIUS (*f*). Fefelliſſe aliquando fatentur (*g*). Urinam pellere & vehementer, apud Cl. CHOMEL (*h*) lego, & ejus plantulæ ope hydropem curatum (*i*), qui equidem ex nimio potu ortus fuiſſet. Pulverem adverſus oculorum caliginem in propria diſſertatione GRUHLMANNUS laudavit (*k*). Vix noſtris temporibus in medicina nota eſt.

1553.

(*g*) POPOWITSCH p. 153.
(*h*) BREYNE *Cocc. radic. Diſſ. II.*
(*i*) De eo Cocco BERNIZ *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann. III. obſ.* 104.
(*a*) BLAKWELL.
(*b*) *Morb. intern.* c. 62.
(*c*) In epiſtolam ad D. HAGENBACH.
(*d*) DURET apud CANERAR. Cent. III. n. 48.
(*e*) *Du bon oignon* p. 350.
(*f*) *Centur. III.* c. 73.
(*g*) HORNUNG. *diſſ.* p. 36.
(*h*) *Pionter uſuelles* p. 248. *Supplem.* p. 83.
(*i*) IDEM ibid.
(*k*) Jen. ann. 1706.

1553. HERNIARIA hirsuta, glomerulis paucifloris.

Herniaria hirsuta RAJ. ZANICHELL. *ic.* 284. C. B. J. B. III. p. 379.
Hoary rupture Wort PETIVER. *Brit.* t. 10.
Herniaria herbacea hirsuta LINN.

In Valesia passim. Ad rupes glaciales montis *Oberstafel.* Circa *Branson*, *Zurmeatte.* C. B. etiam inter *Basileenses* habet. In agris versus *Huningen*, cis & trans *Wiesæ* (l) pontem; circa *Wyl* & *Rieben* nasci dicitur.

Habitus idem, tamen minor, & similia folia & bracteæ. Dubitat, num vere diversa sit, LINNÆUS, conjungit ILL. TREW (*m*). Sed facile distinguitur, glomerulis paucifloris, qui in vulgari plurimos flores continent, & flore multo majori, pro folii portione. Bracteæ albissimæ.

POLYGONUM (*a*) LINN. n. 495. *Mat. med.* p. 62.

POLYGONUM TOURNEFORT. t. 290.

PERSICARIA TOURNEFORT. t. 290.

BISTORTA TOURNEFORT. t. 291.

& FEGOPYRUM TOURNEFORT. t. 290.

Cum LINNÆUS omnia tentasset, glandulisque videret se uti non posse, denique de separandis his generibus desperavit, & glandulis uti desiit. Neque aliud consilium vidi, quod sequerer. Nam a glandulis sumtus character plantas persimiles separat. Ex iis unum genus fieret Persicariæ racemosæ, & orientalis, cum Fegopyro cereali, & cum Persicaria natante: aliud ex reliquis omnibus. Ex staminibus conveniunt octostemones Bistortæ duæ, & Polygonum, & Fegopyra: discedunt hexastemones Persicariæ; & pentastemon Persicaria natans. Ex tribus tubis Bistortæ, Fegopyra, Polygonum secedunt a Persicariis, quibus tubæ duæ sunt, vel una bifida (*b*).

Ergo simplex huic generi character est, florem habere profunde quinquefidum, segmentis obtusis (*c*), plerumque coloratum. Stamina a quinque (*d*) ad octo, ut numerus naturalis videatur octo esse, & in plerisque speciebus dominetur. Semen plerumque triquetrum (*e*).

I. GLANDULIS NULLIS.

I. TUBA BIPARTITA.

1554. POLYGONUM foliis ovato lanceolatis, spicis florigeris, vaginis calvis, truncatis.

Hydropiper FUCHS p. 842. DODON. *Cereal.* p. 269. BLAKWELL. t. 119.
Persicaria acris, seu Hydropiper J. B. III. p. 780.
Iconem dedit TREWIUS *Comm. Lit. Noric.* ann. 1737. t. 5. f. 7. 8.
Polygonum foliis hexandris, semidigynis, foliis lanceolatis, stipulis submuticis LINN. p. 517.
β. Flore albo JOHRENIUS, &c.

In fossis & aquosis viarum.

Caulis pedalis, cubitalis, semisubrectus, geniculis evidentibus. Folia late elliptica, lanceolata, glabra, non maculata. Summi rami in gracilem spicam abeunt. Flores ad ramum sessiles, non congesti, sæpe quadrifidi, segmentis albis, vel rubellis. Vaginæ coloratæ, breves, latæ, truncatæ, non ciliatæ, nisi eæ, quæ divisioni caulis & rami origini adponuntur. Tuba bifida, antennis globulo terminatis. Stamina sex. Semen compressum, nitens.

Totius

(*l*) p. 217.
(*m*) Ad BLAKWELL. l. c.
(*a*) Polygonum mas, Sanguinaria, ramos habet teneros, exiles, copiosos, geniculis cinctos, qui per terram, ut gramen, repunt. Folia Rutæ longiora; semen sub omnibus foliis turgescens; florem candidum habet, aut puniceum DIOSCORID. L. IV. c. 4. PLIN. L. XXVII. n. 91. Polygonum nobis Sanguinaria MARCELLUS c. 9. seu herba sanguinalis CELSUS L. II. c. 33. Proserpinacam seorsim habet PLIN. L. XXVII. n. 104. easdem tamen vires, quas Polygono, ei PLATEARIUS tribuit p. 181. b.
(*b*) *Catal. Hort. Gotting.* p. 30. HOFFMER *nell. v. flor.* p. XII.
(*c*) TOURNEFORT. A. B. B.
(*d*) B.
(*e*) F.

Totius plantæ acrimonia caustica, durabilis. A *miti* vaginis separatur (*f*), ut fatearis eam, quæ proxime dicitur, videri utramque conjungere.

Succus leviter acidus est. Aqua stillatitia (*g*) fragrans, & subacris. Extractum gelatinosum, salsum. Sal fixus multo marino mistus.

Infusa aut decocta planta urinam pellit, in Lusitania (*h*) ob eam vim vulgo nota; hinc ad hydropem & icterum utilis, ut passulis, vel acetosa, nimiam medicaminis vim contemperent (*i*). Calculum minus tamen solvit, quam aqua simplex (*k*). Aquam destillantem ajunt vitiosum renum & vesicæ glutem expellere.

Externum usum ad œdemata magni Viri laudant, CHOMELIUS & BOERHAAVIUS. Succus Persicariæ acris cum sale contritæ, carnem putridam destruit (*l*), & ulcera fistulosa mundat. Luteo colore tingit (*m*).

1555. POLYGONUM foliis ovato lanceolatis, glabris, spicis strigosis, vaginis ciliatis. †

Persicaria angustifolia C. B. *Prodr.* p. 43. *ex singulis geniculis florens* PETIVER. *mus.* n. 90. RAJ. *Synopf. III.* p. 145.

β. Eadem est ex fide horti sicci C. B.

Persicaria pusilla repens LOBEL. *ic.* p. 316. PETIVER. RAJ. &c.

Persicaria pumila TABERNÆMONT p. 858.

C. BAUHINUS *angustifoliam Michelfeldæ, minorem* in agris *Huningensibus* legit, & circa *Haltingen*. Ego in torfaceis *das Löhr*, & in sylvosis humidis.

Habitum habet *acris*, spicas strigosas, florum sibi succedentium; folia glabra, absque maculis, eadem superne valde angusta, linearia, inferius ovato lanceolata. Sed vaginæ florum omnes ciliatæ, ut in miti, & nulla acrimonia.

* 1556. POLYGONUM foliis ovato lanceolatis, subtus tomentosis, spicis ovatis, vaginis ciliatis. †

Persicaria folio subtus incano RAJ. *Synopf. III.* p. 145.

In insulis Rheni STÆHELINUS; ego passim. Si vera varietas est, erit inter magis insignes.

Caules erecti, dodrantales, ruberrimi. Folia maculata, & non maculata: sterilia linearia, tota subtus albo tomento obducta, ut dirupta fila trahant: fertilia ovato lanceolata. Vaginæ ciliatæ. Flores non in strigosas spicas, sed densas, ut in miti; albi aut rubri, plerumque quadrifidi, cum sex tamen staminibus.

1557. POLYGONUM foliis ovato lanceolatis, subhirsutis, spicis ovatis, vaginis ciliatis.

α. Varietas maculata, flore rubro & albo.

Persicaria (n) FUCHS p. 630. DODON. *pempt.* p. 108. *maculosa* RAJ. BLAIR. VAILLANT. t. 118.

Icones TREWII *Comm. Lit.* l. c. f. 5. 6.

II. *Macula maxima, ferri equini figura* PLUKNET. RAJ. &c.

β. Varietas non maculata, flore perinde albo & rubro.

Persicaria DODON. *Cereal.* p. 271. *altera* MATTHIOL. p. 584. CAMERAR. *Epit.* p. 353.

Icones TREWII l. c. f. 3. 4.

α. β. *Polygonum foliis hexandris, digynis, spicis ovato oblongis, foliis lanceolatis, stipulis ciliatis* LINN. p. 518.

In agris, hortis, fossis, ad vias.

Radix gracilis; caulis cubitalis, procumbens, inde erectus, sub foliis nodosus. Folia ex ellipticis longe lanceolata, plerumque glabra, ora & nervis subhirsutis, etiam tota nonnunquam superficie. Terram propius in folii parte latissima macula subnigra, in superioribus foliis nulla. Vagina cuique flori infundibuliformis, lacera, in fila terminata. Spicæ ex alis foliorum rariores, quam natanti, densiores multo, quam prioribus, cylindricæ, ovatæ, breves. Flores juniores virentes,

(*f*) Conf. SCOPOLI p. 411.
(*g*) *Comm. Lit. Noric.* ann. 1739. p. 137. 138.
(*h*) BOCCONE *mus di fisic.* p. 214.
(*i*) *Comm. Lit. Noric.* ann. 1739. *hebd.* 18.
(*k*) HARTLEY *lithontript.* p. 57.
(*l*) HERKEPÆUS *hanbifoku* p. 63.
(*m*) LINN. *plant. tinctor.* p. 17.
(*n*) Persicaria TOURNEFORT. t. 291.

rentes, adulti albi, rubrive, quinque ovatis (*o*) segmentis. Tubæ duæ (*p*), globulo ornatæ. Stamina quinque in uno ordine, deinde extra ordinem sextum, etiam septimum. Semen subovatum, acuminatum (*q*).

Sapor acidulus, nitrosus, adstringens (*r*), sed mitis, non acidus. Aqua stillatitia grati odoris: sic grati saporis extractum: sal fixus impurus, oleo & terra mistus. Aquam stillatitiam aliqui calculum vesicæ comminuisse (*s*) ajunt, quod quidem nimium videtur (*t*). Pro vulneraria cæterum planta habetur, cum qua decocta aqua in pectoris vulneribus, ad eluendum pus vel cruorem (*u*) e Siphone injicitur. Ad ulcera (*x*) etiam antiqua; denique ad compescendam gangrænam herba commendatur. Miras morborum curationes (*y*) hac stirpe a PARACELSI schola perfectas fuisse lego (*z*). Etiam a scorpiis tutum reddere (*a*), qui comederit. In officinis medicorum, cum istis laudibus, tamen ignoratur. Lanam cum alumine maceratam, & Persicariæ incoctam, luteo colore tingit (*b*).

Ad varietates hujus speciei pertinere videntur *Persicaria minor supina, spica ex alis foliorum pluribus pediculis insidente* rubra, habitiori, quam AMMANNUS Scaphusiæ ad Rheni ripam legit (*c*); tum *Persicaria angustifolia, geniculis maxime nodosis Pauli* BOCCONE (*d*); & *Persicaria mitis major, foliis pallidioribus*, &c. (*e*) a Cl. HUDSON missa mihi proximæ videntur, aut eædem.

II. TUBIS TRIBUS.

1558. POLYGONUM radice lignosa, contorta, foliis nervosis, radicalibus ovato lanceolatis, caulinis linearibus. *It. Helv. II.* n. 37.

Bistorta minor, seu alpina CAMERAR. *Epit.* p. 684. bene.
Bistorta minor CLUS. *Pannon.* p. 479.
Bistorta alpina media, folio minus rugoso PLUKNET. t. 151. f. 2.
Bistorta alpina pumila, varia RAJ SCHEUCHZER. *It. II.* p. 130.
Bistorta &c. AMMAN. *plant. ruthen.* n. 243. p. 199.
Polygonum caule simplicissimo, monostachyo, foliis lanceolatis LINN. p. 516.
Icon OEDERI t. 13.

In alpium pratis altioribus ubique. In Juræ etiam culminibus *Falconario, Montendre, Dolaz.* In Suecia vulgaris herba (*f*).

Radix magna, lignosa, intorta, tamen simplicior. Folia radicalia robusta, petiolata, elliptica, per oram robustioribus nervulis striata, ut ora punctata videatur, vel serrata: caulina linearia, lanceolata, cæterum similia. Caulis dodrantalis; spica terminatur unica; ea in juniori planta densa; in adulta rara, strigosa, floribus sessilibus, albis, profundissime divisis. Bracteæ argute lanceolatæ. Flos quinquefidus. Stamina octo (*g*), etiam sex. Tubæ tres erectæ. Semen ovato conicum, cuticula indutum, quam facile exsuit. Ea semina frequenter & in bulbillos (*h*) informes, & aliquando in folia (*i*) degenerant, quod olim CLUSIUS vidit, & BOCCONE (*k*).

Radices cedunt in cibos Tungusis (*l*) & Kamtschadali (*m*), etiam Norvegis fame pressis (*n*).

1559. POLYGONUM radice lignosa contorta, spica ovata, foliorum petiolis alatis.

α. Varietas quam ajunt esse radice magis intorta, foliis minus rugosis.

Serpentaria mas, seu Bistorta FUCHS p. 773.
Bistorta (n*) DODON. *de purgant.* p. 40. 41. *major Hort. Aichstett. vern. ord.* 9. t. 2. f. 1.

β. Varie-

(*o*) IDEM A.
(*p*) IDEM C.
(*q*) IDEM D. F.
(*r*) *Comm. Lit. Noric.* ann. 1739. p. 132.
(*s*) BOYLE *utilit. philosoph. experient.* p. 160.
(*t*) Etiam BOERHAAVIO in Prælect.
(*u*) GARENGEOT. *Operat. de Chirurg.*
(*x*) CRATO *Epist.* L. III. p. 201.
(*y*) LEVINO. BATTO.
(*z*) SMET. *Miscell.* L. XII. p. 650.
(*a*) VALVASOR *Ehre von Crain I.* p. 450.
(*b*) *K. Swenska Wetenskap. Acad. handl.* ann. 1745. p. 251.
(*c*) *Mus.* p. 487.
(*d*) *Recherches* p. 207.
(*e*) LYONS *Fascic.* p. 13.
(*f*) *K. Swenska Wetenik. handl.* 1745. p. 114.
(*g*) OEDER.
(*h*) Ibid.
(*i*) Ibid.
(*k*) *Mus di piant.* p. 54.
(*l*) GMELIN. *It. II.* p. 50.
(*m*) *Natur. Histor.* p. 90.
(*n*) GUNNER *Flor.* p. 9.
(*n**) Non est Behen rubrum, neque Britannica BRASSAVOLA *Exam. simpl.* p. 548.

β. Varietas *radice minus intorta*, *folio rugoso* MILLER t. 66.
Colubrina, *seu serpentina femina* FUCHS p. 774.
Bistorta CAMERAR. *Epit.* p. 683. BLAKWELL. t. 254.
γ. Folio dodrantem, & pedem longo.
Bistorta alpina maxima C. B. *Prodr.* p. 100. J. B. III. p. 539.
α. β. γ. *Polygonum caule simplicissimo, monostachyo, foliis ovatis, in petiolum decurrentibus* LINN. p. 716.

In pratis udis vulgo. Prope balneum exterius in suburbiis Bernensibus, qua itur ad fabricas, *im Sulgenbache*.

Radix magna, lignosa, capillata, teres (*o*), semel, bis, & ter intorta, nullo certo ordine. Folia glabra, ex ellipticis lanceolata, ora modo undulata, modo plana; radicalia petiolata, hilo obscuriori, petiolo foliaceo latescente; caulina amplexicaulia. Caulis pedalis, cubitalis, simplex. Spica unica, ovata, densa. Bracteæ argenteæ, strepentes, lanceolatæ. Flores petiolati (*p*), constanter rosei, segmentis quinque (*q*), etiam quatuor, in basi connatis, ovatis, leviter acuminatis (*r*), etiam paulum inæqualibus (*s*). Stamina octo, etiam decem. Semen triquetrum (*t*), calyce majus, tubis tribus subrectis. Bulbillos etiam in caulis alis habet, per quos planta se multiplicat (*u*), & demum ex iis bulbillis folia (*x*) producit.

Radix acido austeroque succo turget, ut Tormentilla: vehementer adstringit: quare ad dentium vacillationem, ad fluxam alvum, ad nimios menses, ad dysenteriam adhibetur, non utili quidem consilio, nisi expurgata fuerit acris saburra, a qua morbus est. Etiam infusum aquosum, & extractum inde paratum, valde adstringit (*y*). Resinæ parum habet (*z*). Farinam radicis in pane grati saporis esse & salubrem KALMIUS (*a*). A pecore præter equos amatur (*b*).

1560. POLYGONUM procumbens, foliis linearibus, acutis, floribus solitariis.
Polygonum BLAKWELL. t. 315. *mas* MATTHIOLI p. 951.
Polygonum majus, *Corrigiola* TABERNÆMONTANI p. 832.
α. Flore albo.
β. Foliis rubentibus SCHWENKFELD.
γ. Αφυλλον DILLEN. *Cat. Giess.* p. 165.
δ. Folio brevi & angusto TABERNÆMONT. p. 833.
ε. Folio longo & angusto EJUSDEM ibid. J. B. RAJ.
ζ. Foliis latioribus, vaginis majoribus.
Polygonum saxatile C. B. *Prodr.* p. 131. RAJ. &c.
α. ζ. *Polygonum floribus octandris, tryginis, axillaribus, foliis lanceolatis, caule procumbente herbaceo* LINN. p. 319.

Nihil vulgatius ad vias, & inter stipulas. Varietas ζ. marini similior, in arce *Wallenburg* a C. B. lecta est.

Radiculæ exiguæ generant numerosos caules, prostratos, geniculatos, dodrantales. Folia elliptica, lanceolata, latitudine varia; majora, quæ superiora. Flores solitarii, aut glomeres pauciflori, alis foliorum insident. Vaginæ sub foliorum originem albæ, siccæ, in apice fibrosæ, multo, quam Polygono maritimo, minores. Flos coloratus, albus, aut subruber, pictus effigie calycis quinquefidi, viridis. Tubæ tres, glandulæ nullæ. Stamina in uno ordine quinque, in altero interiore tria alia.

Siccat, & adstringit, & refrigerat (*c*), parco tamen in usu est. Veteres putabant sanguinem supprimere (*d*), unde nomen: & ad vomitum sanguinis CAMERARIUS laudat. Ad vulnera recentia glutinanda laudatur. Ani prolapsus, & dysenteria admoto Polygono curata leguntur. Succi uncias duas, aut tres, aut infusam in vino, vel in aqua herbam, in dysenteriis sanguinisve jacturis laudat Cl. CHOMEL

(*o*) TOURNEFORT. t. 291. L.
(*p*) A. B.
(*q*) A. A.
(*r*) Ibid.
(*s*) Ibid.
(*t*) E. E.
(*u*) BOEHMER *plant. caul bulbifer.* n. 13.
(*x*) TOURNEFORT. I. K. M.
(*y*) CARTHEUSER *mater. med.* p. 360.
(*z*) Ibid.
(*a*) *Calajoki Sokn.* p. 34.
(*b*) SCHREBER *III. Saml* p. 16.
(*c*) De Proserpinaca PLATERARIUS, ad polypos laudat MARCELLUS c. 10.
(*d*) CELSUS L. V. c. 1. PLIN. L. XXVII. n. 91.

MEL (*e*). Ad diarrhœas diuturnas Cl. SCOPOLI utile invenit (*f*). Herniae usu Polygoni sanatas etiam FALLOPIO (*g* vix credo. Ad morbos aurium MARCELLUS. Aqua, ut inodoræ plantæ, inutilis fuerit.

1561. POLYGONUM caule volubili, foliis sagittatis.

Volubilis nigra TABERNÆMONT p. 876.
Helxine semine triangulo J. B. II. p. 157.
Polygonum foliis cordatis, caule volubili, floribus planiusculis LINN. p. 522.

Ubique in arvis, etiam cum aliqua frumenti noxa.

Caulis ad terram destitutus repit, fulcro, id nactus circa calamos & fruticulos flexuoso caule scandit volubilis, pedalis, cubitalis, & ultra. Folia petiolata, sagittata, circa petiolum hilo excisa, triangula, glabra, amant rubere. Flores in spicas parvas, paucifloras, ex alis foliorum perbreviter petiolati. Calycis duo foliola minora, tria majora, ex albo virentia, se circa semen complicant, & ei sunt pro involucro. Semen triquetrum. Tuba tripartita, non tres tubæ. Stamina octo.

1562. POLYGONUM caule volubili, foliis sagittatis, valvulis seminalibus alatis.

Convolvulum nigrum DODON. *purg.* p. 220. ob semina alata & petiolata.
Fagopyrum dumetorum prælongum, seminibus alatis, duplici more dispositis DILLEN. *Catal. Giess.* p. 136; *nov. Spec.* p. 60.
Polygonum foliis cordatis, caule volubili lævi, floribus, carinate alatis LINN. p. 522.

Aquilegiæ in dumetis abunde. Bernæ in hortis legi, vitio natam.

Præcipuum discrimen est in trium foliorum semen includentium alis membranaceis latis, valde elevatis, & albis. Habitus altior. Flores alii ex alis racemosi, alii in spicas majusculas, multifloras, dispositi, ex longis petiolis pensiles. Cæterum caules striati sunt.

II. FLORE GLANDULIS ORNATO.

HELXINE BOERHMERI *Flor.* p. 246.

1563. POLYGONUM caule erecto, foliis sagittatis, seminibus integerrimis.

Frumentum saracenicum MATTHIOL. p. 394.
Fagopyrum DODON. *Cereal.* p. 80.
Oxymum cereale, Fagopyrum TABERNÆMONT. p. 276.
Polygonum foliis cordato sagittatis, caule erectiusculo, inermi, seminis angulis æqualibus LINN. p. 522.

Passim seritur, alteram post vernale hordeum messem daturum. Non notum antiquis, paulo ante BRUYERINI tempora coli cepit, ex Græcia, vel ex Asia advectum (*a*). Ad litora arenosa lacus *Lemani* spontaneum legi, & passim ad fimeta.

Caulis (*b*) cum foliis succulentus, erectus, brachiatus, pedalis, cubitalis. Folia petiolata, ex cordatis triangula, hamis acutis, per ætatem plicata. Flores in spicas erectas, speciosi, albi, per ætatem rubelli, segmentis ovatis, acutis, picti viridi calycis imagine, tribus foliolis circa semen conniventibus (*c*). Globuli flavi, octoni, in fundo floris conspicui. Tubæ tres (*d*), capitatæ. Semen triquetrum, acutum, hedris levibus (*e*).

Nostris ad alimenta avium cortinarum frequentiori in usu est; ad panem etiam admiscetur, & in Dania pultem dat, populariter edulem. Cum Dauco in cerevisiam decoquitur (*f*). Apibus optimum autumno alimentum præstat (*g*).

* 1564.

(*e*) *Plant. usuelles.* p. 575.
(*f*) p. 423.
(*g*) MATTHIOL. p. 952.
(*a*) L. V. c. 23.
(*b*) Albos fertiles esse, rubros vacuos *Oeconom. Nachricht. V.* p. 256.
(*c*) TOURNEFORT. t. 290. A. A.
(*d*) C.
(*e*) TOURNEFORT. H.
(*f*) CINCQ. *de vesic.*
(*g*) DES SERRES p. 550.

* 1564. POLYGONUM caule erecto, foliis ovato lanceolatis, subhirsutis, spicis paniculatis.

Persicaria alpina Persicæ folio non maculoso, flore albo CAMPI *spicileg.* p. 29.
Persicaria alpina, folio nigricante, floribus albis BOCCONE *mus di piant.* t. 27. ALLIONE *Specim.* p. 41. t. 8.
Persicaria alpina altera saxatilis, foliis durioribus acutis BOCCONE *mus di piant.* p. 108. t. 83.
Polygonum foliis octandriis trigynis, racemosis, foliis lanceolatis, caule divaricato, patulo LINN. p. 520.

In pratis circa pagum *Formaz*, ad pedem alpium Grisearum.

Caulis ramosus, erectus, geniculatus, cubitalis & ultra. Stipulæ hirsutæ, squalescentes. Folia petiolata, longe ex ellipticis lanceolata, subhirsuta, nervo magno & albo. Flores in summa stirpe albi, paniculati, copiosissimi, in petiolis brevibus ad ramos ramosos dispositis. Stipulæ fuscæ, ex ovatis lanceolatæ. Segmenta floris quinque, etiam sex & quatuor, ovata, tria majora, cava, viridia, oris albis, in angulos planos educta: duo intermedia alba, intus rosea. Pars proxima origini saturate purpurea, pulposa, glandularum similis. Stamina octo, etiam pauciora, ad quinque. Tuba crassa. Semen triquetrum.

Acida, subadstringens, ad dysenterias utilis, cum aqua decocta, ex *Bartholomæi* CACCIA experimento (*h*).

Etiam *Orientalis* glandulas habet.

1565. POLYGONUM foliis ovato lanceolatis, ciliatis, spicis ovatis.

α. Planta foliis aquæ innatantibus.

Fontalis seu Potamogeton DODON. *Cereal.* p. 227.
Potamogeton angustifolium TABERNÆMONT p. 740.

β. Planta terrestris, caule recto, foliis manifesto hirsutis.

Persicaria acida peculiaris JUNGERMANNI HOPMAN. *Flor. Altdorf.* TREW. *Commerc. Lit. Noric.* ann. 1737. t. 5. f. 1. 2.
Polygonum floribus pentandris semidigynis, staminibus corolla longioribus LINN. p. 517.

Natatilis ubique v. gr. Bernæ in piscinis *im Sulgenbache*. Erecta in vineis nimis frequens, circa *Biel*, *Ligerz*. Etiam *aux Grangettes*, ad lacum Lemanum

In natatili folia Bistortæ, elliptico lanceolata, ut in Nymphæa coriacea, nervis parallelis, petiolo etiam alato, ora subtiliter vel ferrata, vel ciliata. Ex alis foliorum in longis scapis aphyllis. Spicæ, quas ex aquis effert, ut in *Bistorta* densæ, teretes, semper rubellæ. Bracteæ breves, ovato lanceolatæ. Segmenta floris ovata quinque. Stamina quinque, in juniori flore breviora, in adulta planta erumpentia (*i*). In origine segmentorum floris macula, seu nectarium saturate purpureum. Semen ovatum, compressius. Tuba profunde bifida, antennis capitatis, sive duæ.

In terrestribus caules rubri, longe reptantes, pene Rubiæ æmuli, eriguntur, ut flores proferant, foliis minus duris, hirsutis, erectis: & in summis ramis similes spicas proferunt.

Ob saporem *acidum* SCHULZIUS dixit, & videtur vires habere Bistortæ, aut Lapathi. Laudatur ob vires lithontripticas (*k*). Utique chartam cæruleam (*l*) rubro tingit, & salem essentialem dat subacidum. Extractum gummosum adstringit, & valde salsum est: in capite mortuo sal acidus supereſt, & marinus; denique fixus. Aqua stillatitia leniter adstringit. Induit vinum Rubi Idæi odore (*m*).

III. MEI-

(*h*) ALLIONE p. 42.
(*i*) Cl. JACQUIN. *Vindobon.* ad p. 66. in aquis breviora stamina esse, in terra longiora. Sed etiam in aquis adulti flores stamina emittunt.

(*k*) Apud SCHULZE ex *Ger.* BOOTIO, HEFFELMEYERO, & aliis
(*l*) *Comm. Lit. Nor.* ann. 1739. p. 139.
(*m*) QUERMALZ *mangon.*

III. MEIOSTEMONES.

QUIBUS PLURES FLORIS SUNT PARTES, QUAM STAMINA.

ALCHEMILLA Linn. n. 165.

ALCHIMILLÆ Tournefortii t. 289.

SPECIES ALIQUÆ.

Calyx campaniformis (*n*), in octo plana segmenta triangularia fissus (*o*), quorum quatuor majora sunt, minora totidem. Calycis divisionem quadrata & fungosa corona obducit (*p*), ex qua stamina quatuor nascuntur. Per eam receptaculi speciem tuba eminet, fine bifido, quam imum in calyce residens (*q*), ex ovato acuminatum semen emittit. Ob eam originem & calycem ad Quinquefolia accedit, flore nimis diversa.

1566. ALCHEMILLA foliis serratis, palmatis, seminovemfidis.
Pes Leonis Fuchs p. 612.
Alchimilla Dorsten. p. 22. b. *Hort. Aichstett. vern. ord.* 6. t. 10. f. 2. Blakwell. t. 72.
Stellaria Camerar. *Epit.* p. 908.
Alchimilla vulgaris Ic. Reg. 13. Garidel. *ic.* 4. Miller t. 18.
β. Minor Morison *prælud. Ic. Reg.* 12.
γ. Maxima Scheuchzer. *It. IV.* p. 29.
Alchimilla foliis lobatis Linn. p. 178.
δ. Pubescens J. R. H. Miller t. 18. Plukenet. t. 240. f. 1.
Alchimilla hybrida Linn.

Non est varietas sericeæ, ut coram video.

In pratis & sylvis: in alpes etiam adscendit. Pubescens in *St. Bernhardi* monte & vicinis alpibus (*r*).

Radix lignosa, magna, multifolia & multicaulis. Folia serrata, glabra, aut subhirsuta, complicata, palmata, sive expansa in stellam octo ad duodecim radiorum. Ad caulem majus folium & duo exigua, quasi auriculæ, opposita. Flores petiolati, in spicas convexas dispositi. Color iis viridis. In *pubescente* facies etiam calycis pene sericeo villo tecta, fabrica vulgatæ.

Infusum aquosum herbaceo odore, & subausterum; extractum mellis odore, acidulo & austerum est. Spirituosa quam vocant, tinctura viridis est, odore leni balsami; extractum inde spissatum austerum, odore perinde leni balsamico (*s*).

Adstringit, ad vulnera valet, in vinoso (*t*) infuso, parco tamen in usu est. Sal fixus impurus est, muria imbutus (*u*).

1567. ALCHEMILLA foliis digitatis, apice dentatis, sericeis.
Stellaria argentea Camerar. *Epit.* p. 909.
Heptaphyllon Clus *pannon.* p. 490.
Alchimilla perennis incana, argentea, seu sericea, satinum provocans Hist. Oxon. II. p. 190. t. 20. f. 3.
Alchimilla argentea montana, pentaphyllos Barrelier *ic.* 756.
Alchimilla pentaphyllea Munting *phytograph.* t. 90.
Silver lady mantle Petiver. *Brit.* t. 9.
Icon Oederi t. 49.
β. *Alchimilla alpina argentea, enneaphyllos ferc, habitu toto crassior & villosior* Scheuchzer. *It. I.* p. 29. *It. IV.* p. 328. non differt a vulgatiori ejusdem paginæ.
Alchimilla foliis digitatis, serratis Linn. p. 119.

In alpibus, subalpinis, & Juræ cacuminibus ubique.

Elegans planta, radice grandi, lignosa, habitu eodem quo vulgaris. Sed folia, quæ priori tantum palmata sunt, hic in quinque, septem, novem, ovata foliola, ad

(*n*) C.
(*o*) A. B. C.
(*p*) Ad A.
(*q*) D
(*r*) *Emend. V.* n. 15.
(*s*) Cartheuser *mat. med. II.* Edit. nov. p. 448. 449.
(*t*) Quer. *Elor. Espann. II.* p. 213.
(*u*) Bourdelin.

ad pediculum usque fissilia sunt, angusta, in apice serrata, subtus tota argenteo villo nitentia. Corona illa quadrata, fusca, & fabrica tota eadem; calyces etiam nitentes.

1568. ALCHEMILLA foliis glabris, quinatis, semimultilobis (x).
Alchimilla alpina quinquefolia C. B. *Prodr.* p. 138.
Alchimilla alpina pentaphyllea minima, lobis fimbriatis BOCCONE *Mus di piant.* p. 158. t. 1.
Alchemilla foliis quinatis, multifidis, glabris LINN. p. 179.
Multo rarior, & altiorum alpium. In *Gotthardo* monte, in *Furca*, *Pennino*, *Speluga*, *Pilato*, *Abbatiscellanis* alpibus, supra *Bagnes*, circa *Chamouny*.
Habitus humilis, vix semipedalis, totus glaber, cætera idem. Folia digitata, quinquepartita, ut in pentaphyllis, quoque lobo in plures minores, etiam octo, lobulos minores semidiviso.

1569. ALCHEMILLA hirsuta, foliis trilobatis, lobis tripartitis & bipartitis.
Scandix minor TABERNÆMONT. p. 96.
Alchimilla minima montana COLUMN. *ecphras.* p. 146. 148. optime, etsi a Perchepier separat.
Ic. Reg. t. 12.
Alchimilla annua minima, hirsuta, foliis inferne candicantibus HIST. OXON. II. p. 195. t. 20. f. 4.
Parsley piert PETIVER. t. 9.
Aphanes LINN.
Inter stipulas abunde.
Caulis erectus, paucarum unciarum, & tota planta hirsuta. Folia crebra, alterna, trilobata, lobo medio denuo trifido, lobulo medio tridentato, interioribus bidentatis. Lobi exteriores bipartiti, lobulis bifidis & trifidis. Fasciculi florum alis foliorum insident, quorum minora segmenta perexigua (a*) sunt, merive pili. Semina sæpe duo.

POLYCNEMON LINN. n. 53. (a).

CHENOPODII *Spec.* TOURNEFORT.

Calycis folia quinque inæqualia, lanceolata, acuta. Stamina tria. Tuba unica. Semen splendens, lenticulatum, involucro tenui, sericeo, adhærente inclusum. Tuba bifida.

1570. POLYCNEMON LINN. p. 50.
Camphorata glabra C. B. *Basil.* (b), neque enim alia circa *Oetlingen* nascitur. & eadem in herbario HAGENBACHII cum hoc nomine servatur.
Anthyllis altera Italorum LOBEL p. 404.
Passim in Helvetia. Circa *Branson*, *Orbe*, *Grandson*, *Concise*, *Morges*, *à la Vachereisse*. Basileæ in segetibus *vor dem St. Johannser Thore*. Circa *Oetlingen* STÆHELINUS (c); etiam ad *Wiesam* (d). In *valle Augusta* vulgo provenit.
Radix longa, teres. Caules humi fusi, ramosi, etiam cubitales. Folia crassula, ex lata origine longe filiformia, sæpe curva, arista alba terminata. Flores in foliorum alis sessiles, inter duas setas aristatas.

BLITUM (e) LINN.

CHENOPODIO MORUS BOERHAAVE.

Calyx tripartitus, per ætatem emollitur, coloratur, & glomeres florum in baccas abeunt. Stamen unicum. Semen intra calycem compressum, rostratum. Tuba bicornis.

1571.

(x) *It. Helvet. II.* n. 78.
(a) La CHENAL. *Diss. inaug.* p. 5.
(a*) Habet ILL. FABRICIUS *Flor. Butisbac.* p. 41.
(b) *Enend I.* n. 22.
(c) *Bauler Merkwürd.* p. 701.
(d) Ibid.
(e) Blitum estur oleris modo, alvo utile DIOSCORID. L. II. c. 110. Βλίτον alus insipidum SUIDAS. p. 439. Blitum insipidum, alvum tamen ducit PLIN. L. XX. c. 22.

* 1571. BLITUM foliis ſemitrilobis, rariter dentatis.

Atriplex ſylveſtris, lappulas habens C. B. *Prodr.* p. 58. in MATTHIOL. p. 363. RAJ.
Atriplex Mori fructu minima HIST. OXON. II. p. 606. t. 32. f. 11.
Blitum capitulis ſpicatis terminalibus LINN. *Spec.* p. 6.

J. GESNERUS in Rhætia in via verſus montem *Albulam.* Circa *Oſegno* vallis *Lepontiæ.*

Caulis rectus, pedalis, ſimplex, etiam ramoſus. Folia triangularia, ſemitriloba, paucis dentibus inciſa, longe petiolata. In foliorum alis per totum caulem, & infimum, & ſupremum, glomeres florum ſeſſiles, rotundi, per maturitatem rubri, ſucculenti. Semen nigrum.

Ad artem tinctoriam inſervit, etſi colorem inconſtantem præſtat. (*f*).

IV. ISOSTEMONES.

LIMNOPEUCE CORD. p. 150.

VAILLANT. *Mémoires de l'Acad.* ann. 1719. t. 1. f. 3.

PINASTELLA RUPPII apud DILLEN *nov. gen.* p. 168.

HIPPURIS LINN. n. 11. MORHRING. *Phil. Tranſ.* n. 454.

Capſula ovata. Semen unicum (*g*), ex apice interius tubam recurvam (*h*), exterius antheram craſſiſſimam (*i*) geminam profert. Diadema in ſummo ſemine (*k*) alii rejiciunt (*l*); neque reperio. A pentapteride longe abeſt.

1572. LIMNOPEUCE CORD. p. 150. VAILLANT. l. c. RAJ. *Syn. III.* p. 136.

Polygonum femina CAMERAR. *Epit.* p. 689.
Equiſetum paluſtre, brevioribus foliis polyſpermon C. B. *Theatr.* p. 242. TOURNEFORT. *autour de Paris* p. 268. SCHEUCHZER It. *VII.* p. 511.
Icon OEDERI t. 87. T. 2. SEGUIER.
β. *Equiſetum paluſtre Linariæ ſcopariæ* folio C. B. *Prodr.* p. 24. *Theatr.* p. 241. RAJ. &c. nam *Michelfeldæ*, & prope patibulum a C. B. indicatur, quibus locis vulgarem legi.
Hippuris LINN. *Spec.* p. 6.

In foſſis & lacubus Helvetiæ.

Caulis in aquis tranquillis erigitur, ex lacu Moratenſi ad aliquot a radice cubitos, in fluviis inclinatur & fluentum ſequitur. Caulis ſimplex, aqua plenus, e diaphragmatibus diviſus. Folia verticillata, duodena & ultra, erecta, quæ ſub aqua reflexa, linearia, acuminata. Semen cuique alæ ſuum inſident. Interponuntur ſeminibus corpuſcula, quæ gemmæ videntur.

THESIUM (*a*) LINN. n. 292.

LINOSYRIS RUPP. BUXBAUM. KNAUT.

LINOPHYLLUM PONTEDER.

ALCHIMILLÆ *Species* TOURNEFORT.

Semen unicum ad calycem adnaſcitur, ut ſegmenta calycis ex ſummo ſemine naſci videantur. Segmenta calycis triangularia, quinque (*b*), & quatuor, intus colore florali tincta. Stamina tot quot ſegmenta floris. Tuba ſimplex, apice globoſo.

* 1573

(*f*) ROHR *phytotheol.* p. 115.
(*g*) VAILLANT. h. g. i. &c. MORHRING.
(*h*) VAILL. b. MORHRING. e.
(*i*) VAILLANT. c. c. e.
(*k*) IDEM c. c. MORHRING. c. e.
(*l*) MORHRING.
(*a*) Θεσιον radix amara, alvum purgans THEOPHRAST. L. VII. c. XI.
(*b*) Quinque FABRICIUS *Flor. Eutith.* p. 23. Quinque LINNÆUS.

1573. THESIUM caule erecto, paniculato, foliis lanceolatis *Emend. III.* n. 106. *V.* n. 16.

Anonymos Lini folio CLUS. *pann.* p. 312.

Annon Linophyllon alpinum, latifolium, majus PONTEDER. *anthol.* p. 162. SEGUIER?

Thesium panicula foliata, foliis linearibus LINN. p. 301.

In Helvetia rarum, inter *Mendris* & *Cassina*, in via ad montem *Generosum*.

Huic caulis firmus, rectus, pedalis & ultra, superne paniculatus. Folia radicalia longe petiolata, elliptica, circumserrata, ad caulem frequentia, Lini similia, erecta, firma, mucronata, ad tres lineas lata. Rami florigeri laxe paniculati, inflexi, multiflori. Flori cuique, in ima panicula, in suo ramo fere medio, foliolum latiusculum, deinde duo exigua; in suprema panicula medium illud folium deest. Flos frequentius quinquefidus.

1574. THESIUM caule diffuso, floribus alaribus, foliis linearibus.

β. Ejus varietas alpina *Linophyllon alpinum, flore fructuque per ramulos perbreves cauli adhærescente* PONTEDER l. c.

Thesium floribus tetrandris LINN. *Supplem.* p. 1678. JACQUIN. *obss. vindobon.* p. 15.

Thesium floribus subsessilibus, pedunculis foliosis, foliis linearibus GERARD. p. 442.

Alpina manifesto videtur a 1573. differre, caule ab imo ramosissimo, potius procumbente, foliis infimis sessilibus, ovato lanceolatis, reliquis linearibus, non lanceolatis, triplo angustioribus. Rami florigeri hic perbreves, & breviores foliis, ex quorum alis prodeunt, ut spicam foliosam, seu heteromallam potius, quam paniculam voces, sua tamen duo folia minora subjecta habent. Accurate inspecti flores frequentius quadrifidi, etiam trifidi.

Ejusmodi plantæ reperiuntur in monte *Fouly*, supra *Portvaley*, in glacialibus supra *Bagnes*. Sed in mont. *Weisner* Hassiæ, *Altenstolberg* Thuringiæ, in monte *Gurten* propeBernam, circa Basileam, in montibus Biennensibus, & in valle *Adelboden*, in monte *Prapioz*; in montanis & subalpinis pascuis ubique Thesium caule altiori provenit, erectiori, foliis tamen linearibus, mollibus & flaccidis; florigeris ramulis uncialibus, parum ramosis, tamen & bifloris, majori foliolo cum duobus minoribus exceptis, ut majus illud in juniori planta ultra florem procurrat, in adulta a flore superetur. Numerus segmentorum floris modo quatuor, modo quinque.

Valde adeo vereor ut plantæ 1573. & 1574. vere diversæ sint, quas hæc planta conjungere videatur.

ELÆAGNUS passim in Valesia reperitur, ante ædes plantatus. Eum, ut Oleam & Pseudacaciam omitto, qui nondum satis nobiscum consueverit, ut jus civitatis nactus videatur.

CHENOPODIUM TOURNEFORT. t. 288.

LINNÆI n. 309.

Calyx quinquefolius (*c*), incurvis segmentis, ovato lanceolatis, in stellæ speciem conniventibus (*d*) continet semen rotundum, compressum. Tubæ duæ (*e*), vel una bicornis (*f*). Stamina quinque (*g*), quæ in plerisque speciebus tacta resiliunt, se erigunt, pollinemque spermaticum excutiunt; etiam sponte, quando justam maturitatem adtigerunt (*h*).

* 1475. CHENOPODIUM foliis subulatis, sericeis, florum glomeribus geminis *Emend. VI.* n. 12. †.

Kali hirsuto affinis, Anthylloidis forte aliqua species J. B. III. P. 2. p. 205.

In *Valle Augusta* ad pedem alpium Valesiacarum.

Caulis lignosus, pedalis, erectus, ramosus, totus tectus foliis longis, peranguſtis, sæpe recurvis, tomento sericeo adspersis; in juniori planta magis conspicuo. In alis foliorum

(*c*) TOURNEFORT A. B. D.
(*d*) G.
(*e*) E.
(*f*) LINN.
(*g*) A. B. D.
(*h*) TARGIONI *Hort. Flor.* p. 127.

foliorum fasciculi florum sedent, in quibus gemelli florum glomeres sibi obponuntur, & spicam raram efficiunt. Calycis hirsuti segmenta alba, ex ovatis lanceolata. Antheræ quinque, breviter petiolatæ, biloculares. Semen unicum, lenticulare, compressum.

A *Chenopodio maritimo* LINNÆI differt, foliis & calyce sericeis, flore majori.

1576. CHENOPODIUM caule erecto, foliis ovatis integris.

Blitum sylvestre CAMERAR. *Epit.* p. 237.
Polyspermum TABERNÆMONT. p. 857.
Blitum minus polyspermon a seminis copia MORISON II. p. 599. t. 30. f. 6.
All Seed blite PETIVER. t. 7.
Chenopodium Betæ folio TOURNEFORT. J. R. H. *Hist. des plantes autour de Paris* p. 187.
Chenopodium foliis integerrimis ovatis, caule decumbente, cymis dichotomis, aphyllis, axillaribus LINN. p. 321.

Passim in hortis & incultis, Bernæ, Basileæ, Genevæ.

Caulis rectus, cubitalis. Folia petiolata, subhirsuta, ex ovatis sensim obtuse mucronata. Racemi ex alis foliorum erecti, ramosi, nudi, juniores fere cylindrici, maturi discedunt in paniculam glomerulorum divaricatam; flores virides, sæpe quadrifidi. Stamina elastica.

1577. CHENOPODIUM caule diffuso, foliis obtuse lanceolatis.

Garosmus DODON. p. 616.
Vulvaria TABERNÆMONT. p. 428.
Atriplex fœtida J. B. II. p. 974. *Hist. Oxon. II.* p. 605. t. 31. f. 6.
Atriplex olida BLAKWELL. t. 100.
Chenopodium foliis integerrimis, rhombeo ovatis, floribus conglomeratis axillaribus LINN. p. 321.

In hortis & ad vias circa *Roche*, *Biennæ*, Basileæ.

Caulis ramosus & foliosus, procumbens. Folia lanceolata (en *as de pique*) margine integro, aut rariter dentato, polline farinaceo adspersa, & albicantia. In summa planta ramuli florigeri breves, ex alis foliorum erecti, ad quos glomeruli rotundi florum sessiles adhærent. Odor vehemens piscium salsorum, subputridorum, qui digitis tenax adhæret.

Hystericam esse non levis est conjectura. In clysteribus CHOMEL.

Chenopodium Buxbaumianum nondum in Helvetia repertum est.

1578. CHENOPODIUM foliis triangularibus undulatis, integerrimis, subtus farinosis.

Bonus Henricus TRAG. p. 317. J. B. II. p. 964.
Lapathum unctuosum MUNTING. t. 191.
Mercurialis BLAKWELL. t. 311.
Wild Spinage PETIVER. t. 7. f. 12.
Chenopodium foliis triangulari sagittatis, integerrimis, spicis compositis aphyllis LINN. p. 318.

Vulgo ad vias & ad fimeta.

Caulis erectus, ad terram foliosus, superne floriger, nudus, glumerulis rotundis, distitis. Folia petiolata, ad utrumque petioli latus in semicirculum excisa, triangularia, ora undulata, integra, subtus albo farinaceo polline obsita, ut ad tactum unguinosa videantur. Racemi rotundi, in spicam sibi continuati, caulem terminant. Flores majusculi. Tubæ crassæ, etiam ternæ.

Asparagi verno tempore in cibum recipiuntur, tum folia. Totum pene genus Chenopodii, & istud potissimum, mite est, subnitrosum, alvumque lenissime solvit, ut de suo Blito Veteres. Bonus Henricus vim etiam detergendi (*i*) habet, & in tumoribus pedum profuit (*k*). Balneum ad vermes hominum & equorum prodesse (*l*) lego.

1579. CHENOPODIUM foliis subtus farinosis, rhomboideis, dentatis, superioribus integerrimis.

Atriplex sylvestris FUCHS p. 119. J. B. II. p. 972. *folio sinuato candicante* C. B.

Rands

(*i*) LOBEL. *adverf.* p. 98.
(*k*) BURGGRAV *Lexic.* p. 1624.
(*l*) WERSCH. *ven. medim.* p. 378.

Rands frost blite PETIVER. t. 8.
β. *Atriplex sylvestris tertia* CAMERAR. *Epit.* p. 243.
Atriplex sylvestris, folio integro, racemosa J. B. II. p. 973.
Chenopodium folio oblongo integro DILLEN. *nov. Spec.* p. 62.
Atriplex foliis rhomboideo triangularibus erosis, postice integris, summis oblongis, racemis erectis LINN. p. 319.

Nihil vulgatius in ruderosis, ad vias, inque hortis.

Caulis erectus, etiam sepedalis, minus sparsus. Folia subtus copiosa, farina adspersa, longe petiolata; ima in universum rhomboidea. secunda medietate rhombi multo longiori, alias integra, alias obiter & vage dentata; suprema lingulata, simplicia. Racemi in pediculis, ex omnibus alis foliorum erecti. Calyces farinosi. Semen exiguum, lenticulatum. Autumnalis planta folia dejecit, & nunc ramos habet solis racemis florigeris undique cinctos.

Primo vere folia in cibum recipiuntur (*m*).

1580. CHENOPODIUM foliis rhomboideis, dentatis, subtus incanis.
Annon Chenopodium pes anserinus I. TABERNÆMONT. p. 427?
Chenopodium Opuli folio VAILLANT. t. 7. f. 1.
Chenopodium foliis rhomboideis dentato sinuatis, racemis ramosis subfoliatis LINN. p. 319.
Buddles round Blite PETIVER. t. 8. & alia forte Blita EJUSD.

Similibus locis abunde.

Caulis similis, erectus, ramosus. Folia supina viridia, prona polline farinaceo consperſa, rhomboidea, primis duobus lateribus integris, ulterioribus varie & acute, sed brevius dentatis, quam sequenti, dentibus alternatim majoribus & minoribus. Superiora folia longa, parum dentata, etiam integra, lanceolata. Racemi ad pediculos, ex alis foliorum erectos, juniores conferti, in adultiori planta laxiores. Omnibus enim Chenopodiis racemi in juniori planta alares videntur, in vetula ramos & caules terminant.

In Blitis nitrosus sal & niveus efflorescit, dum siccantur (*m**).

Dubito, num vere a 1580. differat, neque satis certus est LINNÆUS.

1581. CHENOPODIUM foliis glabris septangulis, floribus paniculatis.
Solanum quartum TRAG. p. 304.
Chenopodium, seu pes anserinus II. TABERNÆMONT. p. 428.
Atriplex sylvestris major, angulosa folio BARRELIER *ic.* 540.
Maple Blite PETIVER. t. 8.
Chenopodium Stramonii folio VAILLANT. t. 7. f. 2.
Chenopodium foliis cordatis, angulato acuminatis, racemis ramosis nudis LINN. p. 319.

Similibus cum priori locis.

Folia sature viridia, absque farinaceo polline, venosa, in universum ex ovatis lanceolata, dentibus septem, & novem, acutis & magnis incisa, fere ut in torminali Sorbo. Flores in paniculas valde ramosas, ex alis foliorum summisque ramis prodeuntes, ad quos glomeres rotundi adhærescunt. Calyx albus, ora virente: maturi tamen glomeres purpurascunt. Odor fere Stramonii, ut noxia planta videatur. Sues interficere TRAGUS.

* 1582. CHENOPODIUM foliis glabris trilobatis.
Blitum Ficus folio PETIVER. t. 8.
Chenopodium foliis deltoideis, sinuato dentatis, rugosis, glabris, uniformibus, racemis terminalibus LINN. *Cent. II. Spec.* p. 319. HUDSON.

Non nimis certa sunt synonyma, etsi icon PETIVERI satis accedit.

Sæpe reperi, locis similibus.

Caulis ramosus, diffusus. Folia viridia, non farinosa, petiolata, trilobata, lobis lateralibus profunde, & rectangula incisione, a medio lobo separatis, qui triangularis est, longus, lanceolatus, sæpe integer, alias paucis dentibus incisus, denique dentatus, semper cæterum tripartita figura superest. Spicæ globulosorum glomerum teretes, per ætatem ramosæ & divaricatæ.

Posset

(*m*) SLOANE *trav. pref.* ad *T. I.* p. XXIII.
(*m**) GLEDITSCH. *mat. med.* p. 369.

Posset esse varietas notabilis paulo prioris 1581, cujus tamen ovatam lanceolatam, septangulam figuram non imitatur.

1583. CHENOPODIUM foliis glabris nitentibus, acute circumdentatis.
Pes anserinus FUCHS p. 633. DODON. p. 616.
Chenopodium, Pes anserinus I. TABERNÆMONT. p. 427. bene.
Atriplex dicta Pes anserinus J. B. II. p. 975.
Atriplex sylvestris latifolia C. B. *Hist. Oxon. II.* p. 604. *t.* 31.
The shining Blite PETIVER. t. 8.
Chenopodium foliis cordato triangularibus obtusiusculis, racemis erectis compositis, foliosis, caule brevioribus LINN. p. 318.

Similibus, ut priora, locis. Bernæ, qua secundum muros Armamentarii ad solitariam semitam itur, quæ in forum annonarium ducit. In hortorum etiam areis.

Caulis ruber, ramosissimus, culitalis & ultra. Folia in universum rhomboidea, primis lineis ad magnum angulum divergentibus, lunate excisis, integris, secundis in trianguli speciem lente convenientibus, mucrone tamen acuto: firmiuscula sunt & nitida, in juniori planta subtus farinosa, in adulta utrinque viridia, tota ora numerosissimis dentibus serrata, alterne majoribus & minoribus, acutis. Racemi innumeri ex foliorum alis, foliis breviores, ramosi: calyces fere rubentes.

LINNÆUS duas in species nostram dividere videtur, sed plantam foliis ovatis acutis, cui icon TABERNÆMONTANI conveniat, nullam invenio.

1584. CHENOPODIUM foliis oblongis, sinuatis, subtus incanis.
Rands Oak Blite PETIVER. t. 8.
Atriplex sylvestris II. TABERNÆMONT. p. 427.
Atriplex angustifolia laciniata J. B. II. p. 472.
Chenopodium foliis ovato oblongis repandis, racemis nudis, simplicibus, glomeratis LINN. p. 320.

Non certa civis. Ex synonymis a J. B. citatis intelligas, esse inter C. BAUHINIANAS, & quidem *Atriplicem sylvestrem alteram* C. B. huc pertinere, quæ est inter Basileenses. In Germania passim reperi; tum ad salsos fontes ubique; tum Jenæ, *auf der Insul:* in Helvetia nondum.

Humifusi caules, ramosi, pedales & ultra. Folia petiolata, subtus incana, figura, quam ægre definias. Duæ lineæ ex petiolo discedunt, & angulum pene semirectum cum eo intercipiunt, æquales, neque dentatæ, nisi uno forte pare dentium. Quod ultra est longius, ultimo obtuse lanceolatum, dentibus majoribus & minoribus inciditur, parum acutis. Petioli cum glomerulis adnatis, rariusculis & dissitis, quam folia brevioribus, supremi summos ramos terminant.

1585. CHENOPODIUM foliis oblongis semipinnatis, viscidis, dentibus rotundis.
Botrys (n) FUCHS p. 179. MATTHIOL. p. 853. CAMERAR. *Epit.* p. 598. BLAKWELL. t. 114.
Chenopodium foliis oblongis sinuatis, racemis nudis multifidis LINN. p. 320.

Bernæ quidem in ruderosis, tamen suspecta. Sed in *Valesia inferiori* abundat, circa *Branson*, ad Rhodani ripas, circa *Fouly*, inter *Sierre* & *Loueche*, &c. Etiam *Genevæ*. Abunde inter pagum *Lucens* & *Brojæ* pontem ad viam regiam. In *Forojuliensibus*, & *Tridentinis* MATTHIOLUS.

Folia satis adfinia paulo prius dictæ speciei, sublutea, hirsuta, viscida, semipinnata, dentibus angulosis. Caulis durior, fruticosior, uti tota planta hirsutus, viscidus, odoratus, odore aromatico, qui tamen hactenus mihi displicet, minus quidem, quam in Mexicano. Folia semipinnata, dentibus angulosis. Plantæ alis plurimi petioli florigeri, ramosi, glomerulis rotundis obsiti. In floribus nonnunquam duo tantum stamina reperiri Cl. de SAUSSURE.

Antasthmaticam plantam esse. Mire prodesse purulentis (o), hystericis (p).

Americana

(n) Botrys fruticosa herba lutea, tota in multas alas sparsa. Semen circa totos ramulos nascitur. Folia citri suavem odorem spirant; in torrentum ripis DIOSCORIDES L. III. c. 113. PLIN. L. XXVII. n. 31.

(o) MATTHIOL. p. 852. ex aqua FLOYER. p. 218.

(p) *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 4. 5. *append.* p. 33. MEIBOM. &c.

Americana ſpecies adfinis, dat aquam odoratam (*q*), cum oleo æthereo, cujus pars in ſebum coit. In eo oleo vires plantæ putes reſidere, nam infuſum aquoſum debilius eſt, ſpirituoſum etiam deterius. Eadem anthelmintica (*r*) eſt, ſed male pro Thea paſſim venditur.

ULMUS Tournefort. t. 372.

Linn. n. 316.

Floris campaniformis ſegmenta obtuſa, quatuor (*a*) & quinque (*b*). Germen bicorne (*c*), corniculis ſpongioſis, ad ſe invicem converſis. Tubæ duæ repandæ (*d*), hirſutæ. Circa germinis baſin ſtamina quatuor, quinque (*e*), ſex, flore longiora. Fructus maturi cornua diminuuntur (*f*), idemque ovalis nunc eſt, & compreſſus, & foliaceus (*g*). Semen intus unicum, margaritiforme (*h*).

1586. ULMUS foliis ovato lanceolatis, dentatis, dentibus ſerratis.
Ulmus (i) Camerar. *Epit.* p. 70. Lobel. *Ic. II.* p. 89.
Ulmus I. Tabernæmont. p. 979. & *II.* ibid. & *III.* p. 980.
Ulmus campeſtris C. B. Matthiol. Scheuchzer. *It. VII.* p. 519.
Petit Orme Spectacle de la Nature II. p. 456.
Ruſter Cramer. t. 5.

Varietates plurimæ.

α. Folio glabro J. R. H.

β. Pumila foliis parvis glabris, cortice fungoſo. Vaillant. Pumila circa *Crenzach. Friedlingen* & *St. Jacob.*

γ. Longioribus foliorum & florum petiolis Rupp.

δ. Minor folio anguſto ſcabro Raj. Plot. *Oxfordshire* t. 10. f. 2.

ε. Eodem variegato Miller.

ζ. Folio latiſſimo ſcabro Raj. In *Spectacle de la Nature II.* p. 84. du Hamel *Exploit. I.* p. 294.
Quæ Tilia mas (k) Matthiol. (l) p. 175. &c.

η. Foliis calyculatis Aldrovandi.
Ulmus foliis duplicato ſerratis, vaſi inæqualibus Linn. p. 327.

Conf. Switzer *April.* p. 155. 157. Multas varietates enumerat, rectam albam, Anglicam raro ſemen dantem, ſerotinam, fuſcam, patulam, anguſtifoliam, alias, conf. etiam decem varietates Ill. du Hamel II. p. 368.

Non vulgatiſſima in *Helvetia*. In Gubernio *Aquilejenſi* paſſim, ut ad ſiniſtra Torrentis *la Gryonne*, verſus *les prés novés*. In *Valeſia*, *Rhætia*, circa *Baſileam*.

Arbor mediocris, cortice ſcabro, foliis duris, ſiccis, nervis parallelis, dentibus in ora acutis & ipſis inciſis: in varietate ζ. eadem folia ampliora, & leviora ſunt. Umbellæ unico petiolo præditæ, per ramos pene ſeſſiles. Flos laxus, albicans, antheris purpureis.

Veſicularum, quas aphides (*m*) rodendo faciunt, liquor viſcidus habetur pro magno medicamento ad vulnera recentia (*n*), etiam teneriorum partium, ut oculorum; ſed etiam ex cortice ſuccus viſcidus grato ſapore habetur (*o*), eumque corticem viridem veteres vulneribus (*p*) imponebant, cumque eodem interiori cortice decocta aqua adverſus ſcorbutum, & gargarismatis loco ad aphthas adhibetur (*q*), ad aſciten demum hydropem (*r*). Aqua cum radice decocta ad hæmorrhagias pulmonis & uteri laudatur (*s*).

Dura

(*q*) Cartheuser *de ea herba mater med. II.* p. 139 edit. nov.
(*r*) *Hamburg. Magaz.* T. XVII. p. 505.
(*a*) Tournefort. A.
(*b*) Linn.
(*c*) D. E.
(*d*) C.
(*e*) Quinque Tournefort. A. Linn.
(*f*) Tournefort. G. G.
(*g*) Ibid.
(*h*) I. K.
(*i*) Ulmus campeſtris in Gallia; montana; Atinea non ferens ſamaras; noſtras denſiore folio & numeroſiore Plin. L. XVI. c. 17.

(*k*) Tilia montana dura, rufa, nodoſa, odoratiore materie, cortice craſſiori, in ſaxatilibus ſterilis Plin. L. XVI. c. 14.
(*l*) Jam notante C. B. ad Lugdun. p. 9.
(*m*) Bonnet. *Inſectolog. I.* p. 10. 11.
(*n*) Dioscorides L. I. c. 95. Galenus. Reusner *obſ.* 136.
(*o*) Slare *of Sugar.* p. 53.
(*p*) In *Daphnidis & Chloes amoribus* apud Longum. Etiam Fallopius ad carnes unjendas.
(*q*) *Chirurg. pharmac.* p. 492.
(*r*) *Breſl. Saml. IV. Supplem.* p. 85.
(*s*) Chomel. *plantes uſuelles* p. 618.

Dura materies & rigida ad cardines (*t*), ad prelorum cochleas (*u*), aliaque opera rotarum requiritur. Datur etiam pulchre venoso (*x*) ligno, potissimum vero in radice (*y*) crispæ venæ reperiuntur. Nimis siccum lignum fragile est. Ad ambulacra ornanda hæc arbor in Belgio potissimum adhibetur, quam quidem per umbram ante dimidium fere seculum Leidæ studia severiora me ambulando levisse, gratus recordor.

LAPATHUM.

RUMEX Linn. n. 451.

LAPATHUM Tournefort.

& ACETOSA Tournefort. t. 287.

Calyx duplex, trifolius uterque: patulus, qui exterior (*a*); interior (*b*) increscit, dum exterior non mutatur (*c*), & major fit, & circa semen complicatur (*d*), dum maturescit, ut ei sit pro capsula. Lapathis non acidis, & nonnullis acidorum, stamina sex (*e*), tubæque tres plumosæ (*f*) ex triquetri (*g*) seminis angulis natæ. In aliis nonnullis Lapathis intercedunt inter ejusmodi androgynos flores aliqui flores masculi, etiam feminei. Sed inter acida Lapatha præterea species dantur, quibus aliis in stirpibus soli flores mares crescunt, in aliis feminei soli, ut duo sexus in diversas stirpes separentur.

1587. LAPATHUM foliis obtusis, circa petiolum emarginatis, paniculis dense spicatis, vaginis maximis.

Lapathum rotundifolium Clus. *Pannon.* p. 480. *Hist.* p. LXIX. *fimbriatum* Munting. t. 200.

Lapathum foliis rotundis Anguillara p. 111.

Lapathum folio rotundo alpinum J. B. II. p. 987.

Lapathum hortense rotundifolium, seu montanum Scheuchzer. *Itin. II.* p. 136.

Rumex floribus hermaphroditis, sterilibus, femineisque, valvulis integerrimis, nudis, foliis cordatis, obtusis, rugosis Linn. p. 480.

Vulgo ad stabula alpina, qua fimus abundat.

Radix magna, brachialis, lignosa, ramosa, intus flava & purpurascens. Caulis crassus, striatus, ramosus, brachiatus: vaginæ sub foliis & ramis albæ, teneræ, peramplæ. Folia radicalia longe petiolata, ovata, obtusa, ad petiolum utrinque semilunariter incisa; caulina lanceolata, omnia per oras plicata. Spicæ florales paniculatæ, densissimæ, valde multifloræ. Valvulæ seminales venosæ, margine integro, interiores subinde uno alterove dente notatæ. Flores mares & feminas in eadem panicula reperi.

Cum ad *Wolgam* nascatur (*h*), & cum omnino alvum ducat, potest esse verum veterum Rhaponticum. Nostro certe jam in montanis Galliæ (*i*) loco Rhei usi sunt, & Hildanus (*k*) foliorum uno pugillo alvum duxit, & ipse vidi, dupla tamen dosi. Deinde amara est, & flava, & odora, & resinosa. In Rhodope tamen Thraciæ monte Rheum enneapetalon nascitur, quod *Prosper* Alpinus (*l*) pro Rhapontico habet, & omnino vereor, ne etiam Galli Rheum intelligant (*m*). Ponticum suum veteres inter adstringentia numerabant (*n*). Pro Rhapontico fere nostrum in officinis venditur (*o*).

1588.

(*s*) Plin. L. XVI. p. 36.
(*u*) *Rheingauer Weinbau* p. 290.
(*x*) Du Chesne *manuel des arts* p. 73.
(*y*) Cardan *subtilit.* p. 256.
(*a*) Tournefort. C.
(*b*) 1. 2. 3.
(*c*) Quare majora Fabric. *Betisbac.* p. 46.
(*d*) Tournefort. L. N. O. Malpigh. *ic.* p. 263. *Hort. Florent.* p. 107.
(*e*) Tourner. A.
(*f*) D. F. G. H.
(*g*) E. I.
(*h*) Gmelin. *Rhabarb.* p. 18.
(*i*) *Recueil de Mémoires de l'Academie de Béziers* p. 34. Putranus in *defens. Mesues* p. 58. Nisi forte de Rheo enneaftemone loquuntur.
(*k*) *Epist. ined.*
(*l*) *In libro de Rhapont.*
(*m*) Le Monnier p. CLXV.
(*n*) Celius *tard. II.* c. 13.
(*o*) Lewis *mater. medic.*

1588. LAPATHUM foliis longe lanceolatis, paniculis densissimis.
Hippolapathum CAMERAR. *Epit.* p. 232.
Rumex palustris TRAG. p. 317. 318.
Lapathum palustre TABERNÆMONT. p. 437.
Lapathum planum paludosum MUNTING. t. 194. (non bene).
Britannica antiquorum vera MUNTING. p. 202. cum figura oxylapathi simili.
Lapathum aquaticum BLAKWELL. t. 490.
Rumex floribus hermaphroditis, valvulis integerrimis, nudis, foliis cordatis, acutis LINN. *Flor. Suec.* n. 315. *Spec.* p. 479.

In fossis suburbanis, & alibi; in fossis aqua plenis circa *St. Blaise.*

Radix lignea, magna, intus flava. Folia radicalia longe petiolata, longe ex ellipticis lanceolata, per oras crispa & serrata. Panicula ramosa, laxa, maxima, multiflora, foliis interstincta elliptico lanceolatis, angustis. Valvulæ leves (*p*), vidi etiam dentatas.

Radix intus sumta alvum ducit. Decoctum ad scabiem apprime laudatur (*q*). Casu factum esse puto, ut ex ejus radicibus comestis aliqui pueri perierint (*r*). Cur inter acria veteres (*s*) habuerunt? Præterea Britannicam MUNTINGII Lapathum cubitale esse COMMELINUS (*t*) monuit, longis foliis herbam, cujus radix ex fusco nigricans ad stomacacen (scorbutum) Romanis in Frisia infestam utilis deprehensa est (*u*): etiam viridis succus & acetarium. Simul enim & vires (*x*) auget, & alvum tenet apertam. Siccata (*y*) ad ulcera phagedænica convenit (*z*). Denique decocta cum radice aqua magnis adversus scorbutum etiam nuper laudibus venit, ut de nostra planta sermo sit (*a*).

1589. LAPATHUM foliis crispis, imis ovatis, supremis lanceolatis, calycibus verrucosis.
Lapathum acutum crispum TABERNÆMONT. p. 436. J. B. II. p. 988.
Lapathum longifolium crispum MUNTING. *ver Britann.* p. 104. *Tabb.* 190.
Curld sharp Dock PETIVER. t. 2.
Rumex foliis hermaphroditis, valvulis integris graniferis, foliis lanceolatis, undulatis, acutis LINN. p. 476.

Ad vias, fossas, domuum areas.

Caulis erectus, tripedalis & ultra. Folia ima obtusa, ad latus petioli paulum emarginata, superiora longe lanceolata; omnia per oram crispa & plicata. Ex alis foliorum, & in summis plantis, spicæ paniculatæ, juniores, densæ, nullis foliis distinctæ. Valvulæ feminis interiores integræ, glandulis, seu verrucis flavis distinctæ, amplæ, foliaceæ.

β. Lapathum sylvestre, folio subrotundo, seminis involucro recto, seu plano HIST. OXON. II. p. 580. est varietas foliis planis.

1590. LAPATHUM petiolis latescentibus foliis, longe lanceolatis, floribus verticillatis verrucosis. †
Lapathum aquaticum minus C. B. I. R. H. J. B. II. p. 987.
Lapathum vulgare minus MUNTING. t. 188. & *Lapathum minus dentatum* t. 192.
Smooth sharp Dock PETIVER. t. 2.
& *Small sharp Dock.* ibid.
Rumex floribus hermaphroditis, ad alas foliorum conglomeratis, foliis lanceolatis, integerrimis BOEHMER. p. 240.

Ad ripas fluviorum, stagnorum, & ad fossas. Ad *Birsam* & *Wiesam.*

Caulis ramosus, erectus. Folia petiolata, circa petiolum non emarginata, per oras plicata, ut serrata videantur, tamen integra. Flores breviter petiolati, in verticillos distantes, imi in alis foliorum sessiles, iisque foliis breviores; superiores in spicam nudam, longam, gracilem, dispositi. Valvulæ margine integro; interiores glandula aurantii coloris extus notatæ, unde color totius verticilli croceus.

Ab

(*p*) WILLICH.
(*q*) FLOYER. *phytobasan.* p. 144.
(*r*) WIGAND. *Borussf.* p. 60. b.
(*s*) THEOPHRAST. *cens.* L. III. c. 1.
(*t*) Apud CANNEGIETER. p. 157.
(*u*) PLIN. L. XXV. n. 6.
(*x*) MARCELL. c. XI.
(*y*) *K. Swenska Wetenskaps. Acad. Handl.* 1755. I.
(*z*) *Act. Upsal.* ann. 1743. p. 115. LINN. *cens. medic. offic.* p. 18.
(*a*) *Mus. Med.* I. n. 1.

Ab Oxylapatho differt verticillis diſſitis, imis ſeſſilibus.

β. *Lapathum acutum minimum* LOBEL. *ic.* p. 284. C. B. II. p. 987.

Lapathum minimum TABERNÆMONT p. 437. C. B. *Hiſt. Oxon.*

In ſylva *Auguſtam* verſus C. B.

A priori non differt.

1591. LAPATHUM (*b*) petiolo lateſcente, foliis longe lanceolatis, calyce ſerrato.

Oxylapathum (c) FUCHS p. 461.

Lapathum acutum BLAKWELL. t. 491. MUNTING. t. 189. *ſeu Oxylapathum* LOBEL *ic.* p. 284.

Rumex floribus hermaphroditis, valvulis dentatis graniferis, foliis cordato oblongis, acuminatis LINN. p. 478.

In foſſis, ad vias, &c.

Radix lignoſa, craſſa, fuſca, intus flava. Caulis etiam tricubitalis; folia circa petiolum non emarginata, longa, lanceolata, per oras ſerrata. Paniculæ ſpicatæ, nudæ, laxæ, diſſitæ: ſeminum valvulæ interiores dentatæ; glandulæ nullæ.

Hæc ſpecies etiam in officinas recipitur. Olim ad hæmorrhagias laudabatur (*d*). Dalmatæ ſucco copioſe utuntur adverſus ſcrophulas (*e*). Ad decocta ſanguinem, ut vocant, depurantia etiam adhibetur, & ad vitia cutanea (*f*). In elephantiaſi ARETÆUS (*g*), in prophylaxi podagræ MUNTINGIUS (*h*), ad corrigendam putredinoſam ſanguinis indolem BOERHAAVIUS laudat; DIOSCORIDES potius adſtringendi ſcopo. Dentes labantes confirmat. Copioſiori uſu & alvum ducit, & ſputum tingit (*i*). Unguentum ex Lapathi & Helenii radicibus cum ſulfure componitur (*k*), ad ſcabiem utile.

Ad modum Rubiæ adhibitum flavum, denique olivaceum colorem præſtat (*l*).

Veteres Lapathum, an noſtrum? in cibum accipiebant. Mali ſucci vocat CELSUS (*m*) & addit, alvum ducere (*n*).

1592. LAPATHUM foliis ovatis, circa petiolum emarginatis, floribus denſe paniculatis, dentatis, verrucoſis.

Lapathum CAMERAR. *Epit.* p. 228.

Lapathum folio minus acuto LOBEL. *ic.* p. 284.

Hippolapathum ſylveſtre TABERNÆMONT. p. 436.

Hippolapathum vulgare album, folio ſubrotundo MUNTING. *Brit.* p. 68. *Tabb.* 187.

Broad Dock PETIVER. t. 2.

Rumex floribus hermaphroditis, valvulis dentatis, graniferis, foliis cordato oblongis, obtuſiuſculis, crenulatis LINN. p. 478.

In ruderoſis, ad vias vulgo.

Folia circa petiolum emarginata, oblonge ovata, non acuminata, ora criſpula. Paniculæ denſæ, ſpicatæ, foliis non interruptæ. Valvulæ interiores dentatæ, pene ſpinoſæ. Intercedunt flores mares & feminæ.

Omnia Lapatha pecori diſplicent. (*o*).

1593. LAPATHUM foliis radicalibus utrinque emarginatis, calycibus reticulatis, ciliatis, verrucoſis *Emend. I.* n. 19.

Lapathum pulchrum Bononienſe ſinuatum J. B. II. p. 988.

Lapathum ramis procumbentibus, ſeminis involucro dentato foliis inferioribus fidium inſtar MORISON. II. p. 580. S. V. t. 27. f. 13.

Fiddle Dock PETIVER. t. 2.

Rumex floribus hermaphroditis, valvulis dentatis, ſubunica granifera, foliis radicalibus pandiriformibus LINN. p. 477.

Ad

(*b*) Veteribus *Lapathus* dicebatur & *Lapathum*. Λαπαθον THEOPHRAST. *cauſ.* L. III. c. 1. RUFUS *morb. veſic.* Lapathum & Oxylapathum DIOSCORIDES. PLIN. L. XX. n. 85. Me lapathum leveſque Malvæ HORATIUS. O Lapathe, ut jactare neceſſe eſt cognitus cui ſis LUCILIUS L. IV. c. 7.

(*c*) Οξυλαπαθον ARETÆUS *cur. acut.* II. c. 7. Oxylapathum in acumen tendit, dura habens extrema. in paluſtribus naſcens DIOSCORID. II. c. 108.

(*d*) ARETÆUS *cur. acut.* L. II. c. 2.

(*e*) RONCALL. *Europ. medic.* p. 212.

(*f*) *Simon* PAULLI.

(*g*) *Curat. Diuturn.* II. c. 13.

(*h*) Et CHOMEL. *plantes uſuelles* p. 247.

(*i*) *Prov. med. Berätt.* p. 7.

(*k*) CHOMEL. p. 208.

(*l*) *Schell. Oeconom.* T. I. n. 6.

(*m*) L. II. c. 25.

(*n*) c. 29.

(*o*) SCHREBER. III. p. 48.

Ad vias inter *Vivifcum* & *Puilly*, & abunde, qua verfus *Glerolle* adfcenditur ad *Chexbres*. RAJUS in foffis Helvetiæ.

Caules proftrati, angulofi, difformes. Folia nervis hirfutis, ima & imis proxima lanceolata quidem & crifpula, fed foliorum longitudine media profunde emarginata. Ea proprietas in fupremis evanefcit, ut mere lanceolata fint & crifpa. Flores verticillati, verticillis in fumma planta in fpicas continuatis, magni cæterum, valvulis feminalibus reticulatis, valde ferratis, longe denticulatis, verruca notatis, in extrema valvula majori, minori in reliquis.

In hortis feri ad ufus culinarios (*p*).

β. Cl. WILLICHIUS femen *Lapathi arvenfis fubhirfuti, folio retufo, caule longius brachiato, capfula feminis crenata* TILLI *Hort. Pifan.* t. 37. f. 2. vidit primo quidem anno folia edere non finuata, altero vero panduriformia, ut hæ duæ plantæ non videantur differre. Is eft *Rumex floribus hermaphroditis, valvulis dentatis graniferis, foliis cordato oblongis, obtufis, pubefcentibus* LINN. p. 478.

Lapathum anthoxanthon J. B. in Germania, etiam Gottingæ, vulgare, in Helvetia nondum lectum eft.

1594. LAPATHUM foliis fagittatis, cis mucronem latiffimis, hamis rectis, divergentibus.

Acetofa fcutata repens C. B. *Prodr.* p. 55. TRIUMPHETTI *obferv.* p. 26. *icon.* p. 68.
Acetofa Cambrobritannica montana SCHEUCHZER. *It. II.* p. 128.
Acetofa alpina ferpeggiante ZANON. t. 87.

β. Acetofa rotundifolia hortenfis MARISON. II. p. 583. S. 5. t. 28. f. 9. ZANONI p. 11. t. 8. Non differre editor MONTIUS p. 241.
Acetofa Romana BLAKWELL. t. 306.

α. β. Rumex floribus hermaphroditis, foliis cordato hafatis LINN. p. 480.

Abunde ad lapides deciduos in alpibus *Steinenberg*, *Prapioz*, *Gemmi*, *Culand*, *Chapuife*, ad fcaturiginem fluvii *Noiraigue*; in montibus *Javernaz*, *Chaude*, *Ovannaz*, alp. *Bärenboden* & *Prægallienfibus*. In *Gotthardo* in M. Valle *Lepontia*, ad *Luganum* & *Menaris*. Etiam in montanis, ut fupra *Bulfiall*, in monte *Thuiri*, aux *Combes de Valanveron*, & *de Beaufonds*. Etiam in ruderofis & in muris *Aganni*, *Meloduni*, circa *Luganum*, *Chiavennam*.

Radix cubitalis, fubrubra, ramofa. Caules cubitales, male erecti. Folia fagittata, mucronibus longis, ad angulos rectos divergentibus, media lanceolata, fere pentagona, angulo mucronali prægrandi, minus cæterum & rotunda, & glauca, quam in culta varietate. Spicæ raræ, ut in reliquis Acetofis, ramofæ, fexus uterque. Valvulæ feminales latæ, alatae, compreffæ. Vaginæ lanceolatæ.

Sapor acidus & gratus.

1595. LAPATHUM foliis antice emarginatis.

Acetofa rotundifolia, repens, Eboracenfis, folio in medium deliquium patiente HIST. OXON. II. p. 583.
Acetofa repens Weftmorlandica, Cochleariæ folio, apicibus nonnihil finuatis PLUKNET. p. 8. t. 252.
Acetofa Britannica BLAIR. *mifcell. obf.* p. 67. cum ic. *Effays* p. 36. *Pharm. Botanic.* p. 28. 29.
Rumex floribus hermaphroditis digynis LINN. p. 480.

In alpibus editioribus paffim, *Javernaz*, *Ormond*, *Prapioz*, *Furcæ* parte refpiciente ad Rhodanum, *Liofon d'enhaut*, *Prapioz*, *Taveyannaz*, fupra *Portvalley*, *St. Bernhard*, in monte *Pilato*, &c.

Radix lignofa, conica, femipedalis. Folia radicalia, juniora longe petiolata, integra, adultorum apex rotundatus, & leviter quafi emarginatus eft. Calycis valvæ & externæ & internæ binæ, ovatæ. Semen compreffum, hilo quafi in apice excifum, cum duabus tubis plumofis. Stamina tamen fex. Stipulæ albæ, retufæ.

Sapor acidus.

β. Junior planta, foliis non emarginatis, eft

Acetofa rotundifolia alpina C. B. *Prodr.* p. 55. RAJ. SCHEUCHZER. *It. I.* p. 29. *It. II.* p. 128.
Acetofa alpina, Afari folio AMBROSIN *phytograph.* p. 9. *nov. plant. hift.* c. XI. RAJ. C. B.

(*p*) BROOKES IV. p. 22. Mihi valde durum videtur.

C. B in monte *St. Bernhard* prope diverſorium. SCHEUCHZER in deſcenſu montis *Spelugæ*, & in alpibus *Uriorum* & *Engelbergenſium*. In monte *Joeh*, *auf Egg*.

II. LAPATHA FLORIBUS MARIBUS A FEMININIS TOTA PLANTA REMOTIS.

2596. LAPATHUM ſexubus ſeparatis, foliis ſagittatis, hamis acutis, recurvis.
Oxalis, ſeu Acetoſa minor MATTHIOL. p. 448.
Oxalis minor CAMERAR. *Epit.* p. 231.
Oxalis ovina TABERNÆMONT. p. 440.
Acetoſa arvenſis BLAKWELL. t. 307.
Acetoſa ſagittata, alpina ZANONI t. 5.
β. *Acetoſa anguſtifolia lanceolata, elatior* HIST. OXON. II. p. 583. n. 11.
γ. *Oxalis lanceolata, anguſtifolia, repens* C. B. *Prodr.* p. 55.
Oxalis minima I. TABERNÆMONT. p. 441. MUNTING. T. 76.
δ. Semine vidua VAILLANT. planta mas.
ε. Foliis pleriſque, etiam omnibus, non hamatis.
Oxalis minima II. TABERNÆMONT. p. 441.
ζ. Eadem mas VAILLANT.
η. *Acetoſa minor erecta, foliis multifidis* BOCCONE *muſ di piant.* p. 164. t. 126.
α η. *Rumex floribus dioicis, foliis lanceolato haſtatis* LINN. p. 481.

In agris requietis, areis carbonariorum, &c. In alpes etiam ſummas adſcendit; tunc quidem minima.

Radix lignoſa, tranſverſa. Caulis repens, aut erectus, dodrantalis. Folia longe petiolata, peranguſta; hami ſagittæ longi & recurvi; ſuperiora folia lingulata, abſque hamis, alias omnia ſimplicia, ovata & linearia. Spicæ confertæ, parum ramoſæ, fructus penduli, ſæpe, ut tota etiam planta, rubentes. Stipulæ ſiccæ lanceolatæ.

Sapor acidus.

2597. LAPATHUM (*q*) *ſexubus diſtinctis, foliis ſagittatis, hamis retrorſum porrectis.*
Acetoſa BRUNFELS II. p. 72. BLAKWELL. t. 230.
Oxalis FUCHS p. 464. *major* CAMERAR. *Epit.* p. 230. hamis valde rectis.
β. Mas. Ic. ROBERT. 4.
Acetoſa moſcovitica ſterilis RAJ.
γ. Criſpa TABERNÆMONT. p. 440.
δ. *Oxalis ſylvatica maxima* J. B. II. p. 890.
Acetoſa montana maxima C. B. SCHEUCHZER. *It. II.* p. 129.
ε. *Acetoſa pumila Fagopyri folio* BOCCONE *muſ di piant.* p. 165. t. 126.
Rumex floribus dioicis, foliis oblongis, ſagittatis LINN. p. 481. SCHREBER III. *Suml.* p. 7.

Nihil in pratis vulgatius, hactenus non utilis, quod folia matura exareſcant. Maxima in ſylvis Hercynicis *um die Schluft*, in monte *Bructero*, & alibi, ſemper longis & anguſtioribus foliis a ſequenti diverſa.

Radices longiſſimæ (*r*), teretes fibras dejiciunt. Folia ima petiolata, ovata, caulina ſagittata, hamis ſagittæ brevibus & rectis, acuto angulo ſeparatis, etiam nullis. Habitus idem. Spicæ raræ; flores penduli, maſculi majores (*s*). Vaginæ ariſtatæ; valvulæ ovatæ.

Sapor acidus foliorum florumque, in radice adſtringens. In utrisque natura acida (*t*). Plurima pars aquea, magna portio ſalis eſſentialis acidi, ad ſeptem drachmas (*u*) ex libra, quem BOERHAAVIUS ad putrida ulcera laudabat. Edulis eſt, & Gallis (*x*) familiaris, qui late per integros agros colunt; ſalubris cibus, quo reſtituto nonnunquam ſcorbutus ſanatus eſt (*y*). Acida enim vi putredini reſiſtit, adſtringente partes ſolidas confirmat. Etiam cum ovis cocta, mala tamen copula, ſcorbutum ſuſtulit (*z*). In morbis acutis parciori in uſu eſt, quam mereretur.

(*q*) Lapathum quartum, quod alii Oxalidem vocant. Folia exigua, Rumici ſimilia. Caulis non magnus. Semen ſubacutum, rubens, lacte, in caule & adgnatis appendicibus emicat DIOSCORIDES L. II. c. 168. Lapathum ſylveſtre, alii Oxalis, foliis acutis, Betæ colore albæ, radice minima PLIN. L. XX. n. 85.

(*r*) Ad tres cubitos BACON. *Sylv.* p. 672.

(*s*) Semen PARSONS T. II. f. 4.

(*t*) GEOFFROI p. 24. 25.

(*u*) La GARAYE p. 182.

(*x*) LISTER *travels.* p. 152.

(*y*) TAVERNIER. *Act. Hafn.* ann. 1671. & *It.* p. 604. Add. GEOFFROI p. 29. &c.

(*z*) *Hist. de l'Acad. des Scienc.* ann. 1708. p. 52.

rertur. Oxalidis syrupum ad febres pestilentes Arabes parabant (*a*). Decocta cum radice herba hepar (*b*) obstructum liberavit; rubet ea, vini colore (*b**). Externo usu in cataplasmate ad ulcera pedum feliciter adhibetur (*c*). Dolorem erosæ a Ranunculo Sardonio linguæ (*d*) acetosa contusa sola sustulit. Ex radicibus (*e*), ex semine solo, vel cum farina (*f*) misto, Succi panem coquunt. In cinere sal lixivus supereft (*g*).

1598. LAPATHUM sexubus separatis, foliis sagittatis, hamis brevissimis, recta divergentibus *Emend. I.* n. 18. †

Acetosa montana, latiori rotundo folio BOCCONE *Mus di piant* p. 165. t. 125. RAJ.
Acetosa montana, folio undulato, flagellis non ramosis BOCCONE l. p. 164. t. 126.

In monte *Chapuise*.

Radix lignosa, teres, crassa, capillata. Folia plana, non undulata, ima petiolata, obtuse sagittata, caulina sessilia, amplexicaulia, circa petiolum alias non excisa, sed recta porecta, alias emarginata, non profunde tamen. Ora plana, neque rugosa, aut plicata, hamis brevibus. Vaginæ truncatæ, albæ. Rami florales, ut in prioribus, nudi, ramosi. In horto etiam auget staturam, & discrimen servat. Aut vera species, aut varietas notatu digna. Semina etiam vivipara habet (*h*).

Aliæ etiam Rumicis acidæ species superfunt, & nobilis inter eas Livas, seu Ribas Arabum (*i*).

APETALÆ.

II. SEXUBUS SEPARATIS IN EADEM PLANTA SEPARATIS, AUT IN DIVERSIS PLANTIS.

I. IN EADEM PLANTA. I. POLYSTEMONES

CERATOPHYLLUM LINN. n. 1065.

DICHOTOPHYLLUM DILLEN. *nov. gen. plant.* p. 91. t. 3.

HYDROCERATOPHYLLUM

VAILLANT. *Mém. de l'Acad. des Sciences* ann. 1719. p. 16. 20.

Flores in eadem planta alii mares, ad foliorum alas sessiles, calyce sunt multifido, foliis subulatis, ad decem (*a*) usque, staminibus numerosis (*b*), ad sedecim & viginti (*c*), absque filamentis. Feminini flores etiam in foliorum alis positi, fiunt foliolis similibus; capsula unica, monosperma (*d*), in nostra tribus aculeis armata (*e*), in altera specie levi (*f*). Semen ovatum (*g*).

1599. CERATOPHYLLUM foliis subspinosis, capsula tricorni.

Icon an. GESNERI 138.
Millefolium aquaticum cornutum J. B. III. p. 784. non vero icon. TOURNEFORT. *autour de Paris* p. 290. non vero in magno opere.
Equisetum sub aqua repens, foliis bifurcis LOESEL. p. 67. *ic.* n. 12. bene.
Dichotophyllon DILLEN. *Catal. Giess.* p. 149. t. 7.
Hydroceratophyllon folio asbero, quatuor cornubus armato VAILLANT. l. c. T. II. cum icone RAJ. *Syn. III.* p. 115.
Ceratophyllum foliis dichotomo bigeminis, fructibus trispinosis LINN. p. 1409.

In fossis aqua plenis circa Tigurum, *Gampelen*, *Paterniacum*, Basileam, *vorm Steinthore*; ut *Michelfeldæ*, Genevam, circa Nosodochium.

Caulis

(*a*) MESUE p. 130.
(*b*) LOESEKE.
(*b**) LIEUTAUD. *precis mat. med.* p. 44.
(*c*) PARSONS l. c. p. 46.
(*d*) CRAPP. p. 31. 1x.
(*e*) BODING. in Disp. malum quidem esse fatentur.
(*f*) KALM p. 191. in Carelia.
(*g*) *Anc. Mémoir.* T. I. p. 406.
(*h*) BOCCONE p. 165.
(*i*) CHARDIN. T. V. p. 31. RHAZE l. IX. c. 65.
(*a*) LINN.
(*b*) Coronatis corona quinque radiorum brevi VAILLANT. c.
(*c*) LINN.
(*d*) VAILL. b. d. p. k. o.
(*e*) k. o. DILLEN. p 93.
(*f*) VAILL. b. d. p.
(*g*) q.

Caulis teres, levis, longus, ramosissimus. Folia in summa planta in viridissimos glomeres collecta. Ea folia verticillata, multa ad eumdem caulis circulum. Folia crassa, duriuscula, compressa, raris spinulis serrata, ad angulum acutum, in duos ramos divisa. Eorum quisque simili sub angulo bifidus. In alis foliorum frequentes glomeruli, qui sunt primordia novorum ramorum.

? *Millefolium aquaticum cornutum, minus, nondum descriptum* C. B. *Pin.* p. 516. RAJ. *Sylloge* p. 184.

Michelfeldæ in fundo aquarum.

Quam ex SPOERLINI herbario possideo, minima & tenerrima planta Confervam aliquam refert. Verticillus foliosus vix quatuor lineas latus est. Folia similiter verticillata, divisa, & subdivisa.

Quæ plantæ ab amicis, etiam Parisiis pro *Hydroceratophyllo, folio levi, octo cornubus armato* VAILLANTII l. c. l. c. missæ sunt, eæ vere & quadrifido folio fuerunt, & aspero, ut vix a priori separem. Sed etiam LINNÆUS dubitat. In fructu discrimen fuerit.

MERCURIALIS (a) TOURNEFORT. t. 308. LINN. n. 1125.

Flores feminini a masculis tota planta separati, ut in Acetosis ultimis. Flores masculi plerique calyce trifido (*b*), etiam quadrifido (*c*), foliolis ex ovato acuminatis, cavis. Stamina longis, pergracilibus filamentis, portione pro numero divisionum calycis quadruplici, duodenis, sedenis: antheræ gemellæ. Hi flores in glomerulos dissitos. Flores feminæ fiunt solitariis calycibus trifoliis (*d*), & quadrifoliis (*e*), deinde capsulis gemellis (*f*), exasperatis, rotundis, monospermis (*g*). Tubæ duæ, recurvæ, cornuum ibicum similes (*h*). Addit LINNÆUS duo acumina, subulata, sulco germinis impressa. Ea nectaria Cl. BOEHMERUS filamenta sterilia esse monet (*i*).

1600. *MERCURIALIS* caule annuo, brachiato, foliis conjugatis, ovato lanceolatis, glabris.

α. Mas.
Mercurialis femina CAMERAR. *Epit.* p. 997. TABERNÆMONT. p. 551.
Mercurialis mas BLAKWELL. t. 162.

β. Femina.
Mercurialis mas MATTHIOL. p. 1297. TABERNÆMONT. *l. c.*
Mercurialis CAMERAR. *Epit.* p. 996. *Femina* BLAKWELL. t. 162.

α. β. *Mercurialis caule brachiato, foliis glabris, floribus spicatis* LINN. p. 1465.

Abunde in vineis, hortis neglectis, & ad vias.

Habitus tener & succi plenus. Caulis cubitalis, erectus, brachiatus. Folia conjugata, glabra, petiolata, ovata, lanceolata, serrata, patula. Flores mares in raros julos ex alis foliorum erectos, in glomerulis dissitis, colore viridi. Feminini in alis foliorum sessiles, fere binati.

Aquosa, subsalsa planta alvum laxat (*k*), & in clysteres recipitur. Alvi laxandæ causa etiam decoctum vino admisto ebibebatur (*l*). Rustici etiam nostris temporibus Mercuriali sibi alvum aperiunt (*m*). Syrupum ex succo in Gallia parant (*n*), qui duarum unciarum pondere alvum ducit. Mel, quod sesqui alteram succi portionem recepit, Monspelii (*n**) plurimo ad clysteres & pessos in usu est.

(*a*) Linozostis, parthenion ἡμερον βοτανον foliis est Ocimi, helxinæ cognatis, minoribus, ramulis duplici geniculorum modo cinctis, alarum cavis multis, fructu feminæ copioso, quamdam racemorum similitudinem præbente, mari e foliorum sinu dependente, parvo, rotundo, cum duobus testiculis una cohærentibus, fructice dodrantali, majori DIOSCORIDES L. IV. c. 183. PLIN. L. XXV. n. 18. Manifestum est sexus inverti. Θηλυγονον & αρρενογονον THEOPHRAST. L. IX. c. 19.

(*b*) TOURNEFORT. B. E.

(*c*) A. D.

(*d*) E.

(*e*) F. D.

(*f*) G.

(*g*) K.

(*h*) F.

(*i*) *Nectar Flor.* p. 28.

(*k*) Olim DIOSCORIDES.

(*l*) ORIBAS. *Synopf. l.* c. 17.

(*m*) BRASSAVOLA *Exam.* p. 201.

(*n*) TOURNEFORT. *plantes autour de Paris Eph. Nat. Cur. Dec. III. ann.* 8. *obf.* 10. nimiis cum laudibus.

(*n**) Ad ventrem distentum *defer. des plant. usuell.* p. 230.

est. Veteres herbam in cibum recipiebant, quam vel solam, vel cum Malva (*o*) CÆLIUS in lumbagine laudat.

Mortem subitam ab illita Merculiali alienæ causæ tribuit Cl. GALLI (*p*).

Monet Cl. ALSTONUS, Mercurialem, quæ in Scotia sponte non proveniat, loco ab omni mare remoto, fructum tulisse (*q*).

1601. MERCURIALIS caule perenni simplici, foliis ovato lanceolatis, hirsutis.

α. Mas.

Cynocrambe femina CAMERAR. *Epit.* p. 999.

β. Femina.

Cynocrambe FUCHS p. 444. *Mas* CAMERAR. *Epit.* p. 998.

Mercurialis maxima sylvestris CORD. p. 111.

Androgynam pingit, non bene, DODONÆUS p. 659. cui est *Cynocrambe*, *Mercurialis sylvestris*.

α. β. *Mercurialis caule simplicissimo, foliis scabris* LINN. p. 1465.

In sylvis abunde.

Annua prior, hæc perennis est, caule simplici, non ramoso, una cum foliis hirsuto. Folia majora, ovato lanceolata, serrata, patula. Flores feminæ longe petiolati, mares similibus in spicis raris, ex singulis alis.

GESNERUS etiam gratiori inter olera sapore esse scripserat. Sed nequitiam narcoticam & funestam ILL. *Hans* SLOANE (*r*) deprehendit, somnus enim inde profundus & mors supervenit: qui evaserunt, ii vomitu excitato servati sunt. Male ergo ad sescuncem alvi ducendæ fine præscribitur (*s*).

LAURUS TOURNEFORT. t. 367.

LINN. n. 503. TREW. *Eph. Nat. Cur. Vol. II.* p. 332. seq. T. VII.

Calycis communis segmenta ovata quatuor (*a*), sive bis bina. Floris petala, seu divisiones, pariter quatuor, non deciduæ (*b*). Stamina septem, ad tredecim (*c*), antheris lateralibus (*d*), tribus in ordinibus. Exteriora filamenta nuda, in interioribus plerisque duæ glandulæ globosæ (*d**), breviter petiolatæ. In flore androgyno flos similis, stamina quatuor, ex summis antheris (*e*) cornuta, cæterum abortivis. Bacca ovata (*f*), unilocularis, in qua nux bilobata (*g*), ovata, & similis nucleus acuminatus. Tuba unica, emarginata (*h*). Nostra planta flores mares a feminis tota stirpe distinctos habet.

1602. LAURUS foliis ovato lanceolatis, ramis florigeris, folio brevioribus.

Laurus CAMERAR. *Epit.* p. 60.

Laurus foliis venosis, lanceolatis, perennantibus, floribus quadrifidis, dioicis LINN. p. 529.

Pulchram plantam inter cives refero, cum circa *Montru* in omnibus pomariis abundet, & in arbores Piris non humiliores convalescat (*i*).

Arbor nobis viginti & triginta pedum, sempervirens, foliis ovato lanceolatis, firmis & solidis, ora integra. Flores in muscaria, seu petiolos ramosos, foliis breviores, geminis stipulis. Bacca saturate cærulea. Flos decolor.

Calida & aromatica planta, semine potissimum, cujus vires a medicis nondum pro dignitate per experimenta exploratæ sunt. Oleum expressum fit ex baccis cum aqua coctis, & supernatat levitate sua (*i**). Ad pellendos menses, & in clysteribus carminativis oleum expressum fere in usu est. Aqua stillatitia Lauri, secundum

(*o*) *Chronic.* L. V. c. 1.
(*p*) Cantharidibus in *opusc. med. pract.*
(*q*) *Ess. of a Societ. at Edinb.* p. 228. 229.
(*r*) *Phil. Transf.* n. 203. RAJ. *Synopf. III.* p. 238.
(*s*) PREVÔT *medic. pauper.* p. 500.
(*a*) TREW. f. 14. 15. 16. 17.
(*b*) f. 18. 22. Conf. *Enumerat. Plant. Gotting.* p. 15 & TOURNEFORT. A B C. Sena folia LINNÆUS.
(*c*) p. 334. Sex nos & octo
(*d*) f. 23. & 24. *Catal. Gotting.* l. c.
(*d**) f. 25. 31. 32.
(*e*) f. 37. ad 46. Hæc nectaria LINNÆI.
(*f*) f. 57. 62. seqq.
(*g*) f. 60.
(*h*) f. 50.
(*i*) Etiam in Zeelandia LEVIN. LEMN. *mirac. nat.* L. IV. c. 4. In Olympo abundare PLIN. L. XVI. c. 32.
(*i**) De JEAN. *Traité des odeurs* p. 374.

cundum Clar. CANTWELL, antidotus eſt aquæ ſtillatitiæ Lauro ceraſi (*k*). Lignum flexile, ad circulos doliorum utile eſt.

II. DIPLOSTEMONES.

HIPPOPHAE (*l*) LINN. n. 1106.

RHAMNOIDES TOURNEFORT. t. 481.

Flores mares a femininis toto ſexu diſtincti. Illis calycis foliola duo (*m*), tranſverſim ovata, per apicem cohærentia, a quo ſenſim ſolvuntur. Stamina quatuor breviter petiolata. In flore feminino calyx monophyllus, bivalvis, ſacci modo contractus, circa baccam ovatam (*m**), monopyrenam. Tuba unica ſimplex (*n*).

1603. HIPPOPHAE foliis linearibus, ſubtus rubiginoſis.
Oleaſter Germanicus CORD. *Hiſt. III.* c. 24. p. 186.
Rhamni ſpecies CAMERAR. *Epit.* p. 81. bene.
Rhamnus ſecundus CLUS. *Hiſpan.* p. 66. *Hiſt.* p. 110.
Hippophae Dioſcoridis forte COLUMN. *Ecphraſ. I.* p. 37.
OEDERI *Icon.* 265.

β. Baccis aureis [nobis non naſcitur alia].
II. Florifera J. R. H.

α. β. *Hippophae foliis lanceolatis* LINN. p. 1452.

Per totam Helvetiam in glareis fluviorum Rheni (*o*), Rhodani, Arolæ, Ticini, Maræ, (*p*). Prope Bernam abunde in *der Hunzikeran*. Aquilejenſes habent in inſulis circa *Lavey*, & ad *Gryonam*, etiam ad torrentem, qui ab *Ivorna* deſcendit

Frutex humilis, tripedalis & paulo ultra, virgis rectis, cortice rubiginoſo; ſpinis rectis, ferociſſimis. Folia linearia, hinc viridantia, inde alba, maculis rubiginoſis adſperſa. Et flores maſculi, & calyces feminini, utrique rubiginoſi, ad alas foliorum, in faſciculis ſeſſiles: *Baccæ flavæ*, ſapore acidiſſimo & ingratiſſimo, Laponum (*q*) miſerabile condimentum. Pro Omphacio LUGDUNENSES. Rhamnum dyſentericam *Levinus* LEMNIUS (*r*) vocat, qui in Zeelandia invenit, Aſpalathum *Cornelius* PETRI (*s*). Non videtur Hippophae, cum radix ſucco lacteo (*t*) careat, & noſtra planta adſtringat (*u*). Citreo colore tingere lego, poſt detractum corticem (*x*).

III. MEIOSTEMONES.

ZANICHELLIA MICHELI p. 70. t. 34.

LINN. n.

GRAMINIFOLIA DILLEN. *nov. gen.* p. 168.

APONOGETON PONTEDER. *antholog.* p. 117.

ALGOIDES

VAILLANT. *Mém. de l'Acad. des Scienc.* ann. 1719. p. 12. t. 1. f. 1. (*a*).

Flores maſculi a femininis diſtincti, in eadem tamen planta, & ſibi viciniſſimi. Feminini conſpicui; capſulæ ſunt ſpatulatæ, ſcabræ (*b*), clypeorum ſimiles, lenticulares,

(*k*) *Inoculat.* p. 45.
(*l*) Hippophaes in fabuloſis & maritimis, frutice furculoſo, undique denſa, foliis Oleæ longioribus, molliorib us, inter quæ ſpinæ candicantes emicant, ſiccæ, anguloſæ, diſtantes: flores Hederæ, Corymbi ſimiles racematim cohærent, minuſculi, molles, candidi, ex parte rufeſcentes. Radix craſſa, mollis, amara, lacteo ſucco turget, qui Oboli condere bilem dejicit DIOSCORIDES p. 396. Ἱππόφαις THEOPHRAST. L. VI. c. 4. folio carnoſo, ſpinis incurvis. Valde purgat Ἱππόφαις ad tres ſucci obolis ſumtis Ἱππόφαιος mitius RUFUS p. 16. Pituitam purgat Hippophae MARCELLUS p. 212.
(*m*) TOURNEFORT. A. B. C.
(*m**) f. 9.
(*n*) e.
(*o*) *Bey klein Hunzingen Batler Merkwürd.* p. 713.
(*p*) *Lugani.*
(*q*) LINN.
(*r*) *Herb. bibl.* p. 22. *miracul.* L. III. p. 357.
(*s*) *In Dioſcorid.* L. I.
(*t*) ANGUILLARA p. 144.
(*u*) *Corn.* PETRI.
(*x*) *K. Svenska Wetenska Acad. Handl.* 1761. *trim.* 4. adh. 1745. p. 252.
(*a*) Solum florem feminam deſcribit.
(*b*) VAILLANT. c. d. d. MICHELI H. M.

lares, ex mucrone suo petiolatam tubam coloratam, planam, latam, lanceolatam (*c*) efferunt. Numerus capsularum incertus, ad quatuor (*d*) & ultra (*e*). Calyx communis campaniformis, bidentatus (*f*). Intus semen unicum (*g*). Masculus flos ex ejusdem folii ala, crassa anthera est, longo in filamento (*h*).

1604. ZANICHELLIA LINN. p. 1375. *Skonska resa* p. 250.
Potamogeton capillaceum, capitulis ad alas trifidis C. B. *Prodr.* p. 101.
Potamogeton similis, graminifolia, ramosa, & ad genicula polyanthos PLUKNET. p. 305. t. 102. f. 7.
Horned Pondweed PETIVER. *herb. Britan.* t. 6.
Graminifolia DILLEN.
Zanichellia palustris major, foliis gramineis acutis, flore cum apice quadricapsulari, embryonis clypeolis integris, & vasculo non barbato, capsulis seminalibus ad costam dentatis MICHELI t. 11. f. 1.

In *Sila* fluv. Tiguri: supra *Curiam*: versus *Sax* in paludosis *J. Caspar* BAUHINUS. In fonte pagi *Bubendorf*. Etiam Basileæ & Gottingæ in fontibus reperi.

Caulis ramosissimus, geniculatus, ex geniculis radiculas & folia emittit conjugata, graminea, perangusta, linearia, fine lanceolato. Vagina lata orientem ramum excipit. Capsulæ quatuor, ad sex, subasperæ. Tuba subrotunda, curvula, cujus summa pars in latam & cordiformem bracteolam flectitur, quæ margine est integro.

EMPETRUM (*a*) TOURNEFORT. T. 421.
LINN. 1100.

Calyx tripartitus, segmentis subrotundis. Petalon, seu calyx interior, tribus fit foliolis ovatis, deciduis. Stamina tria, longis filamentis. Bacca enneapyrenos: semina cunei sunt sphærici, in globum compacti. Tuba unica, stigmatibus novem (*b*). In plerisque floribus *stamina, cum abortivo fructu conjuncta, in aliis cum vero & maturescente fructu; in aliis absque fructu (c); alias fructus absque staminibus.*

1605. EMPETRUM procumbens, foliis ovato lanceolatis, obtusis.
Erica baccifera CAMERAR. *Epit.* p. 77. CLUS. *Pannon.* p. 28. *procumbens nigra* C. B. SCHEUCHZER. *It. IV.* p. 334.
Empetrum procumbens LINN. p. 1450.

In altioribus alpibus ubique legi, *Grimsula*, *Gotthardo*. In montis *d'Ansez* gypsaceis rupibus, in montibus supra *Bagnes*, in mont. *Bernhardo*, *Col de Ferry*, *Fouly*. In monte *Intrame*, circa *Engelberg*, &c.

Sola inter plantas fumum cupreum tolerat (*d*).

Fruticulus humilis, ramosissimus, virgis pedalibus. Folia valde conferta, reclinata, crassa & firma, oris introtractis, obtuse ovato lanceolata, nervo divisa. In alis flores sessiles; calyx exterior viridis, internus rufus. Baccæ nigræ.

Baccas noxias esse & vertiginem facere THALIUS, innoxias BORRICHIUS. Nostris negliguntur. Veteres (*e*) ex coctis foliis cataplasma deficcans faciebant. In Kamtschatka ad scorbutum adhibentur (*f*). Baccæ coctæ cum lino vel lana, in aluminosa aqua macerata, colorem ex fusco nigrum dant (*g*). Olim vinum ex Empetro Grönlandi parabant, nostro ævo Limonatæ genus (*h**).

IV. ISO-

(*c*) MICHELI M M. E. C.
(*d*) LINN.
(*e*) Sex ad minimum VAILLANT. in ic. Quinque, sex p. 11.
(*f*) MICHELI F. F.
(*g*) VAILLANT. e f. Septem MICHELI. G.
(*h*) VAILLANT. b. MICHELI B.
(*a*) Εμπετρον non floret THEOPHRAST. L. VII. c. 8. GAZA legit Εκμετρον, HESYCHIUS recte Εμπετρον. Nam ARETÆUS semen του τε πετραιος laudat inter aromatica, ad cibi coctionem adjuvandam *Cur. diut. II.* c. 6.
(*b*) *Emend. III* p. 104.
(*c*) LINN.
(*d*) *Tägte jordskötsel I.* p. 14.
(*e*) THEOPHRAST. l. c.
(*f*) *Natur. Hist.* p. 87.
(*g*) LINDER. *Färgak* p. 74.
(*h*) TOURNEFORT. I. K.
(*h**) GUNNER. p. 11.

IV. ISOSTEMONES.

AMARANTHUS Linnæi n. 1060.

AMARANTHI Tournefort. t. 118. *Spec.*

Genus difficile, & fere ex habitu conſtitutum. Flores mares a femineis diverſi, ſed in eadem planta. Pleriſque calyx trifolius. Stamina tria. Tubæ tres (*h*). Semen unicum, intra capſulam (*i*) membranaceam, indiviſam. Dantur tamen etiam Amaranthi calycibus quinquefoliis, ſtaminibus quinis, tubis totidem. Proportio conſtans, non item numerus.

1606. AMARANTHUS procumbens, foliis ovatis, emarginatis.

Blitum album minus Camerar. *Epit.* p. 236. J. B. II. p. 967. bon. deſcript. non vero C. B. cui cum eo nomine fuit inter herbas ſiccas *Chenopodium Betæ folio.*

Amaranthus ſylveſtris & vulgaris Tournefort. *autour de Paris* p. 385.

Small garden Blite Petiver. t. 7.

Amaranthus glomerulis lateralibus trifidis, foliis ovatis, retuſis, caule diffuſo Linn. p. 1405.

In rejectaneis hortorum, *Bernæ*, *Ebroduni*, *Baſileæ*, ſic *Tiguri*, *Genevæ*. Inelegantem plantam ſativam eſſe vix putes, ut vera potius ſit indigena. In arenoſis etiam ad Rhenum, adque lacum Lemanum, prope *Villeneuve.*

Caules ſucculenti, debiles, proſtrati, etiam ſubrecti. Folia albida, nervis albis, apice emarginato, amant rubore miſceri. Ad caulem hinc inde in foliorum alis ſeſſiles glomeres florum, qui juniores a foliis occultantur, adulti in ſumma planta ſpicam efficiunt. Segmenta calycis viridia, ovata. Semen nitidum in propria capſula, a femine diverſa.

β. Non puto differre *Blitum rubrum minus* Camerar. *Epit.* p. 295. J. B. II. p. 967 C. B. & *majus* Ejusdem, ex fide horti ſicci.

Blitum rubrum ſupinum Lobel. *ic.* p. 250.

Erectam ſpeciem Linnæus & Tournefortius ſeparant; iſte etiam ob fructum *tranſverſim diſſilientem* (*k*). In Helveticis nullum diſcrimen reperio.

FICUS Tournefortii t. 420.

De la Hire *Mém. de l'Acad.* ann. 1712. p. 278. ſeq. (*l*) Linnæi n. 1168.

Fructus conicus, ex petiolo lateſcens, apice depreſſe rotundo, carnoſus (*m*), intus cavus. In ea cavea proxime verticem ſquamæ pectinatæ, lanceolatæ, triangulares, ſerratæ (*n*). Deinde flores mares petiolati, calyce trifido (*o*), ſtaminibus tribus (*p*), antheris bilocularibus (*q*) & fructu abortivo (*r*). Reliqua cavea Ficus ad uſque pediculum plena eſt floribus femininis (*s*), calyce quadrifido (*t*), & quinquefido (*t**), & pulpa (*u*) ſemen ovatum obvolvente (*x*), de quo tuba incurva bicornis exit (*y*). Dantur ſpecies, in quibus ſoli flores mares in ſua ſtirpe habitant (*z*).

1607. FICUS foliis palmatis.

Ficus Dodon. *pempt.* p. 812. Blakwell. t. 125.

In agro Vaudenſi abunde reperitur, ſativa, ſed in aere libero, ut ſub Ficu tua in umbra poſſis conſidere. Etiam ſi gelu ramos deſtruit, novi renaſcuntur. Sed in *valle Tellina* paſſim in locis deſertis, ad vias de rupibus Ficus prodeunt; tum circa Valeſiæ pagum *Saillon.*

Arbor

(*i*) Ibid. K.
(*k*) *Opt. method.* p. 27.
(*l*) Jam anno 1691. eos flores ſe detexiſſe *anc. Mém. II.* p. 116.
(*m*) La Hire f. 1.
(*n*) f. 1. X. & f. 7.
(*o*) f. 8. 9.
(*p*) Ibid.
(*q*) Ibid. f. 12.
(*r*) f. 9. G.
(*s*) f. 1. A.
(*t*) f. 6.
(*t**) f. 5.
(*u*) f. 2. B.
(*x*) f. 4. 3. c. Tournefort. D. F.
(*y*) f. 3. B.
(*z*) Pontedera *anthol.* Caprificum vocat.

Arbor humilis, lacescens, cortice hirsuto, foliis petiolatis, quinquelobatis, obtusis, hirsutis & asperis. Fructus secundum caules sessiles, per maturitatem subviolacei, mihi, dum recentes, fatui, sicci dulces & albo saccharo efflorescentes.

Veterum familiaris cibus fuit, Græcorum potissimum. Nostris temporibus siccæ Ficus pro pectoralibus habentur, quarum infusum in tussi sicca & raucedine laudetur. Emolliendi scopo tritæ imponuntur. Lac causticum est.

In Græcia Ficus, præter Ficus domesticas, tria sunt genera Ficuum inutilium, *autumnales*, quæ delabuntur, *hibernæ* & *vernæ*, quæ mares, seu *Caprificus* LINNÆO, veræ tamen androgynæ (*a*). Cynipes circa mares caprificos obvolitantes, autumnales Ficus, exeunte autumno, conpungunt, & ova sua in eas deponunt. Qui inde proveniunt fetus, hibernas Ficus vulnerant, & ipsi ova in his ficubus deponunt, ex quibus cynipes vere evolantes vernas Ficus fodicant. Quando nunc æstivis mensibus eæ vernæ Ficus maturescunt, inutiles equidem, tunc eas Ficus, culicibus evolaturis graves, in Ficus domesticas transportant (*b*). Ii culices subeunt Ficus domesticas, & in eas vermes deponunt, ex quibus novi cynipes evolant. Eæ nunc Ficus quadruplo plures fructus ferunt, quam eæ, quibus caprificatio deficit. Adparet nullam (*c*) fecundationem hic ab insectis peragi, sed compunctionem ad maturationem (*d*) fructus conferre. In Provincia hac tota caprificatione abstinent (*e*).

LEMNA JUSSIEU *Mém. de l'Acad.* ann. 1740. p. 263.

Ficui utique adfinis character. Calyx clausus, globosus (*f*), hirsutus, continet flores (*f**) utriusque sexus. Feminini flores sunt semina in loculis calycis, per septa divisis, 14. & 16. (g), nidulantia, ovata. Stamina brevia, brevissimis filamentis, ad basin seminum (*h*) ponuntur.

1608. LEMNA.

Lens palustris altera MATTHIOL. p. 385. 1116. CAMERAR. *Epit.* p. 854.
Lens palustris quadrifolia J. B. HIST. OXON. III. p. 619. S. XV. t. 4. EHRMAN ad MAPP. *ic.* p. 166.
Stratiotes quadrifolia Lujulæ facie PETIVER. *Gazophylac.* t. V. p. 17.
Marsilea foliis quaternis LINN. p. 1563.

Abunde in omnibus fossis & vicinis gramineis, *aux Grangettes*, ad lacum Lemanum. In aquosis circa *Hiltelingen* STÆHELINUS.

Caulis longus, transversus, deorsum radicatus, caules sursum emittens. Petioli florigeri & foliosi, primum spirales, deinde erecti, gerunt florigeros pedicillos cernuos duos, unumve, & altius producti folium unicum. Ejus quatuor constanter lobi sunt, ad petiolum divisi, coriacei, sectoris circuli similes.

Marsileæ LINNÆI, *Salviniae* MICHELI character diversissimus est (*i*), a Clar. GUETTARD *Mém. de l'Acad.* ann. 1762. p. 543. descriptus. Eam in Germania reperi, in Helvetia nondum.

VISCUM TOURNEFORT. t. 380.

LINN. n. 1105.

DU HAMEL. *Mém. de l'Acad.* ann. 1740. & *Arbres* & *Arbustes II.* p. 353. MALPIGHI *anat. plant. II.* f. 103. S. T. T. V. X. X.

Flores mares & feminæ, partim in arboribus (i*) pure maribus, aut pure femineis, partim & frequentius in eadem (*k*) arbore, ejusdemque arboris eodem glomere, reperiun-

(*a*) DU HAMEL. I. p. 142.
(*b*) SHAW *travels.* p. 224. Caprificus pro maribus habet KIRCHER. *magnet.* p. 164. in Apulia.
(*c*) GODEHEU *mem. préf.* T. II.
(*d*) TOURNEFORT. *voyage au Levant. II.* p. 24. seqq. THEOPHRASTUS *Caus.* L. II. c. 12. SUIDAS III. p. 704. PLIN. L. XV. c. 19.
(*e*) GODEHEU.
(*f*) JUSSIEU B.
(*f**) M.
(*g*) C. D. E. F. G.
(*h*) G. F. H. K.
(*i*) Racemum profert globulorum, quorum unicus habet intus petiolatas clavas, quas Vir Cl. pro tubis recipit: reliqui pleni sunt granis parvis, rotundis, seu staminibus.
(*i**) DU HAMEL p. 507. LINN. Viscum mas fertile, femina sterile PLIN. L. XVI. fin.
(*k*) Ibid.

reperiuntur, ut mares feminis obverſi ſint. Mares majores, quadrifidi (*l*) etiam quinquefidi & ſexfidi (*m*), tubo brevi, ſegmentis pulpoſis, intus lineis (*n*) latiuſculis inſcriptis, quæ antherarum loco ſunt. Femineorum florum tubus campaniformis, in apice quinquedentatus, etiam numeroſioribus dentibus (*o*), inciſus, intra quem bacca rotunda (*p*), glutinoſa, pellucens. Semina ovata (*q*), etiam triangularia (*r*), cordata (*s*). Tuba breviſſima, ſeſſilis.

1609. VISCUM foliis lanceolatis, obtuſis, caule dichotomo, glomeribus (ſpicis) axillaribus LINNÆI p. 1451.

α. Mas.

Le Gui male du HAMEL t. 22.

In icone Viſci polycocci figura interior CAMERAR. *Epit.* p. 556.

β. Femina Miſtel CRAMER t. 46.

Le Gui femelle du HAMEL t. 23.

Viſcum EJUSD. *arbres & arbuſtes* p. 356*. BLAKWELL. t. 184. CAMERAR. *Epit.* p. 555. TABERNÆMONT p. 965.

Viſcum baccis albis BLAIR. *botan. eſſay.* p. 337.

II. *Viſcum* πολυκοκκον CAMERAR. *Epit.* p. 556. numeroſis baccis, quæ vulgari binæ, ternæve, ad ſex uſque.

In arboribus omnis generis (*t*), etiam mortuis (*u*), miro modo ſemen glutine obductum, in rimas corticis (*x*) arborum alienarum radices exigit (*y*), quæ omni ductu ſe inter ipſas fibras arboris nutricis (*z*) inſerunt. Vulgo caſu (*a*) eo deferuntur, poteſt tamen viſcum etiam humano (*b*) artificio ſeri, neque unquam tamen in terra provenit, neque, niſi in arboribus (*c*). Germinationem in Aſia TOURNEFORTIUS vidit (*d*), ſemenque ramo adhærens & germinare incipiens, accuratiſſime vero du HAMEL.

Arbuſcula eſt dichotoma, divaricata, foliis ſolidis, ſiccis, craſſulis, ellipticis, conjugatis, ſubluteis. Florum maſculorum faſciculi, ad initia ramorum dorſis ſibi obverſi, femininis glomeribus paucifloris.

Odor ſubnauſeoſus, narcoticus, ſapor adſtringens; vis in cortice maxima, qui longe plus extracti dat (*e*); ad 18. drachmas ex libra, ut lignum potius adſtringat, & terra abundet (*f*). Infuſum viſci querni ſubnauſeoſum, ſubamarum, iners; extractum ſalſum amarum: tinctura debilis, ſapore auſtero balſamico; tinctura ſpirituoſa paulum balſamica, extractum ingrato balſamico odore, amarum & adſtringens (*g*); deſtillatum fundit amarorem (*h*); Betulini viſci extractum reſinoſum ſubamarum, leniter balſamicum; aquoſum ſimile odore viſci (*i*); acidum ſpiritum dat parciori copia & aliquid olei eſſentialis (*k*).

Ob vim adſtringentem in dyſenteria exhibetur, ad arthritidem, ad languores, & ad vires per diuturna mala fractas reſtituendas (*l*); ad mala hyſterica, paralytica (*m*) vitia nervoſa oculorum (*n*), choream S. Viti (*o*), faſcinum (*p*). Denique adverſus epilepſiam multis cum laudibus commendatur a *Roberto* BOYLE (*q*), G. COLE (*r*), G. COLEBATCH (*s*), Cl. *Weſſel* LINDEN (*t*); & ſemidrachma ſingulo trihorio data id malum ſuperatum fuiſſe teſtis exſtat (*u*) Pulverem

(*l*) Du HAMEL t. 21. d d. E. F.
(*m*) d d.
(*n*) E. f g.
(*o*) t. 23. B. E.
(*p*) B G. F. p. 486.
(*q*) H.
(*r*) I.
(*s*) CRAMER. t. 46.
(*t*) Du HAMEL 1740. p. 484. DIOSCORID.
(*u*) p. 487.
(*x*) BRADLEY *philoſ. account.* p. 39. du HAMEL.
(*y*) Du HAMEL. p. 488.
(*z*) t. 24. f. 3.
(*a*) Non naſci, niſi a turdis devoratum per alvum tranſierit PLIN. Viſcum eguſtum alvo germinat THEOPHRAST. *cauſ.* L. II. c. 24.
(*b*) BRADLEY *improvem* p. 22. *mat. medic.* p. 119. *Anonym. append. ad Eph. Nat. Cur. Dec. III. ann. 4. Cwol.* HOTTON apud MORTON. p. 379. in Populo.
(*c*) BRADLEY *Husbandry Garden. II.* p. 144. t. 24. E. Du HAMEL p 486. 487.
(*d*) *Voyage au Levant. III.* p. 310.
(*e*) KOELDERER. EHRHART. *Pflanzhiſt. I.* p. 149.
(*f*) EHRART. ibid.
(*g*) CARTHEUSER *mater. medic. II.* p. 479. 480. nov. edit. p. 525.
(*h*) Ibid. p. 482.
(*i*) *Act. Mogunt. II.*
(*k*) LINDEN. p. 200. 201.
(*l*) WEITMAN *Eph. Nat. Cur. Vol. II.*
(*m*) BRADLEY *mater. medic.* p. 115.
(*n*) *Fabrik of the eyes* p. 52.
(*o*) KOELDERER Diſſ. *de Viſco.*
(*p*) HEERE. *obſerv.*
(*q*) *Utilit. philoſoph. experiental. Exerc. V.* p. 251.
(*r*) *Conſult. pro Epilepſ.* p. 33.
(*s*) *Propr. Lib.* dictum.
(*t*) *Opuſc.* p. 147. Add. *Oecon. Nachricht.* IV. p. 243. JACOBI apud VOGEL. p. 364.
(*u*) LOESECKE *Arzneymitt.* p. 417. KOELDERER.

rem merito præfert Cl. LINDEN. Non mireris tamen, in tanto malo nonnunquam vim Vifci non fuffeciffe (*x*). Vaccis pugillus ad lochia pellenda datur (*y*). Idem Vifcum fternutationem movet, etiam vapore (*z*), dum teritur. Externo ufu emollire, & in cataplafmate ad podagram valere CHOMEL (*a*), etiam veficas trahere (*b*). Pus validiffime etiam per cartilagines adtrahere LOBELIUS (*c*).

Cum in varii generis arboribus proveniat, etiam refinofis (*d*) & in vite (*e*), quæfitum eft, num nutrix arbor vires Vifci mutet? Negarunt alii (*f*), vulgo tamen quernum Vifcum præferunt (*g*), & aliqua id inter & betulinum (*g**) nuper per experimenta diverfitas reperta eft. Nobis in malis frequentiffimum provenit, & arbori nutrici nocet (*h*).

Antiquitus gluten ex Vifci baccis parabant (*i*), ad aves capiendas utile. Baccas in oleo coqui OLINA (*k*) jubet, & fub finem terebinthinam addere. Ruftici corticem terunt, filamenta aqua eluunt (*l*). Aviculæ bene multæ, & Turdi, baccis Vifci aluntur.

BUXUS (*a*) TOURNEFORT. t. 345.

LINN. n. 1053.

Flores mares & feminæ in eadem planta, non in diverfis. Fafciculi florum marium alii pure mafculi, alii unam feminam admiftam habet. Maribus glumæ parvæ, ovato lanceolatæ, fubjectæ. Flos durus, quadrifidus, fegmentis ovatis (*b*). Flores mafculi inter folia congefti; calyx parvus quinquefidus. In medio corpufculum unicum fungofum (*c*), ex quo ftamina quatuor erumpentia, antheris magnis, bilocularibus. Feminæ, fimiles, fed loco ftaminum fructus prifmaticus, trigonus, trilocularis (*d*). Valva quæque duo habet cornua lateralia, & lingulam mediam incumbentem. In juniori fructu cornua fibi proxima funt, in adulto difcedunt. Inter duo cornua eft vallecula fcalena, cujus medium tuber viride occupat. Inter ea triangula fructus tribus lineis patet. Loculi cordiformes, cartilagineo involucro feparabili tecti. In quoque femina duo, compreffa, involucro rugofo. Addit RAJUS fructum elaftica vi diffilire.

1610. BUXUS LINN. p. 1394.

Buxus CAMERAR. *Epit.* p. 101. TABERNÆMONT. p. 1049. BLAKWELL. t. 184.

Varietates numerofiffimæ (*e*): potiffimum

β. Humilior, nunquam florens, neque (*f*) fructum ferens, tonfionis patientiffima, qua hortorum areolas circumfcribunt.

Chamæbuxus TABERNÆMONT. p. 1050.

Circa Bafileam in adfcenfu montis *Crenzach*. In colle prope *Friedlingen*. In alio colle prope *Höllftein* ad dextra. Circa Genevam, verfus *Thuiri*: in *Sabaudia* uberrime. *Scaphufii* in fylva *Enge*.

Nobis frutex tripedalis, in oriente arborefcit, unde lignum buxeum advehitur, etiam in Anglia (*g*), Neuftria, Picardia (*h*), Campania (*i*), demum haud longe Geneva,

(*x*) DOUGLAS apud BLAIR. p. 343. LINDEN. p. 156. & du HAMEL. Parum ei *Dat.* LUDOVICI tribuit.
(*y*) LISLE II. p. 104.
(*z*) EHRHARD. *Eph. Nat. Cur.* X. *Vol. VIII. obf.* 90.
(*a*) Expertus *plantes ufuelles* p. 361. add. DIOSCORIDES L. III. c. 87.
(*b*) LUDOVICI p. 273.
(*c*) *Adverf.* p. 283.
(*d*) Cl. DOEBEL negat ibi nafci.
(*e*) BRASSAVOLA *Exam.* p. 705.
(*f*) FLOYER. *pharmacobafan.* p. 199.
(*g*) LINDEN p. 155.
(*g**) In *Act. Moguont. II.* aquam Vifci querni naufeofam effe; non ita betulini. In refinofis arboribus pinguius provenire lego.
(*h*) RUDBEK *propagat.* p. 14.
(*i*) PLIN. L. XVI. fin.
(*k*) *Ucellaria* p. 76.
(*l*) Du HAMEL. *arbres II.* p. 355.
(*a*) Buxo materies honorata, tum topiario opere ad metas PLIN. L. XVI. c. 16.
(*b*) TOURNEFORT. A. C. tribus foliis minoribus, duobus majoribus LINN. du HAMEL.
(*c*) TOURNEFORT. D. E. Quatuor folia minora, tria majora LINN. tria minora du HAMEL.
(*d*) I.
(*e*) MUNTING. p. 35. 36.
(*f*) Subinde *Mém. de l'Acad. de Berlin. XIV.* p. 103.
(*g*) BRADLEY *new. improv.* p. 82.
(*h*) Trabes inde fieri des SERRES p. 670.
(*i*) Du HAMEL.

nevam, ſex pedum ambitu (*k*). Folia conjugata, denſe congeſta, ovata, emarginata, ſempervirentia, levia, firmula. Flores ſubfætidi, in glomeres congeſtis in ultimam ramum terminante umbellati.

Folia amara, nauſeoſa, ut iis facile fidem adhibeam, qui ajunt alvum ducere, ad drachmæ pondus ſumta. Capillorum copiam in calvis reſtituere (*l*), & nimiam ſuperveniſſe (*m*) lego, cum caput aqua cum Buxo decocta lavaretur. Sunt qui laudent ad mala venerea, ut ligna illa exotica pariter ponderoſa, & ad caput ſiccandum (*n*). Infuſum vinoſum ad colicam frigidam (*o*), ad intermittentes (*p*) febres commendatur. Vix credo ſerio in uſum recipi. Mel amarum in Cyrna [Corſica] ex Buxi copia fieri (*q*) veteres.

Duritas, cum flexilitate minutiſſimas formas & recipiente & conſervante, ligno pretium fecit, ad icones ligneas exſculpendas, ad opera varia. Solum inter ligna Europea fundum aquæ petit.

MORUS Tournefortii t. 362.

Linn. n. 1055.

Flores mares a feminis alias tota ſtirpe diviſi, alias in eadem planta, diverſis locis. Mares flores in ſpicis ſub foliis pendulis, abſque communi calyce. Flores breviter petiolati, quadrifolii. Folia convexa, obtuſa, quorum quodque filamentum ſui ſtaminis amplectitur. Quatuor ea (*r*), craſſo filamento, calyce longiori, acuto, antheris bilocularibus. Medio in flore obtuſum tuberculum, quaſi abortivus fructus. Stamina ſuum pollinem vi elaſtica expellunt. Flores feminini denſe ſpicati, ſeſſiles, ſpicis ovatis. Germen compreſſum, a quatuor foliolis calycis accurate clauſum, quæ perinde obtuſa ſunt, & concava. Duo foliola nucem amplectenda exteriora, ora diſtincta alba, & pilis albis villoſa; duo interiora totum germen amplectuntur. Tubæ duæ breves, albæ, incurvæ, linea viridi diſtinctæ. Calyx cum embryone increſcit per ætatem, & ſucculentus factus, abit in baccam, quæ cum ſui ſimilibus conglomerata ovata fit (*s*).

* 1611. MORUS foliis ſcabris, ſemitrilobis & cordatis.

Morus alba candida Lobel. ic. 11. p. 196.

Varietates varias habet Targioni T. IV. p. 232.

Morus foliis oblique cordatis, levibus Linn. p. 1358.

Exotica arbor nunc in glareoſis ſub *Ivorne*, & ad torrentem *grande Eau*, alibique abunde provenit, magiſque & magis ad ſerici proventum augendum colitur.

Arbor excelſa, Ceraſo major. Folia hirſuta, alia ſemitrilobata, lobis lateralibus ſemibifidis, alia ab altera parte lobata, alia cordata, ora circumſerrata. Spinæ de ramis ſolitariæ. Flores virides, in ſpicas, ex alis foliorum. Fructus albus, inſipidus.

Hæc arbor in univerſa Europa noſtro ævo omnium creberrima colitur, quod ejus folia præcipuum, & pene unicum, alimentum ei ſpeciei Erucæ præſtent, cujus tela ſericum eſt. Inter multas varietates inſita humilior, ſpiniſque minus ferocibus,, præfertur; ſed de ejus cultu libri innumeri exſtant. Ut ex Urtica, ita ex Moro, telæ fieri poſſunt, & ex Chinenſis ſpeciei cortice charta paratur.

PARIETARIA (*t*) Tournefort. t. 289.

Linn. n. 1152.

Flores mares & feminei in eodem unius plantæ racemo. Maribus calyx tubo brevi (*u*) profunde quadrifidus, ſtaminibus quatuor (*x*), quæ elaſtica vi diſſiliunt, & pollinem

(*k*) Kreisler *Reiſ. I.* p. 234.
(*l*) Heucher. *Opſc.* p. 480.
(*m*) *Eph. Nat. Cur. Dec. II. ann.* 2. *obſ.* 55.
(*n*) *Act. Hafn.* Vol. IV. p. 57.
(*o*) *Zool. Med. Gall. ann. II.* p. 15.
(*p*) Chomel. *Supplem.* p. 96.
(*q*) Diodor. *bibl. V.* c. 14. Plin. l. 2.
(*r*) Tournefort D.
(*s*) Idem G.

(*t*) Helxine [Perdicium parthenium Plin.] in maceriis, foliis Mercurialis, hirſutis, cauliculis ſubrubentibus, & circa eos ſemina aſpera, quæ veſtibus adhærent Dioscorides L. IV. c 81. Plinius miſtam ſimilitudinem facit inter Plantaginem & Marrubium L. XXII. c 17. Calyculatis, quam Helxinen nominant Cælius *tard.* L II. c. 7. Inter Carduos æſtate floret Plin. L. XXI. c. 16.
(*u*) Tournefort. B.
(*x*) E. C.

linem explodunt, qui quidem motus etiam irritando potest (*y*) suscitari. In medio tubulo calycis fructus imitamentum, ovatum, absque tuba. Femininus flos gracilior, & quatuor segmenta conglutinata, in (*z*) ovato conicum clausumque tubum. Stamina ei nulla, & in calyce capsula (*a*) seminis ovata, nitida (*b*). Tuba plumosa (*c*), multifida. Androgynis floribus & semen dicitur esse & stamina. Ego spurios androgynos vidi, feminas, cum quatuor staminibus imperfectis, androgynos veros in ultimis exemplis nullos. Floribus omnis generis duo (*d*) vel tria (*e*) foliola loco calycis subjiciuntur, veræ bracteæ, hirsutæ, ovato lanceolatæ.

1612. PARIETARIA foliis elliptico lanceolatis, hirsutis.
Helxine CAMERAR. *Epit.* p. 849.
Parietaria Helxine TABERNÆMONT. p. 550. BLAKWELL. t. 156.
Parietaria foliis lanceolato ovatis alternis LINN. p. 1496.

In Helvetia passim, potissimum in Gubernio Aquilejensi, & vicina Valesia. Copiosissime in deserto pagulo *Ellé*. *Biennæ* ad vias abunde. *Basileæ* sub muris D. *Margaret*, sic *Tiguri*, &c.

Caulis erectus, hirsutus. Folia longe lanceolata, subhirsuta, siccando pellucida redduntur. Ad origines foliorum verticilli florum densissimi, sessiles, ramosi, in brevibus petiolis.

Succo, ut ruderosæ plantæ solent, nitroso plena est & aqua; refrigerans, adeo diuretica, ut succi tres (*f*) unciæ potenter lotium ducant. Aqua salsa est. Etiam calculosis lotium (*g*) expedire creditur, quod nimium videtur. Legitur calculosi canis historia, qui ischuriam passus devorata Parietaria sæpius sibi subvenerit, denique, absumta Parietaria, perierit, & in calculo inæquali vestigia potentis medicamenti ostenderit (*h*). Inter elephantiaseos remedia CÆLIUS (*i*) parietariæ meminit. Carbonem ad dentium albedinem MARCELLUS commendat. Recte FLOYERUS (*k*) monet, *non esse in Parietaria vim emollientem*, etsi inter ea remedia numeratur. Ad curculionem a frumento arcendum folia laudat Cl. HARRIS, acervo imposita (*l*).

* 1613. PARIETARIA foliis ovato lanceolatis, subhirsutis.
Parietaria Ocimi folio TRAG. BOCCONE *Sicul.* p. 47.
Parietaria minor, Ocimi folio MUNTING. p. 227.
Parietaria foliis ex adverso nascentibus, Urticæ racemoso flore SLOANE p. 144. t. 91. f. 1.
Parietaria foliis ovatis, caulibus erectiusculis, calycibus trifloris, corollis hermaphroditis, defloratis, elongato cylindricis LINN. p. 1492.

Gottingæ: sed etiam *Chiavennæ*, *Mendrisii*.

Caulis humilior, decumbens, vel erectus ramus. Folia ovato lanceolata, breviora & latiora, subhirsuta. Florum racemi minores, minus multiflori, ad superiora caulis & ramorum positi; in summo caule ramisque pene continuati; masculi purpurei. Character idem, & tres in racemo sexus.

URTICA TOURNEFORT. t. 308.

LINN. n. 1054.

Proxima Parietariæ, ut tamen duo sexus in aliquibus speciebus in diversas plantas distributi, in aliis, in eadem planta, distinctis locis reperiantur. Flos masculus

(*y*) STAHELIN. *spec. anat. botan.* ann. 1721.
(*z*) TOURNEFORT. A.
(*a*) D.
(*b*) F.
(*c*) F.
(*d*) Ad A.
(*e*) H.
(*f*) FLOYER. *pharmacobasan.* p. 161.
(*g*) IDEM.
(*h*) GIZZARELLI apud TINASSUM in *Diario* 1670. p. 63. S. BOCCONE *de cane Corsicano*.
(*i*) *Tardar.* L. IV. c. I.
(*k*) C. 13.
(*l*) *Med. Chirurg.* p. 146. & BRADLEY *farm. direct.* p. 122.

ſculus (*a*) omnino, ut in Parietaria, rotatus, quadrifidus, quatuor (*b*), etiam quinque (*c*) ſtaminibus elaſticis, & ſponte vel per irritationem diſſilientibus (*d*) non ſine imitamento fructus. Flos femininus fit duabus glumis (*e*) calycinis, ovatis, conniventibus, æqualibus: intus ſemen ovatum (*f*), acuminatum, nitens. Tuba plumoſa.

1614. URTICA (*g*) ſtirpibus ſexu diſtinctis, foliis ſerratis, ovato lanceolatis, productis.

Urtica BLAKWELL. t. 12. mas.
Urtica II. MATTHIOL. p. 862. CÆSALPIN. p. 156. qui ſexus diverſitatem adgnovit.
Urtica urens altera DODON. p. 151.
β. *Urtica rubra* TABERNÆMONT. p. 534.
γ. Non urens SLEVOGT. *de Urtica* p. 9.
δ. Conf. varietates VAILLANTII. *Hort. Florent.* p. 100.
γ. *Androgyna* J. R. CAMERAR. *Eph. Nat. Cur. Dec. III. ann. 6. obſ.* 2. BOERHAAVE
α-γ *Urtica foliis oppoſitis cordatis, racemis geminis* LINN. p. 1396.

Ad ſepes & maceries.

Caulis quadratus, erectus, ramoſus, bicubitalis & ultra. Folia conjugata, petiolata, cordata, ſed mucrone longiore, ora ſerrata, aculeis urentibus, ut ipſe caulis, adſperſa, quorum baſis quaſi veſica (*h*) eſt. Flores mares & feminæ in erectos ramoſos petiolos, fere conjugatos.

Polychreſta planta in noſtro Orbe forte vulgatiſſima. Tota verno tempore (*i*) inter olera recipitur, ſalubremque victum cum ſpinachia præſtat, qui etiam alvum (*k*) mollit, urinamque pellit (*l*), & pulmonem expedit (*m*).

Eadem planta tota, & ejus ſuccus, & radix decocta, & impoſita (*n*), ad compeſcendas hæmorrhagias valet, etiam ad hæmoptyſin (*o*), etiam vulnerum cruentos fluxus (*p*), & naribus immiſſa ad earum hæmorrhagias (*q*). Sanguinis jacturæ *in feminis cedunt ſucco recentis Urticæ, paulum decocto, per colum cribrato, ad duas uncias ter de die ſumto* PEYROUX (*r*). *Urinas pellere dicitur decocta*, ut etiam quaſi cruentum (*s*) lotium ab ejus uſu deceſſerit; ſemen vero diabeten hecticum (*t*) moverit. Idem decoctum inter antiſcorbutica cenſetur (*u*), ad corruptionem gingivarum inque variolis utile (*x*). Radix ad icterum laudatur (*y*). Semen Urticæ ab Antiquis inter venena recenſum (*z*), motus vitales languentes excitat, venerem (*a*) ſtimulat, menſes pellit, ut etiam a nimia copia febris & interna (*b*) quaſi conſumtio ſucceſſerit. Inter purgantia valida a SERAPIONE habetur, non majori pondere, quam viginti & triginta granorum (*c*). Pinguedinem nimiam ſuſtulit, ad unam unciam ſumtum (*d*). Oleum ex eo ſemine Ægyptii exprimebant (*e*). Externo uſu Urtica cum aceto cocta, & contuſa ad ſtrumas diſcutiendas, aut aperiendas, ſi maturæ fuerint, MARCELLUS (*f*) laudat.

Porro

(*a*) TOURNEFORT. A.
(*b*) IDEM A.
(*c*) IDEM C.
(*d*) MALPIGHI f. 216. ALSTON. l. c. p. 263.
(*e*) TOURNEFORT. F. F. K. K.
(*f*) L.
(*g*) An Urtica ſylveſtrior, aſperior, latioribus, nigrioribus foliis, ſemine Lini minore DIOSCORIDES L. IV. c. 89.? Sæpe duobus cubitis altior, acetabulis in flore purpureis. Sylveſtris ſpecies, canina, acrior, foliis fimbriatis, femina mitior PLIN. L. XXI. n. 55.
(*h*) HOOKE *micrograph.* BONANN. *micr. ic.* 75.
(*i*) CELSUS L. II. c. 20.
(*k*) DIOSCORID. BARTHOLIN. *medic. Dan. domeſtic.* p. 22.
(*l*) DIOSCORID.
(*m*) IDEM.
(*n*) La BROSSE *natur. plant.* p. 511. BORELL. *Centur. I obſ* 95.
(*o*) Succi quatuor unciæ AMATUS *Cent. VI. Cur.* 4. Unciæ quatuor CHOMEL. Dimidium poculum DEIDIER *Conſult. II* p. 106.
(*p*) MARTIN. *Weſtern. Island.* p. 229. DIOSCORIDES. Manu retenta MARCELL. c. 10 SARTORIUS in Diſp. *de admiranda narium hæmorrhagia Altdorf.* ann. 1683.
(*q*) Ibid.
(*r*) *Obſervations de médecine* p. 74.
(*s*) SPIESS. *herb. antinephrit.* CHOMEL. *Supplem.* p. 170.
(*t*) TULP. L. II. c 46.
(*u*) *Comm. Lit. Noric.* ann. 1741. h. 25.
(*x*) Ibid.
(*y*) BARTHOLIN. *Medic. Dan. domeſtic.* p. 22.
(*z*) RHAZE.
(*a*) DIOSCORIDES
(*b*) AMAT. *Cent. VII.* c. 57.
(*c*) SERAPIO p 85
(*d*) *Bresl. Saml.* ann 1718. m Febr.
(*e*) PLIN. L. XXII. c. 13.
(*f*) p. 109.

Porro in Urticis utriusque Orbis aculei (*g*) sunt, pleni corrosivo liquore, qui tactu vesicas excitant, cum insigni pruritu, etsi in apice conspicuum foramen non adparet, neque ad oculum quidquam effluere videtur (*h*). Eas vesicas liquori tribuas, cum siccæ (*i*) Urticæ non urant. Iis urticationibus languentem venerem veteres excitabant (*k*). In soporibus febrium malignarum a Clar. PISONI utiliter idem remedii genus adhibitum fuit (*l*); in paralysi a Cl. SCOPOLI (*m*).

Sed etiam aliæ Urticæ sunt utilitates. Egregium pabulum armentis præbent, potissimum vaccis lactantibus, & nuper in Suecia ejus cultus (*n*) ad alendos boves utilis compertus est. Semen avenis additum, ad manipulum, bis in die, equos reddit luculentos (*o*). Denique in tanta cum Cannabi adfinitate pares habet ad opus textorium usus, & cortex se (*p*) in fila duci patitur, inque linteamina texi, tum in Europa, tum in Sibiria (*q*); denique in Kurilorum insulis (*r*). Sed etiam satis bonæ chartæ ex tusa cortice parantur, Cl. SCHÆFFERI experimento. Porro radices coctæ cum alumine filum flavo colore tingunt. Et in succo Urticæ exstinctus chalybs mollis & docilior (*s*) magis esse dicitur.

1615. URTICA sexubus sede disjunctis, foliis ovato lanceolatis, serratis, julis oblongis.

Urtica tertia MATTHIOL. p. 1127.
Urtica minor acrior LOBEL. *ic.* p. 522.
Urticoides urens PONTEDER. *antholog.* p. 219.
Foliis variis RUDBEK, & aliæ varietates in *Hort. Florent.*
Urtica foliis oppositis ovalibus LINN. p. 1396.

Perinde frequens, locisque similibus.

Folia huic rotundiora, mucrone breviori, serræ dentium profundæ, aculei frequentiores: Caulis humilior: flores mares in eadem (*t*) planta, diverso a femininis loco (*u*), utrique in densis racemis fere sessiles.

Virtus eadem; extractum tamen gratius, subdulce, odore subviolaceo (*x*). Cum melle intrita (*y*) in principio phthiseos utiliter sumitur; ulcera pulmonum maturat, etiam quando pus rejicitur; uberius sumta aqua cum Urtica decocta arthritis (*z*) levata est: urinam denique (*a*) pellit, & solvit obstructa (*b*).

CANNABIS TOURNEFORT. du HAMEL *de la Corderie.*

LINNÆI n. 1115.

Adfinis Urticæ, filis, asperitate, sexu, flore.

Exotica utique & spontanea Americæ (*c*) septentrionalis, & ultimi Orientis (*d*) hospita, nobis colitur, non satis magna copia, ut quidem expediret. Circa hortos tamen passim oberrat, & in ruderosis.

Aliæ plantæ mares, aliæ feminæ, ut tamen in maribus aliqui flores feminæ intercurrant, in feminis aliqui masculi flores. Inde fieri potuit, ut Cannabis minime a masculo (*e*) polline imprægnata, tamen fructum tulerit; nam vacua grana fert, quæ absque mare colitur (*f*). Cæterum maribus calyx quinquepartitus (*f**), foliolis cavis. Stamina quinque, crassis antheris, filamentis brevibus. Feminæ gluma unica

(*g*) HOOKE.
(*h*) BONANN. *micrograph.* p. 57. 76.
(*i*) *Mém. de l'Acad.* ann. 1751. p. 350. Cum aqua forti comparat VALISNERI *Oper.* T. III. p. 204.
(*k*) In PETRONII Satyrico.
(*l*) *Spicileg. curat. Obs. I.*
(*m*) p. 428.
(*n*) *K. Swenska Wetensk Handl.* 1747. p. 79. & Cl. STRANGE in proprio libello *om nästlors. planterande.*
(*o*) *Oecon. Patr.* n. 35.
(*p*) Des SERRES p. 594. In Silesia & Hamburgi ROHR *phytothec.* p. 441.
(*q*) *Journal d'Agriculture* ann. 1766. mens. Jun. *Leipz. Saml. II.* p. 749. *K Swenska Wetenska Handl.* ann. 1747. p. 59. Vela muscaria apud Ostiakos *Relat. des voyages au Nord. VIII.* p. 400. 401.
(*r*) *Natur. Histor. of Kamtschatka* p. 40.
(*s*) WERSCH. *Hecatost I. obs.* 24.
(*t*) J. R. CAMERAR. l. c.
(*u*) SLEVOGT *de Urtica.*
(*x*) IDEM *de Urtica.*
(*y*) LANGE *remed. Brunsvic.* p. 237.
(*z*) p. 239. 240.
(*a*) p. 243.
(*b*) p. 238.
(*c*) Apud Hinenses HENNEPIN. p. 178.
(*d*) Apud Scythas HERODOTUS L. IV. p. 245. In *Jedzo Voyag. au Nord.* T. IV. p. 13.
(*e*) *Ess. of a Societ. at Edimb.* p. 228.
(*f*) GROVEOI. Ergo homo vermis.
(*f**) TOURNEFORT A. du HAMEL t. 1. K. L.

unica (*g*), altero latere hiſcens, ut in graminibus, & ſemen continens (*h*). Tubæ duæ (*i*). Nux bivalvis, monoſperma (*k*).

1616. CANNABIS (*l*) LINNÆI p. 1457.

α. Femina.

Cannabis LOBEL. p. 526. *femina* MILLER. t. 77. BLAKWELL. t. 322. a. du HAMEL. T. II.

β. Mas.

Cannabis erratica paludoſa ſylveſtris LOBEL. *ic.*

Cannabis mas MILLER ibid. BLAKWELL. t. 322. b. du HAMEL. t. I.

Caulis humana etiam altitudine, ramoſus, ut folia hirtus. Folia digitata, gracilia, ſerrata, digitorum fere ſeptem, quorum extremi minimi. In feminis flores in foliorum alis ſolitarii. In maſculis, in ſpicas raras, de ſummo caule ramiſque, adſcendentes, penduli.

In Pedemontio altiſſima, ad 18 pedes (*m*). Apud Ilinenſes prealta (*n*). Etiam in Sabinis arboreſcebat (*o*), & in Italia primum in ſylvis nata ſylveſtrior erat & aſperior (*p*).

Tota planta vehementer odorata, cum oleoſo glutine, ut odor adhæreſcat. Quare plurimum dat olei & ſalis volatilis (*q*). Semine aliquis vitam ſuſtentaſſe dicitur, idque aviculis (*r*) bene multis gratiſſimum alimentum eſt, ex quo ad venerem caleſcunt, & multa ova ferunt, potiſſimum gallinæ (*s*), ut etiam exhauſto ovario ſterileſcant (*t*); ſed ad venerem idem valet (*u*), & ad icterum (*x*). Calidum eſt alimenti genus, ut ex puro ſemine Cannabis alaudæ nigreſcant (*y*). Oleum ad colicam laudatur (*z*). Folia in pulverem trita cum melle Perſæ in paſtillos fingunt, ovi columbini magnitudine, duoſque, aut tres, ad venerem excitandam deglutiunt (*a*). Sed præcipuus uſus in Oriente eſt, ad ſoporem cum gratis deliriis ciendum, ut Cannabis omnino Opii efficaciam imitetur; ſemen (*b*) etiam potentius. Olim AVICENNA (*c*) *Bengi* inter ſtupefacientia numerabat, & *Simeon* SETHUS (*c**) farinam in eo ſemine eſſe, quæ pota ſtuporem faciat & temulentiam, indeque Arabes aliquid inebrians exprimere addit. Summas partes ergo plantæ, cum melle, ad ſemuncem ſumunt, ut lætitiam excitent (*d*). Inde vertigo (*e*).

Quare in *Palæſtina* (f) eo fine Cannabis vulgaris colitur. Neque enim alia eſt *Beng* (g) AVICENNÆ, *Bangue* G. ab ORTA (*h*) & RUMPFII & CHARDIN; cujus effectus læta eſt ebrietas (*i*), & grata exſtaſis (*k*), ut ab eo præbio homines cantent, male cohærentia effutiant, geſticulentur & denique obdormiſcant (*l*). Ejus enim cortex, ſemen & folia, teruntur, infunduntur abſque papavere, & longo denique uſu, ut opium, etiam Cannabis, occidit, (*m*); ſemen etiam potiſſimum (*u*). Denique foliorum, ad morem tabaci hauſtus; fumus ſimilia facit (*o*).

Maslach dicitur compoſitum medicamentum, quod Cannabin recipit, quod idem alii *Aſſeral* (*p*) vocant (*q*), aut demum *Aſſis* (*r*). Eo & ipſo læta deliria Turcæ invocant, ſomnumque.

Immen-

(*g*) G. A.
(*h*) E.
(*i*) E.
(*k*) PARSONS. t. 7. f. 3. 4. GREW. t. 78.
(*l*) Cannabis foliis Fraxini, gravi odore, caulibus proceris, inanibus, ſemine rotundo: Sylveſtris Altheæ ſimilis virgas profert, nigriores, aſperiores, cubitales, flore Lychnidis &c. DIOSCORIDES L. III. c. 148. Eſt ergo ſativa.
(*m*) *Mém. de l'Acad.* ann. 1749. p. 469.
(*n*) HENNEPIN.
(*o*) PLIN. L. XIX. c. 9.
(*p*) IDEM L. XX. c. 97.
(*q*) DU HAMEL. *Hiſt. Acad.* p. 155.
(*r*) SLOANE *travels I. Pref.* p. XXII.
(*s*) DES SERRES. p. 320.
(*t*) THEOPHRAST. edit. BODÆI p. 949.
(*u*) BODÆUS ibid. p. 1170.
(*x*) LEWIS.
(*y*) *Hiſt. des animaux* T. III. p. 19.
(*z*) WELSCH. *miſcellanin.* p. 58.
(*a*) OLEARIUS p. 196.
(*b*) HARDIN. IV. p. 208.
(*c*) *Oper.* p. 84.
(*c**) *De aliment.*
(*d*) LISTER. *aq. med. II.* p. 122.
(*e*) BIRCH. *Hiſt. of the Reg. Societ. III.* p. 23.
(*f*) HASSELQUIST. p. 512.
(*g*) l. c.
(*h*) CHARDIN, RUMPF, HOOKE p. 211. a COSTA.
(*i*) CHARDIN. IV. p. 208. RUMPF L. VIII. c. 34. FRYER. *trav.* p. 104. FLACOURT. p. 145.
(*k*) GARCIAS ab ORTA II. c. 25.
(*l*) HOOKE *Exper.* p. 210.
(*m*) CHARDIN. IV. p. 207. 208.
(*n*) IDEM III. Potum dare inebriantem CHARDIN. *ſubtilit.* L. VII.
(*o*) *Herb. amboin.* L. VIII. c. 34.
(*p*) RUMPF. Ipſam eſſe Cannabin WEDEL *Spicileg. II.* S. 4.
(*q*) HEUCHER. *prov. nov.* p. 973.
(*r*) P. ALPIN. I. p. 134.

Immenſus uſus præterea Cannabis eſt, in validis telis, in velis navium, ad funes torquendos. Id vitii habet, potiſſimum in Italia, & Germania, quod aquas, in quibus maceratur, peſſima putredine inficiat, & late ſparſo pædore rivos corrumpat (*s*), & denique intermittentes pervicaces febres circa *Urbem veterem* excitaverit (*t*).

Quæ omnino nullius ad fila torquenda uſus ſunt, ut ſtipites rejectitii, ea ad pulverem ſclopetarium utilem carbonem ſuppeditant (*u*).

ATRIPLEX (*a*) TOURNEFORT. t. 286.

LINN. n. 1153.

In eadem planta invenio alias flores mares & feminas, alias androgynos (*b*) & feminas. Feminæ ſemper majores, calyce fiunt magno, bivalvi (*c*), cujus valvulæ ſibi congruunt, & ſemen compreſſum (*d*) includunt. Tuba profundiſſime bifida. Androgynis calyx brevis, quinquefidus, foliolis alatis, recurvis, ſemen rotundum, compreſſum includentibus. Mares cætera ſimiles, ſemine deſtituuntur. Intercurrunt flores quadrifidi, quatuor ſtaminibus. Flores cæterum, ut in Chenopodio, ſeſſiles, in arctos glomerulos congeſti, totaque planta Chenopodio ſimillima, præter florem femininum.

1616. ATRIPLEX foliis imis hamatis, reliquis lingulatis, vaſculis ſeminalibus dentatis.

Artiplex ſylveſtris I. MATTHIOL. p. 460. *anguſto oblongo folio* C. B. MORISON. II. p. 607. S. V. t. 32. n. 15.

Artiplex vulgaris, anguſtifolia, cum folliculis J. B. II. p. 973.

Spear Orrach PETIVER. t. 7.

β. Humifuſa VAILLANT.

α. β. *Atriplex caule herbaceo, patulo, foliis ſubdeltoidibus, lanceolatis, calycibus ſeminum diſco* (dorſo forte) *dentatis* LINN. p. 1494.

In hortis, ſepibus & ruderoſis.

Caules ſulcati, fere procumbentes, etiam erecti. Folia ſucculenta, glauca, ima ſagittata, ut alter ſæpe hamus deſit, hamo ſemper brevi: ſuperiora conſtanter ſimplicia, longa, linearia, lanceolata. Spicæ graciles, erectæ, ex floribus maribus & femineis miſtæ, femineis valvulæ in convexo dorſo aſperæ, & tuberculoſæ, tuberculis fere decem. Mares frequentius quadrifidi.

1617. ATRIPLEX foliis triangularibus, baſi producta, valvulis triangularibus, ſubaſperis.

Atriplex ſylveſtris, annua, folio triangulari, ſinuato & mucronato, haſtæ cuſpidi ſimili, MORISON II. p. 607. *Sect. V.* t. 32. f. 14.

Delt orrach.

& *Delt ſea orrach* PETIVER. t. 7.

Atriplex caule herbaceo, valvulis ſeminum magnis, deltoidibus, ſinuatis LINN. p. 1494.

Circa *Mülhuſiam.* In Germania ſeptentrionali ad foſſas frequentior.

Caulis erectus, brachiatus, anguloſus. Folia Chenopodii, in univerſum triangularia, ſed baſi utrinque in appendicem educta, lateribus convergentibus, rariter dentatis. Racemi erecti, ob flores femininos triangulares, paulum echinati. Valvulæ triangulares, undique etiam exaſperatæ.

Valde, & nimium, prioris ſimilis.

Sativam Atriplicem omitto, quæ edulis (*e*) eſt & mitis, & cujus ſemen vomitum movet (*f*), ad drachmam & ad duas drachmas ſumtum. Noſtræ olus perinde primo vere

(*s*) LANCIS. *mox. palud. effluv.* L. I. P. I. c. 8. *Ep. II. obſ.* 2.

(*t*) LANCIS. *Epid. II.*

(*u*) Des LANDES I. p. 129.

(*a*) Ἀτριπλεξις oleris genus DIOSCORIDES L. II. c. 112. SUIDAS. p. 374.

(*b*) Ita LINNÆUS.

(*c*) TOURNEFORT. K. L.

(*d*) TOURNEFORT. M. PARSONS. Semina foliacea Atriplicis PLIN. L. XIX. c. 7.

(*e*) Damnabant PYTHAGORAS & alii veterum PLIN. L. XX. n. 83.

(*f*) RHAZE. *ſimpl. antidot.* p. 396. PREVÔT. *med. ſamp.* p. 511.

vere edule, molle, aqueum, demulcens, alvum molliturum, clysteribus etiam emollientibus aptum.

LUPULUS Tournefort. t. 309.

HUMULUS Linn. n. 1116.

Antiquum nomen præfero.

Sexus tota planta distincti. Mares in pedicillis ramosis, calyce quinquefolio (*g*), staminibus quinque (*h*), antheris grandibus. In feminis petioli conjugati gerunt compressos (*i*) strobilos, factos bracteis peramplis, imbricatis, quarum quælibet duo semina, ex oblongo rotunda, suo in sinu continet. Eorum quodque cavo foliolo extus obvolvitur (*k*). Tubæ duæ longissimæ. Marem male destrui, & meliore Lupulum obineri, quando uterque sexus mistus colitur Cl. Dahlman.

1618. LUPULUS.

α. Mas.

Lupulus femina Camerar. *Epit.* p. 933. Dodon. *purgant.* p. 257. Gleichen. *Humulus* Linn. p. 1457.

Ubique ad sepes, vere spontanea planta, cum nusquam in Helvetia lupuleta alantur.

Frutex volubilis, asper, etiam foliis. Ea acute serrata, trilobata, conjugata, superiora cordata.

Nobis edulis est, primi veris non ingratum olus (*l*), acris equidem. Strobili amari; aromatici. Sanguinem depurare olim (*m*), dolores calidos sedare, bilem educere, icterum sanare (*n*). In lue venerea inque scabie, Sarsæ Parillæ loco exhiberi posse (*o*), recte Cl. Floyer. Denique decoctum intra triduum durissimum calculum solvit, & est inter potentiora lithontriptica (*p*).

Præcipua tamen utilitas est, amaro aromate cerevisiam condire, ut minus facile acescat, & præterea vires induat lithontripticas. In Italia (*q*) primum experimentum factum est, nunc lupuleta ingentia in Anglia, & in Cantio potissimum, in Bohemia, inque Suecia (*r*) coluntur. Fortiores cerevisias omni vino ad vires restituendas Præceptor noster præferebat, & Tronchinus nostro ævo commendat.

CELTIS Tournefort. t. 383.

Linn. n. 1143.

Florentem non vidi, ut alienis oporteat uti divitiis. Flores in eadem arbore mares & androgyni. Maribus calyx sexpartitus (*a*). Stamina quinque, brevibus filamentis. Androgynis perianthium quinquepartitum, staminibus iisdem, tubis duabus hirsutis (*b*), fructu globoso (*c*), uniloculari, in quo nux subrotunda (*d*).

1619. CELTIS foliis scabris, serratis, longissime lanceolatis.

Lotus arbor Lobel. II. p. 186.
Lotus, seu Celtis Camerar. *Epit.*
Celtis folio ovato lanceolato Linn. p. 1478.

Circa *Chiavennam* olim Turnero (*e*) teste proveniebat, & nunc provenit: etiam in *valle Augusta* proxime sub *Gotthardo* monte.

Arbor mediocris, ligno flexili (*f*). Folia hirsuta, & aspera, ex ovatis lanceolata, sed mucrone longo, ora circumserrata. Germina spicata, pleraque abortant. Fructus solitarii in longis petiolis.

In

(*g*) Tournefort. H. Gleichen *Reich der Pflanzen* t. 4.
(*h*) Gleichen ibid.
(*i*) Tournefort. F. Linnæus quatuor ejusmodi squamas enumerat p. 10.
(*k*) K. I.
(*l*) Lupus Salictarius inter edulia sponte nascentia Plin. L. XXI. n. 15.
(*m*) Saladin. p. 259.
(*n*) Mesue c. 14.
(*o*) p. 149.
(*p*) Lobb. *Exp.* 147.
(*q*) Isidorus.
(*r*) Dahlman. p. 34.
(*a*) Tournef. a. b.
(*b*) e.
(*c*) f.
(*d*) g.
(*e*) L. I. ad vetustum castrum.
(*f*) Du Hamel *explois. I.* p. 310.

In Languedocia furcis ligneis inservit, in quas arbor proprio artificio fingitur (*g*). Bacca avium cibus est.

TAMUS Linn. n. 119.

TAMNUS Tournefort. t. 28.

Flores masculi a femininis tota planta distincti. Calyx utrinque sexfidus (*a*), exteriora tria folia lanceolata, interna obtusa. Stamina in masculo sex antheris subrotundis. Feminæ fructus in baccam rotundam trilocularem & dispermam (*b*) abit, cum tubis tribus, coronatam calyce (*c*). Addit Linnæus, punctum oblongum, in facie exteriori cujusque folii calycini. Possit Rusco subjungi.

1620. TAMUS foliis cordatis indivisis Linn. n. 1458.
Vitis nigra (d) Matthioli p. 1285. Camerar. *Epit.* p. 988.
Vitis vel Bryonia sylvestris Lobel. *ic.* p. 625.
Bryonia nigra Blakwell. t. 457.
β. Femina sola.
Bryonia sylvestris baccifera C. B. *Prodr.* p. 135.
Bryonia levis seu nigra baccifera J. B. II. p. 149.

In Helvetia pene ubique ad sepes & in dumetis. Circa *Mathod*, Basileæ, &c. Bernæ ad sepes, & in sylvula supra villam *die Halle*.

Radix crassa, teres. Caulis volubilis, sepedalis. Folia petiolata, glabra, nitida, cordis forma, longo mucrone. Flores virides, mares solitarii, & in spicas: feminæ in petiolis ramosis, de alis prodeuntibus. Bacca rubens, aquosa.

Uva taminia veterum inter acria numerabatur, quæ etiam vulnera aperiret (*e*); & sylvestris vitis inter purgantia, & ad hydropem (*f*) utilia. Adversus pediculos taminiam uvam Celsus (*g*) adhibet.

Tamnus contra inter edulia sponte nascentia numerabatur (*h*); uti quidem Turcæ etiam nostro ævo turiones cum aceto & oleo edunt (*i*). Radices sub cinere coctas præstans ad venerem ciendam remedium esse Matthiolus (*k*) reliquit, a pharmacopola edoctus. Id verum esse negat Lobelius (*l*) & acrem esse monet. Nobis quidem nullo in usu est.

V. FLORE COMPOSITO.

XANTHIUM (*m*) Tournefort. t. 252.

Linn. n. 1056. Ponteder. *antholog.* p. 205.

Flore suo ad plantas corymbiferas, & ad Syngenesiam accedit, fructu nimis dissentit. In eadem ergo planta flos mas (*n*) habet plurimas sibi circumpositas squamas, quales etiam inter flosculos ponuntur, tot quot flosculi, ut in Buphthalmis, &c. Plurimi adeo, quasi in communem calycem, flosculi congregantur, tubulosi, quadrifidi & quinquefidi, conniventes, non repandi, totidem staminibus, ex uno pedunculo, de quo maturi eminent. Fructus distincti, in uno calyce binati; calyce bipartito, foliis tripartitis, & nuce biloculari (*o*), echinata, bicorni, cornubus ad se invicem flexis, in qua duo semina (*p*) ovata, acuminata. Tubæ quatuor.

1621.

(*g*) Astruc *Mémoir. pour servir à l'histoire naturelle du Languedoc* Quer. IV. p. 107.
(*a*) Tournefort. A.
(*b*) G.
(*c*) B. C.
(*d*) Vitis nigra folia fert Hederæ, smilaceis proxima, majora, caules etiam cognatos. Capreolis suis arbores comprehendit. Fructus racematim cohærent, qui post maturitatem nigrescunt. Radix foris nigra, intus buxea Dioscorid. L. IV. c. 187.
(*e*) Celsus L. V. c. 4. L. VI. c. 10. Etiam inter rodentia V. c. 6.
(*f*) Rufus p. 17.
(*g*) L. VI. c. 6.
(*h*) Plinius L. XXI. c. 15.
(*i*) Bellon. *Singular.* p. 465.
(*k*) p. 1287.
(*l*) *Adverf.* p. 257.
(*m*) Xanthium caule cubitali, angulofo, pingui, crebris alis: foliis Atriplicis, incisis, odore Nasturtii, fructu grandi, olivæ modo rotundo, ut Platani pilulæ, spinoso, qui vestibus adhærescit Dioscorides L. IV. c. 133.
(*n*) Tournefort. A.
(*o*) Tournefort. I. K. M. N.
(*p*) O.

1621. XANTHIUM foliis ſemitrilobatis, aculeis uncinatis.
Xanthium FUCHS p. 979. CAMERAR. *Epit.* p. 926. BLAKWELL. t. 444.
Xanthium ſeu Lappa minor MATTHIOL. p. 1204. J. B.
Xanthium ſtrumarium HILL. T. V. t. 3.
Xanthium caule inermi, foliis cordatis, hinc ovatis LINN. p. 1406.

In Helvetia paſſim imprimis in agro Vaudenſi, in pago *Roche*, prope *Noville*, *Aquilejam*, *Paterniacum*, *Aventicum*: etiam in pago *Goumoens*, cum Lappis. Baſileæ *vorm Spalenthor*, *St. Johannis Thor*, *Eſchemer Thor* CHERLER Genevæ &c.

Caulis erectus, ramoſus. Folia hirſuta, longe petiolata, obiter trilobata, circumſerrata; dentibus alterne majoribus, circa petiolum emarginata. In alis foliorum faſciculi florum mares pauci, unuſve, feminæ numeroſi. Fructus aculei, uncinati.

Nobis in medicina ignota eſt; folia amara ſunt & adſtringunt, adque depurandum ſanguinem ſucci uncias ſex in Gallia præſcribunt; tum ad ſcrophulas (*q*). DIOSCORIDES fructum reconditum tepida aqua madefieri, eaque nitro ante perfrictum caput illini jubet; ita flavos reddi capillos, & flavo lanas tingi, potiſſimum fructu.

VI. JULIFERÆ.

AMENTACEÆ LINN. n. 50. GMELINI I. p. 150.

Huic naturali claſſi flores mares & feminæ nunquam conjuncti, ſed aut in eadem ſtirpe loco diſtincti, aut totis ſtirpibus ſeparati naſcuntur. Feminei variabiles: maribus commune eſt, provenire in ſpicis aliquando ſubrotundis, longis plerumque & cylindricis, ſæpe pendulis, imbricatis, in quibus ex alis foliolorum vario numero ſtamina prodeunt.

FAGUS (*a*) TOURNEFORT. t. 351.

FAGI LINN. *Spec.* n. 1072.

Spicæ mares Fago ſubrotundæ, pendulæ, laxæ, pauciflorae. Calyces plumoſi, campaniformes, quadrifidi, quinquefidi (*b*), ſexfidi, ab altera parte minus longi. Intra eos ſtamina ex longis filamentis octo (*c*). Flores feminæ duo, dorſis obverſis, plurimis filamentis rubris in carnoſum involucrum conjunctis obducti, conici, coronati foliis teneris, plumoſis, ad ſex (*d*); cæterum nuces nunc anguloſæ, exterius rectæ & planæ, qua ſe reſpiciunt, & tubas emittunt fere tres, ex quoque fructu, longas, ſubplumoſas. Maturus (*e*) fructus echinatus, quadrivalvis (*f*), duplici ſepto diviſus, continet nuces duras (*g*), tres (*h*), quatuor, ex rotundis triquetras.

f. Sylvatica L.

1622. FAGUS foliis ovato lanceolatis, oris undulatis.
Fagus ALDROVAND. I. *tr.* 2. c. 2. du CHESNE *querc.* p. 64. CAMERAR. *Epit.* p. 112. TABERNÆMONTAN. p. 974. Du HAMEL. CRAMER. t. 3. p. 12.
Hêtre Spectacle de la Nature II. p. 466.
β. Varietas per totum annum rubris foliis conſpicua *Buchenſis* WAGNER. *Helvet. curioſ.* p. 266. SCHEUCHZER. *Naturgeſchicht. I.* P. 2. PLOT. *natural hiſt of Staſordhire* p. 207. 208.
γ. Foliis candidis SCHEUCHZER. *It. Alp. VI.* p. 322. ſupra *les Fondemens.*
α. γ. *Fagus foliis ovatis, obſolete ſeratis* LINN. p. 1416.

In Helvetia planiori, acclivia amat modica. Frigora metuit, neque alpium juga adtingit, neque montium, neque provincias Sueciæ (*i*) ſeptentrionales, neque Sibiriam (*k*).

Arbor

(*q*) TOURNEFORT.
(*a*) Fagi glans triangula cute includitur. Folium tenue, leve, Populo ſimile, ſæpe gignit baccam aculeatam PLIN. L. XVI. c. 6. Fagus & Ilex Quercus generi adſignantur DIOSCORIDES. I. c. 121.
(*b*) TOURNEFORT. A. C.
(*c*) Conf. TOURNEFORT. A.
(*d*) Ad. E.
(*e*) TOURNEFORT. E. Stylus tripartitus LINN.
(*f*) TOURNEFORT. H. I. K.
(*g*) TOURNEFORT.
(*h*) GURICHEN. LINN.
(*i*) BODING. *Diſp.* p. 11.
(*k*) GMELIN. *Flor.*

Arbor procera, recta, albo cortice, foliis (*l*) petiolatis, nitidis, ex ovatis acuminatis, oris undulatis, non vere ferratis. Spicæ florales longe petiolatæ, petiolis hirsutis (*m*). Stipulæ fulvæ, nitentes, lanceolatæ, conspicuæ.

Semen oleo plenum, ad lampades (*n*) optimum, etiam edule (*o*), innoxium, quando vetustum (*p*); sed etiam cibo cesserunt semina (*q*), ut tamen passim reprobentur, iisque malæ febres (*r*) imputentur, etiam pleuritides (*s*), & demum hydrophobia (*t*). A gliribus amantur (*u*), etiam ab avibus cortalibus (*x*); demum suibus pabulum præbent, ut tamen lardum ab oleoso semine mollescat.

Cortex interior Fagi intus in ligno latens ad febres adhibetur (*y*), Querni fere similis.

Lignum ad alendum focum omnibus aliis præfertur, & ejus flamma habetur pro saluberrima (*z*). Ad materiem raro adhibetur, quod vermibus sit obnoxium, potest tamen corrigi, si vel in stagno per mensem unum alterumve maceretur, vel igne torreatur (*a*). Ad axes tamen, temones, aliasque curruum particulas adhibetur. In foliis frequentes gallæ rubræ, convexæ, subacidæ efflorescunt. Adnotatum est, fulmina Fago parcere (*b*).

CASTANEA (*c*) TOURNEFORT. t. 352.

FAGI *Spec.* LINN.

Adeo a Fagis aliena, ut altera in alteram insita non comprehendat.

Juli mares perælongi (*d*), ad eos glomeres dissiti, sessiles, fere decemflori. Calyx primus glumosus, subhirsutus; alter foliis sit teneris, lanceolatis, quaternis (*e*), quinis (*f*), senis & ultra. Stamina quinque, sex (*g*), septem (*h*), octo, decem (*i*), & plura (*k*), ad octodecim, brevibus filamentis. Juli feminæ in bacillis brevioribus ad marium basin ponuntur. Fructus conjuncti, fere tres, etiam duo. *Eorum calyx universalis fit plurimis foliis, primis ovatis*, interioribus lanceolatis, repandis. Calyx peculiaris ex brevi tubulo habet quatuor (*l*) & sex segmenta ovato lanceolata, intus hirsuta, ciliata, frequentius sex. Nuces sunt, testa echinata (*m*) tectæ, coriaceæ, biloculares, triloculares, quadriloculares, tot tubis, quot sunt loculi, quatuor, ad sex usque & septem, sex frequentius, in basi plumosæ, totidem etiam nucleis, hinc convexis, inde planis. Memorabile est marium florum ad paucas feminas enormem rationem esse. A glandularum defectu Castaneam GUETTARDUS separat (*n*), demum *Franc.* du HAMEL.

1623. CASTANEA foliis ovato lanceolatis, serratis, dentibus aduncis. Fagus castanea L.

Chataigner Spectacle de la Nature II. p. 464.

Castanea CAMERAR. *Epit.* p. 118. PASSÆI t. 113. ALDROVAND. I. *tr.* 2. c. 6. BLAKWELL. t. 330.

Icones veterum fere ad sativam factæ sunt, quæ a sylvestri non differt MILLER t. 84.

β. Insititia fructu majori, & aliæ varietates coluntur.

γ. Humilis montis PILATI du CHOUL *de Querc.* p. 65. LUGD. p. 33.

α. γ. *Fagus foliis lanceolatis, acuminate serratis, subtus nudis* LINN. p. 1416.

In

(*l*) Sceletos pingitur apud SEBAM I. t. 5. f. 1.
(*m*) TOURNEFORT. *ic.*
(*n*) *Journal d'Agriculture* T. V. p. 172. POET. *mag.* L. IV.
(*o*) Apud Gallos BRADLEY *improv.* p. 39. LAWRENCE p. 228. in acetariis.
(*p*) Du HAMEL II. p. 234.
(*q*) Ex iis panis BARTHOLIN. *medic. Dan. domest.* p. 304.
(*r*) *Act. Hafn. Vol. II. obs.* 57.
(*s*) SCHMIEDEL *de hydrophob. ex seminibus Fagi.*
(*t*) SCHMIEDEL.
(*u*) MATTHIOL. p. 206.
(*x*) BRADLEY ibid.
(*y*) LANGE *remed. domestic.* p. 250.
(*z*) Inde Hafniæ nullas mali moris febres dari PLOT. *natur hist of Oxfordshire* p. 177.

(*a*) *Mus. med. II.* p. 136.
(*b*) CRAMER p. 13.
(*c*) Καρυα absque διαφορᾳ λεπτοκαρυα, aut Castaneæ, alii credunt poetis δῶς βαλανος dictas esse POLLUX p. 139.
(*d*) A. A.
(*e*) Du HAMEL. BERGEN. p. 306.
(*f*) TOURNEFORT. B.
(*g*) B.
(*h*) BERGEN *Flor.* p. 306.
(*i*) Du HAMEL p. 133
(*k*) MALPIGHI TREW ad BLAKWELL.
(*l*) Du HAMEL.
(*m*) TOURNEFORT. A.
(*n*) *Plantes d'Estamp. I.* p. 215.

In Helvetiæ ſubmontanis. Integra aliquot leucarum ſylva eſt in agro pagi *Bex* verſus *Chietres*, tum in *Valeſia inferiori* circa *Chouex*, & alibi; & in agro *Tugienſi* verſus *Walkwil.* Trans alpes in *Helvetica* ditione uberrimæ ſunt; etiam locis deſertis.

Arbor procera, foliis nitentibus, firmis, longe lanceolatis, ſerratis, dentibus hamatis. Juli mares prælongi, odore ſpermatico, floribus in glomerulos remotos collectis, adque julum ſeſſilibus. Fructus rugoſi, farinoſi, ſubdulces, quando ignem experti ſunt. Allobrogibus, & Gallis, & Apenninicolis fere unicum cibum præſtant, ut placentæ (*o*) etiam, & denique panes (*p*) ex caſtaneis coquantur. Flatus tamen generant, & difficulter a ventriculo ſubiguntur. Et tamen nonagenarii & ſeculares ſenes exſtant in Italia, qui ſolis caſtaneis cum aqua vixerunt (*q*).

Multum dant ſpiritus acidi, ad uncias quatuor (*r*) ex libra una. In cineribus tartarus eſt vitriolatus, & parum ſalis lixivi (*s*), ut ad lavandum inutiles ſint.

Vetulæ caſtaneæ tumorem putridum patiuntur, ex quo per fiſſuram aliquam atramentum defluit, quo (*t*) literæ duci poſſunt. Sic ex Julis caſtanearum in Apennino, cum aqua vitriolata, faciunt colorem nigrum (*u*). Gummi etiam coloris fuſci ex iis ſtillat (*x*), quoad ſiccum vitrum referat. Lignum ad opera ſcriniariorum, ſed potiſſimum ad dolia facienda omnibus præſtat. Eſt ex longæviſſimis arborum (*y*).

JUGLANS Tournefort. t. 346.

Linn. n. 1071.

Juli cylindrici, denſi (*z*), ſub imis foliis. Flores maſculi fiunt una ſquama prima (*a*) exteriori, firma, triangula, tunc calyce hexaphyllo (*b*), heptaphyllo, tenero, in tranſverſin longo. Stamina fere 12. etiam 15. & 24. educuntur (*c*), filamentis valentibus, quadratis, quibus duæ antheræ laterales, cornutæ, adhærent. Inter antheras mucro exit. *In alio loco plantæ ſuperiori, ad petioli foliofi baſin, duo flores feminini*, calycis foliolis ovatis, hirſutis, quaternis (*d*), excepti, calyce quadrifido coronati. Nux hirſuta, duas tubas hirſutas, latas (*e*), ſemifoliaceas educit, & per maturitatem primum involucrum (*f*) carnoſum acerbum habet, tunc teſtam oſſeam (*g*), rugoſam, acuminatam, bipartibilem; & interius ſeptum (*h*) membranaceum, imperfecte quadrifidum, & nucleum ſemiquadrifidum (*i*), farinoſum, oleoſum.

1624. JUGLANS foliis ſeptenis, ovato lanceolatis, integerrimis.

Nux juglans Dodon. p. 816. Camerar. *Epit.* p. 172. Cramer. p. 34. t. 22. A. B. Blakwell. t. 247.

Nux juglans foliolis ovalibus glabris, ſubſerratis, *ſubæqualibus* Linn. p. 1415.

Varietates multæ (*k*), inter eas præcipua

Nux juglans fructu ſerotino C. B J. B. *de plantis a Divis nomen habent.* p. 38. quæ nunc maxime paſſim commendatur & ſeritur, quia a frigore minus aduritur.

Vaſta arbor, alta, frondoſa, Quercui ſuppar, magnis & late repentibus radicibus, per compita regnat, adque vias. Frondes odoratæ, gravi neque ingrato odore, qui idem in ligno eſt, pinnatæ, extrema pinna impare majori, nitentes cæterum ovato lanceolatæ, ora æquabili, folia quina, ſeptena, novena.

Magni pretii arbor. Lignum pulchre venoſum, maxime in nodoſis radicibus, ponderoſum, odoratum, ad ſcriniaria opera inter Europea ligna fere pulcherrimum. Cum

(*o*) Raj. *topograph. obſſ.* p. 405.
(*p*) Apud Lemovicos vid. Quercetan. *diætet.* p. 389 b. In Apennino Bartholin. *Cent. IV. hiſt.* 26 In Cemanis Bruyerinus L. II. c. 3.
(*q*) Pinelli p. 72.
(*r*) Idem. ibid.
(*s*) *Mémoir. de l'Acad.* ann. 1762. p. 653.
(*t*) Ibid. p. 652.
(*u*) In *Garfagnana* Valisner. II. p. 285. 286.
(*x*) Boccone *mus di Fiſic.* p. 143. Targioni *It.* VI. p. 237.
(*y*) Mille annorum Bradley *philoſ. acouunt.* p. 177.
(*z*) Tournefort. A.
(*a*) Linn.
(*b*) Idem. Unum folium pinnatum Tournefort. B. recte.
(*c*) D.
(*d*) Calyx quadrifidus & corolla quadripartita Linn.
(*e*) Tournef. F. G.
(*f*) I. I.
(*g*) H.
(*h*) L.
(*i*) M.
(*k*) Switzer. Juli p. 102. Du Hamel.

Cum foliis decocta aqua, addito saccharo, BELLOSTII (*l*) ad ulcera erat medicamentum, in plumaceolis inposita. Cortex nucis, radices, folia, in tinctoria arte ad colorem (*m*) nigrum aliis præferuntur, & ex recenti molli cortice pulcher color luteo fuscus (*n*) obtinetur, ut ipsi radici cortex præstet (*o*). Idem vomitum movet (*p*), etiam cruentum (*q*). Putamina contusa, & in linimentum redacta, ad hæmorrhagias valent (*r*). Nuces ipsæ in cibum cedunt, faucibus equidem inimicum, neque salubrem, ob olei rancescentis abundantiam. Ex nucibus rob ad ulcera oris SERAPIO laudat (*s*). Aqua nucum æstate cum spiritu vini stillans carminativa est: Syrupus etiam aqua vitæ miscetur & ad delicias bibitur (*s**). Oleum expressum lampades alit, equidem fumo suo incommodum, pictoribus utile: idem a nullo frigore congelatur (*t*), & in cibum recipitur, salubrius rancido & acri olivarum oleo. Idem ad vermes utilissimum (*u*) habetur. Juli siccati, ad unum scrupulum, ad strangulationem (*x*) uteri exhibentur. Ex incisa arbore liquor stillat, cujus usum aliqui ad longævitatem (*y*) commendarunt, idemque in America in saccharum Acerno suavius (*z*) cogitur. Ex foliis per æstivos ardores mel exsudat, cujus copia arbori nocet, & in Delphinatu funesta est. Vasta cum sit arbor, vicinas plantas necat, nisi solum & locus frigus desideraverint. Odore & umbra nocere putatur, & capitis dolorem inferre.

CORYLUS (*a*) TOURNEFORT t. 347. PONTEDER *anthol.* p. 199. LINN. n. 1074. MALPIGHI. fig. 220. 221. 224.

Juli mares longi (*b*), cylindrici. Flores mares fiunt tribus foliis, uno superiori majori (*c*), & duobus dimidio minoribus, hirsutis, intus quatuor & quinque loculos habentibus: antherisque sex ad decem, ad basin inter antheras pilorum sunt fasciculi. Fructus ad basin juli, in glomeres decem & ultra florum congesti, quorum plerique abortant. *Duas quisque tubas edit, ut totus fasciculus viginti tubas* (*d*) educat. Calyx foliaceus (*e*), bifolius, lacer, cum fructu increscit, & testam osseam (*f*) continet, levem, monospermam, subrotundam, nucleo simili, ovato (*g*).

1625. CORYLUS sepium.

Corylus sylvestris LOBEL. *Ic. II.* p. 192. *Spectacle de la Nature II.* p. 453. 462. PASSÆI c. 9. GRAMER t. 30. *Sativa* BLAKWELL. t. 293. BASSÆI 70.

Varietates habet BRADLEY. *Husb. and Garden. II.* p. 117. LANGLEY *Pomon.* t. 57. Dividunt imprimis in corylos fructu calyce obducto, inter quos est spontanea, & Corylos fructu nudo. Putamina mollia radice media resecta parantur *Oeconom Nachricht. V.* p. 696.

Est *Corylus stipulis ovatis* obtusis LINN. p. 1417.

In sepibus & in sylvis vulgo.

Arbuscula decempedalis, & aliquando altior (*h*). Rami lanuginosi. Stipulæ lanceolatæ. Folia circa petiolum emarginata, subrotunda, nervosa, mucronata, serrata, dentibus alterne majoribus. Nucleus mitissimus, farinosus, oleosus, grati saporis, quo solo alimento aliquando Prænestini vitam sustentarunt. Potus inde chocolatæ similis paratur (*i*), & nonnunquam panis (*k*). Oleum (*l*) inde exprimitur,

(*l*) BELLOSTE *médecin de l'Hopital.* p. 240. SLARE *Sugar.* p. 43. GUISARD. II. p. 203.
(*m*) *Färber Unterricht.* p. 300.
(*n*) KALM. *Norr Amerik. Färgörter.* SWITZER *Jul* p. 104. HELLOT p. 408. 411. 412.
(*o*) HELLOT.
(*p*) *Dem. de Botan. II.* p. 522. BROOKES IV. p. 217.
(*q*) *Bresl. Saml.* ann. 1721. m. Aug.
(*r*) WELSCH *miscellanim.* p. 44. *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 4. 5. *obs.* 80.
(*s*) *Aeg. c. II.* c. 18.
(*s**) DEJEAN. *destill.* p. 401. 402.
(*t*) De la HIRE *de la glace* p. 499.
(*u*) *Gott. Anzeig.* 1751. n. 109. BELLOSTE II. p. 189.
(*x*) MOUFET. apud CRATON. *Epist. III.* p. 248.
(*y*) *Eph. Nat. Cur. Dec. II. ann.* 5. *obs.* 202.
(*z*) LAFITEAU *moeurs des Sauvages II.* p. 155.
(*a*) Nuces avellanæ κεντροκαρυα DIOSCORIDES. I. c. 142. Abellas mollis barba protegit; nucleus rotundus est, tum putamen PLIN. L. XV. c. 22.
(*b*) TOURNEFORT A. GLEICHEN. t. 5.
(*c*) B. GLEICHEN.
(*d*) G. G. GLEICHEN. f. 5.
(*e*) TOURNEF. M. N.
(*f*) I.
(*g*) K.
(*h*) *Comm. Lit. Nor.* ann. 1741. n. 12. Ad 87. pedes Francofurti, add. WAGNER p. 261.
(*i*) *Hamburger Magaz.* T. XVI.
(*k*) BARTHOLIN. *Medic. Dan. Domest.* p. 304.
(*l*) PORTA *Mag. natur* L. IV.

mitur, bonæ notæ amygdalini æmulum (*m*), & feminis (*n*) dimidium pondus æquat, ad picturam, ad recipiendos odores (*n**) & colorem album utile. Oleum per descensum lumbricos necat, ad tres quatuorve guttas (*o*) sumtum. Dicitur etiam avellanas nuces ad calculum (*p*) valere. Ramenta ligni recentis vinum turbidum restituunt (*q*). Cortex radicis adversus febres intermittentes valere dicitur, ut tamen infusi sapor vix ferri possit (*r*). Corylus carbones optimos suppeditat; tum carbones delineatoribus utiles. Ad opera minora corbium adhibetur. Fabulam virgæ divinatoriæ omitto.

QUERCUS Linn. n. 1078.

QUERCUS Tournefort. t. 349.

& ILEX Tournefort. t. 350.

& SUBER Tournefort.

Juli mares ex gemmis lateralibus prodeunt, & fiunt floribus imis diffitis (*a*), supremis congestis. Calyx unifolius, in quinque (*b*), sex (*c*), septem & ultra ad novem usque, gracilia, tenera folia, aut filamenta divisus. Stamina sex, ad novem (*d*). Flores feminini ex alis foliorum superiorum, fiunt calyce (*e*) hemisphærico, foliis constante imbricatis, numerosis, exterius majoribus, intus minoribus, qui in cavam cupulam mutatur, de qua major pars glandis (*f*) ovato cylindricæ eminet. Conicæ tubæ nitentes cornua tria (*g*), quatuor earum, aut quinque, recurva, obtusa. Intra tenax glandis corium nucleus ovatus (*h*).

1626. QUERCUS (*i*) foliis glabris semipinnatis, pinnis obtusis, superioribus majoribus.

Quercus Matthiol. p. 204. Blakwell t. 487. Passæi *ic.* 99. *Spectacle de la Nature II.* p. 449.

Quercus foliis deciduis oblongis, superne latioribus, sinubus acutioribus, angulis obtusis Linn. p. 1416.

α. Major (*k*) Glande ex longis pediculis unifloris & bifloris pendula, foliis magis divisis, ligno pallido J. B. P. II. p. 10. C. B. *phytopin. ic.* 8. *Oeconom. Nachricht.* p. 240. 241. du Hamel. p. 291.

Ἡμερις Reneaulme p. 2.

Sommereiche Cramer p. 8. t. 2. f. 1. 4. Munchhaus. *Hanov. Anzeig.* 1753. n. 62.

β. Glandibus sex, septem & ultra (*l*), in brevibus pediculis sessilibus, minoribus, folio præterea duriori, magis laurino, minus diviso, humilior tota, & durior, ligno valde colorato.

Quercus cum brevibus pediculis J. B. C. B. Linn. *Wastgöta resa.* p. 214. du Hamel *Exploit. I.* p. 291.

Πλατυφυλλος *mas* Reneaulme l. c.

Wintereiche Cramer p. 8. t. 2. f. 3. *Dürreiche* Munchhausen l. c.

Conjungit utramque Carlowiz p. 188. & Linnæus & alii.

γ. Foliis variegatis Switzer. *August.* p. 101.

δ. Aliæ varietates Helwing *Flor.* p. 42.

Arbor altissima (*m*), longævissima, lenti incrementi (*n*), nobis & in humidis inque planitie provenit, & in collibus; frigora majora tamen (*o*) fugit, alpesque & septentrionem vitat. Late radicibus repit, plurimumque solum occupat stirpesque subjectas

(*m*) In officinis jam Mesues tempore p. 182.
(*n*) Spielman *Instit. Chem.* p. 75.
(*n**) Dejean *des odeurs* p. 367. *destill.* p. 434.
(*o*) Stokker empiricus.
(*p*) Amat. *Centur. VII. cur.* 78.
(*q*) Pisanelli p. 23.
(*r*) Grosse ad Gal. p. 287.
(*a*) Tournefort. A. Gleichen. t. 29. f. 1.
(*b*) Linn.
(*c*) Gleichen f. 3.
(*d*) Decem Linn.
(*e*) Gleichen f. 2. Tournefort. E. E.
(*f*) Tournefort. D. D.
(*g*) Gleichen f. 5.
(*h*) Tournefort. K. K.
(*i*) Quercus Arcadicæ primæ Platyphyllæ, altera species Fagi, tertia phellos Pausan. L. VIII. p. 435. Nulla earum nostra est.
(*k*) Dobel. III. p. 5.
(*l*) Ad octo *Hamburg. Magaz.* T. XV. p. 69.
(*m*) Plot *Natur hist of Oxfordshire* p. 161. ambitu 45. pedum. Idem *Stafordshire* p. 170.
(*n*) Ad 6. & 14. unciarum crassitiem in 80. annis. Cramer ad 100. intra seculum uncias. Ad ambitum 7. 8. pedum intra 70. annos Switzer l. c. p. 127.
(*o*) Nulla in Angermannia Boding. p. 11.

subjectas suffocat, ut querceta, cum Castaneis, nitidissimas sylvas efficiant. Folia laurina firma, in arbore contabescentia, ut nova alterius veris folia (*p*) exspectent, in universum ovata, sed semipinnata, pinnis subrotundis, ulterioribus majoribus. Gemmæ glumis fiunt fuscis, dense imbricatis, in quinque ordines congestis, superne laxatis, & in hirsuta folia abeuntibus. Ex una gemma duo, tres, quatuor juli penduli.

Preciosa arbor, ligno duro, oculis non ingrato, ob crassitiem suam ad opera navalia, ad ædificia utilis, potissimum (*q*), si retusis (*r*) malleo germinibus trunci rectitudo conservetur.

Adstringente (*s*), succo tota Quercus turget, in ligno, foliis, cortice & fructu; succo suo succum Heliotropii rubefacit, pezizas viridi colore tingit, adeo enim vitriolo similis succus est, ut cum alcali tartarum vitriolicum det (*t*). In cinere sal est pure lixivus (*u*). Corticis præcipuus usus est ad induranda coria & acore penetranda, & ad nigrum colorem (*x*) parandum. Nuper compertum est, ligni scobem, perinde, ut corticem, ad coria præparanda valere, denique etiam folia. Aqua ejus corticis pulveri adfusa marmor & duriores lapides penetrat (*y*). Liquorem ex Quercu stillantem ad podagram (*z*) laudant. Folia, & aqua ex foliis ad ignem destillans (*a*), pro adstringentibus medicamentis habentur; ad hæmorrhagias reprimendas, ad diarrhoeas & dysenterias (*b*) compescendas, ad ulcerationes suppressas (*b**), & ad vulnera sicca. Et tamen mictum a quernis foliis in pecore sanguineum, quem ruricolæ brassicæ foliis compescant, lego dari (*c*). Gallæ, quas aliquæ muscæ compungendo excitant, succo acido adstringente plenissimæ sunt. Ex Asia (*d*) potissimum minori advehuntur, quæ in tinctoria arte, ad nigrum cum ferro efficiendum colorem, præcipuum elementum suppeditant. Europeæ, etiam Italicæ deteriores sunt. Et tamen etiam nostræ (*e*) eo fine, & ad atramentum utiles sunt, plerumque tamen non durescunt (*f*). Ex succo gallarum nostratium expresso (*g*), cum vitriolo & gummi, atramentum parari potest. Etiam flores mares in gallas abeunt, uvarum (*h*) similes, basin racemorum pilula gossypina ambeunte. Sæpe Quercus mel sudat (*i*), & ab insectis diversi generis varie vexatur, ut non alia arbor majorem concrementorum morbosorum varietatem generet. Apes id mel quærunt. Denique glandes nostratium acerbæ sunt, magnum ruricolarum ad alendas sues præsidium, quod tamen & ob frigoris inclementiam, & ob insectorum injurias sæpe nos destituit. Homines ultima famis necessitate adacti subinde farinam glandium (*k*), miserrimum cibum, in miseriæ solamen verterunt. Galli ipsi, post severam anni 1709. (*l*) hiemem, glandibus usi sunt, ut denique pani admiscerent. Vehementer certe alvum constringunt (*m*): & earum usum nocere (*n*), & ab eo cibo morbum *le Trousse galant*, funestam choleram, nasci, Gallici (*o*) medici reliquerunt. Hæc de nostris glandibus, nam in callidis regionibus aliæ species Quercuum nascuntur, quarum glandes coctæ castanearum saporem habent, & in cibum etiam absque necessitatis jussu admittuntur, ut in Hispania (*p*), Græcia (*q*), America (*r*). Ea glande Cossenses (*s*) vivebant, & eam fuisse glandem puto, quam

(*p*) Scoleton folii SEBA T. V. f. 1.
(*q*) Recte per 35. pedes SCALIGER 166. *exerc.*
(*r*) WHEELER *modern. Druid.*
(*s*) Destillata ex raso ligno aqua BRADLEY *mater. medic.* p. 102.
(*t*) NEUMAN *Chem.* p. 189. ZIMMERMAN de succo rasi ligni.
(*u*) GMELIN. *Comm. Petrop. V.* p. 285.
(*x*) LINDER *Färgakonst.* p. 72.
(*y*) WEDEL *de liq. non corrosiv.* &c.
(*z*) *Eph. Nat. Cur. Dec. II. ann.* 5. *obs.* 91.
(*a*) WELSCH *mictonim.* p. 38.
(*b*) DIOSCORIDES.
(*b**) GUISARD. I. p. 329. de jusculis, cum iis foliis paratis.
(*c*) *Oeconom. Saml.* 1764. 2.
(*d*) Du HAMEL II. p. 209.
(*e*) ROHR *von Bäumen* p. 144.
(*f*) TURNER. II. p. 107
(*g*) LEWIS *Farben* p. 113.
(*h*) MONTALBAN. *dendrol* p. 109. CAMERAR. ex Ed. BURKHART. p. 86.
(*i*) PORT. *med. militar.* p. 114.
(*k*) HIAERNE II. p. 194.
(*l*) Du HAMEL II. t. 209.
(*m*) BARTHOLIN. *med. Danorum domestic.* p. 304.
(*n*) In Ungaria COBER II. p. 97.
(*o*) GAILLARD *Hist. de Franc. I.* T. III. p. 193.
(*p*) ARMSTRONG. *Minorc.* p. 199. ANGUILLARA p. 68. du CHOUL. *querc.* p. 10.
(*q*) BELLON *voyag.* p. 331.
(*r*) Du HAMEL. n. 16. p. 209. 210.
(*s*) DIODORUS L. XIV. c. 19.

quant PELASGUS Græcos docuit edere, cum prius malis herbis alerentur (*t*). Sed etiam noſtram, brevi pediculo, Quercum in Africa edules glandes ferre T. SHAW (*u*).

Raſuram glandis aliqui in colica, inque pleuritide, propinant (*x*), quod mihi abſurdum videtur. Ad dyſenteriam pulveris glandium omni trihorio drachmam, etiam ad febres intermittentes Cl. SCOPOLI exhibet (*y*): oleum facilius tolerres (*z*). Glandis maxima ſpecies in Aſia minori naſcitur, ad tincturas utilis, quæ vetuſto nomine ſervato *Velani* dicitur (*a*).

CARPINUS (*b*) TOURNEFORT. t. 348.

LINN. n. 1073.

Juli mares (*c*) habent ſquamam amplam (*d*), ciliatam, ovato lanceolatam, cavam. Stamina numeroſa, octo, decem (*e*), duodecim, quatuordecim (*f*), ex apice bina, pedunculis connata, ad baſin villoſa, villo etiam de ſumma anthera exeunte. Julus femineus (*g*) longus, laxus. Glumæ maximæ, trifidæ, medio ſegmento maximo, per oras obiter dentatæ. In cujuſque principio, qua tres lobi folii uniuntur, nux (*h*) ſubhirſuta, ovata, compreſſa, lineata, apice coronato calyce ſexfido (*i*), uno ſegmento maximo, oppoſito minimo. Tubæ duæ (*k*) prælongæ. Semen unicum (*l*).

1627. CARPINUS MATTHIOL. p. 145. CAMERAR. *Epit.* p. 71. TABERNÆMONT. p. 974.

Fagus ſepium vulgo J. B. I. P. 2. p. 146.

Carpinus ſquamis ſtrobilorum planis LINN. p. 1416.

Charme Spectacle de la Nature II. p. 456.

Circa Genevam, Bernam, *Roche*, Baſileam, *Zoffingam*, *Surſee*, *Meltingen*, *Môtier grand Val*, *Orvins*, *St. Aubin*, *Bevaix*, inter *Olten* & *Arau*, circa *Lenzburg* in dumetis.

Arbor modica, decempedalis, cortice albido, ligno duro, albo, foliis rugoſis, nervoſis, dentatis, ovato lanceolatis. Dentes peracuti, dentati. Rami ad foliorum ortum ductum mutant.

Præcipuus uſus eſt ad ſepes ambulacrorum, cum denſos efficiat quaſi muros, & tonſionis ſit patientiſſima. Materies dura, ad rotarum opera, & temones. Ex vetuſtis carpinis gummi reſinoſum Laccæ pene ſimile ſtillat (*m*). Cortex interior luteo tingit (*n*).

BETULA TOURNEFORTII t. 360. *Plant. autour de Paris.*

& BETULÆ LINNÆI *Spec.*

Squama Juli maſculi (*o*) unica videtur. Sed una extima ovata eſt, duæ in eodem ordine ſequentes anguſtiores, quarta media, fornicatæ omnes, duæ laterales etiam teneriores introrſum verſæ, ovato lanceolatæ. Antheræ duodecim in brevibus filamentis ſub ſquama media pendulæ. Tres corollulas quadripartitas, tetraſtemones LINNÆUS habet (*q*), ſed ita deſcribo, ut coram video.

(*t*) Ex Fago repetit PAUSANIAS L. VIII. p. 417. Sed φηγος Græcorum quercus eſt glande eduli.

(*u*) *Travels.*

(*x*) FLOYER. *Gerocom.* p. 114.

(*y*) p. 415.

(*z*) Ibid.

(*a*) THEVENOT. *voyag.* L. II. p. 18.

(*b*) Charme eſt Oſtrya non Carpinus BELLON. *ſtirp. cult. neglig. probl.* 2.

Atra Carpinus CATONIS eſt Oſtrya Ulmo ſimilis PONTEDER. *antiq.* p. 46.

Oſtrys, Oſtrya, ſolitaria circa ſaxa, ſimilis Fraxino [ſeminibus], cortice, ramis, folio piri, tamen craſſiori, longiori, rugoſo, ſemine hordeo ſimili, materie dura PLIN. L. XIII. c. 21.

(*c*) CRAMER t. 1. a. 2 a. TOURNEFORT. A.

(*d*) B.

(*e*) LINN. *Skonska reſa.* p. 46.

(*f*) Sedecim SCOPOLI p. 413.

(*g*) TOURNEFORT. E.

(*h*) TOURNEFORT. T. KRAMER f. 4. a. 2.

(*i*) Sexfido SCOPOLI.

(*k*) Tres SCOPOLI.

(*l*) KRAMER. b.

(*m*) *Anc. Mém.* T. X. p. 558.

(*n*) *K. Swenska Acad. Handl.* 1742. p. 26.

(*o*) TOURNEFORT. E. conf. BLAKWELL.

(*p*) TOURNEFORT. B.

(*q*) Etiam Cl. SCOPOLI.

video. Coni feminini ſtorbilorum ſimiles; ſquamæ bifloræ, retuſe lanceolatæ (*r*), ſemitrilobatæ (*s*), medio ſegmento lanceolato. Semina duo, magnis alis foliaceis aucta (*t*). Cuique ſemini tubæ duæ prælongæ, ſimplices & teneræ. In maturescente julo ſquamæ femininæ revolvuntur, ut juli toti aſperi reddantur, & ſemina tubæque nudentur. Eædem verſus apicem juli cavæ fiunt, ad initium convexæ, & ad limæ modum aſperæ.

1628. BETULA foliis cordato lanceolatis, ſerratis.

Betula MATTHIOL. p. 142. CAMERAR. *Epit.* p. 69. PONTEDERA p. 200. BLAKWELL. t. 240. CRAMER. t. 10. *Spectacle de la Nature II.* p. 461. *Betula foliis ovatis acuminatis, ſerratis* LINN. p. 1393.

β. Junior ramis erectis, alba CRAMER. p. 23.

γ. Adultior ramis pendulis, rubra CRAMER. LEOPOLD. p. 667. *Oecon, Saml.* p. 314.

δ. Parvula, mera varietas ZANONI p. 242.

ε. Foliis obſcure novemlobis QUER. III. t. 55.

Alias varietates habet Cl. KALM. p. 4. 5.

In ſylvis montanis copioſiſſime, ut in montoſis ſupra *Cheires* & *Ivonans*. In paluſtribus paſſim, non tamen frequenter: frigoris patiens, & ultimi ſeptentrionis (*a*) arbor.

Arbor recta, mediocris, albo cortice, foliis longe petiolatis, pendulis, cordiformibus, abſque vero hilo, mucrone producto, ora dentata, dentibus ſerratis; juniora hirſuta, adulta levia. Juli maſculi longi, penduli, feminini breves, ovati, imbricati.

Hujus arboris multa eſt œconomica utilitas. Virgæ ramis ſubnodoſis, flexiles, ad pœnas ſerviunt, adque munditiem ædium. Rami ad circulos doliorum. Lignum durum, in borealibus etiam durius (*b*), ad rotas utile, & ad torneatorum opera, carboneſque (*c*) optimos. Idem lignum pulcherrime ſæpe venis ornatur. Junior arbor multos ramos, totidem ergo nodos edit, eorumque ramorum inferiores perierunt, ſuperni ſoli ſuperſunt, dum arbor increſcit, & ligni novi albi ſtrata naſcuntur, dum fuſcæ venæ interiores remanent (*d*). Ex cortice in America integras naviculas fabrefaciunt (*e*). Ex julis Betulæ cum aqua ebulliente cera habetur, vulgari ſimilis (*f*).

Folia amara, glutinoſa, cum lanis cocta flavo tingunt (*g*), & fundamentum præſtant rubri coloris, qui a Rubia pratenſi quadrifolia ſuperadditur (*g**). Ex iisdem foliis cum aqua coctis & alumine, ſedimentum ſaturate croceum *Schuttgelb* paratur (*h*). Lignum perforatum per calamum aquam verno tempore fundit, ad terram fatuum, in ſumma arbore acidum (*i*). Eum ſuccum variis in malis medici, ad potum (*k*) ſanguinem depurantem, ad calculum (*l*), etiam cereviſiæ miſtum (*m*), ad urinam ciendam (*n*), ad ſcabiem retrogreſſam expellendam (*o*), ad obeſitatem tollendam (*p*), ad phthiſeos initia, earumque & veſicæ morbos (*p**) commendant, Ruſſis familiarem (*p***). Vino admiſtus ſuccus ſpumam agit (*q*). Ex eodem ſucco ſaccharum parari poteſt (*r*), & ex eo cum uvis ficcis & ſaccharo, cocto & fermentato vinum (*s*). Etiam cum Groſſularia (*t*). Demum ad cereviſiam idem utiliter adhibetur (*u*). Ex cortice aduſto oleum fit,

(*r*) TOURNEFORT. G.
(*s*) Trifidæ TOURNEFORT. F.
(*t*) BLAKWELL. 7. TOURNEFORT. K. L. M. CRAMER. b
(*a*) In Islandia cum Salice & Junipero ſupereſt *Act. Hafn. IV.* n. 7. In Grönlandia KALM. *biörk.*
(*b*) CRAMER. du HAMEL. *exploit. I.* p. 309.
(*c*) GMELIN. *Reiſ. I.* p. 449.
(*d*) du HAMEL. *exploit I.* p. 307. de Acere.
(*e*) KALM. *om Näſwerbotar.*
(*f*) CARTHEUSER. *plant. princip.* p. 41.
(*g*) LINN. *Olandska reſa* p. 224. LINDER. *Färgak.* p. 90. RUDENSCHIOLD *Skogarnes nyttjande.* Cum Serratula GMELIN.
(*g**) GUNNER. p. 49.
(*h*) ROHR. *Bäume* p. 110. LINDER. p. 81.
(*i*) BUCHODZ *Plant. Lotbar.* T. VI. p. 86.
(*k*) HAWKEGYT. I. p. 323. in Ruſſia.
(*l*) RZASCYNSKI p. 191. HELMONT. *Aithiat. c.* 8. n. 24. 25. BOYLE *utilit experient.* Exerc. IV.
(*m*) CHARLETON. *lithiaſ.* p. 179.
(*n*) SPIESS. *herb antinephrit.*
(*o*) HUNDERTMARK *Scab. artif.*
(*p*) HELMONT.
(*p**) CLERC *hiſt. nat.* p. 449.
(*p***) Ibid.
(*q*) MALOUIN. *Chym. med.* Ed. 1755. I. p. 368.
(*r*) *Mém. de Berlin.* ann. 1747. p. 89.
(*s*) BRADLEY *lad direct.* p. 39. BLAIR. *pharm. botan.* p. 160. De hydromelite EVELYN. *ſylv* p. 84. 85. Alio modo vinum ex eo ſucco parare docet Clar. KALM p. 27.
(*t*) *Breſl. Saml.* ann. 1725. m. Novembr.
(*u*) LUDOVICI *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 4. *obſ.* 21. *Act. Hafn. I. obſ.* 19. *Phil. Tranſ.* n. 68.

fit, quod PURMANNUS ad hæmorrhoides cæcas (*x*), ipſumque cancrum valde laudat (*y*); idem ad rem coriariam (*z*) adhibetur, & ab eo Ruſſica coria *Juchten* odorem habent (*a*). Sed etiam meris Betulæ foliis bonum corium paratur.

Cortex etiam cum alumine filum rubro fuſco colore tingit (*b*). Moxam ex tumoribus de cortice Betulæ luxuriantibus Lappones parant (*c*).

Fuliginem ad prelorum typographicorum uſum optimam dat (*d*).

Folia ad paſcenda animalia ſalutaria (*e*) ſunt.

* 1629. BETULA foliis orbiculatis, crenatis LINN. *Flor. Lapon.* n. 342. t. 6. f. 4. & *Diſſ. de Betul. nana* & *Specier. II.* p. 1394. GAGNEBIN. *Act. Helvet. I.* p. 60.

Betula paluſtris nana RUDBEK. *Act. Suec.* ann. 1720. p. 96.

Betula pumila, foliis ſubrotundis AMMAN. *plant. ruthen.* n. 259. p. 180. *Comm. Petrop.* T. IX. p. 314. t. 14.

Icon OEDERI. t. 91.

Paſſim in paludoſis montoſis Juræ. *A la Chetelaz. A la Chaux d'Abelle, aux marais des Pontins, de l'Echelette, des Croſſetes, des Eſplatures, des ponts de Martel, de la Varode.* In paludoſis circa *Schweitz.*

Fruticulus tripedalis, rectus, cortice nigro, ſubhirſuto, purpureo, foliis levibus, circumſcriptione orbiculari, undique rotundis & concinne crenatis, firmulis, ſubtus nervoſis. Juli mares & Juli feminæ craſſi, ovati, ex alis foliorum erecti. Character ſimilis, ſed folia ima floris minus conſpicua. Stamina fere ſena. Feminino flori. glumæ ovatæ, bifloræ; cuique ſemini duæ tubæ purpureæ recurvæ. Semina plana, pene rotunda. Folia luteo colere tingunt, etiam pulchriori (*f*), quam vulgaris ſpeciei frondes.

ALNUS (*g*) TOURNEFORT. t. 359.

BETULÆ *Spec.* LINNÆI.

Hujus character reſpondet LINNÆANÆ Betulæ.

Juli mares (*h*) fiunt glumis arcte imbricatis, quæ tamquam ſcuta petiolata ſtamina floresque ſubjecta habent (*i*). Scutum princeps cordiforme, cui tria minora ſcutula adplicantur, & ſunt quaſi appendices, ea ſunt grandiora folia trium florum quadrifidorum, rotatorum, qui intus ſedent, tetraſtemones (*k*), antheris bilocularibus. Strobili feminini juniores pineorum ſimiles ſunt (*l*). Squamæ in apice craſſeſcentes, carnoſæ, acuminatæ, pene quadratæ, in juniori cono imbricatæ (*m*), per maturitatem exſtantes, patulæ (*n*), diſſitæ, quatuor ſulcis, & quatuor appendicibus auctæ, præterea bifloræ. Semen compreſſum (*o*), fere ovatum. Tubæ binæ (*p*) purpureæ.

1630. ALNUS foliis glabris, rotundis, rotunde crenatis, ſpongiolis ad nervorum angulos.

Alnus MATTHIOL. p. 140. CAMERAR. *Epit.* p. 60. LOESEL. *ic.* I. CRAMER. t. XII.

Alnus rotundifolia, glutinoſa, viridis C. B. PONTEDER. p. 200.

Betula pedunculis ramoſis LINN. p. 1394.

Frequens in aquoſis.

Arbor mediocris, in univerſum recta, ſed flexuoſa, ligno rubro, fragili, cortice ſubnigro. Folia glutinoſa, glabra, dentata, dentibus ſubrotundis, circumſcriptione rotunda,

(*x*) An hoc bitumen, quod Galli ex Betula coquebant PLIN. l. c?
(*y*) PURMAN. II. p. 477.
(*z*) RSASZYNSKI p. 191.
(*a*) BELON. *Voyag. III.* p. 25.
(*b*) CHYDENIUS *gamle Carleby.* p. 42.
(*c*) MONTIN. *medic. Lapon. Lut.* p. 21.
(*d*) RUDENSCHIOLD. KALM. p. 16.
(*e*) BOIE *Svenſk. hushall.*
(*f*) LINN. *plant. tinct.* p. 25.
(*g*) Alni nullum ſemen PLIN. L. XVI. c. 26.
(*h*) TOURNEFORT. A
(*i*) Non habet flores quadrifidos SCOPOLI. p. 413.
(*k*) TOURNEF. D. E.
(*l*) M.
(*m*) F.
(*n*) L. Tres vocat LINNÆUS.
(*o*) N.
(*p*) G.

rotunda, etiam emarginata. Ad nervorum divisiones spongiolæ hirsutæ, ut in Tilia. Nervi conspicui, paralleli, obliqui. Viror in foliis subater. Petioli florigeri, ramosi, divaricati.

Lignum putredini obnoxium, nodosum tamen, nodis etiam crispis venis ornatis. Nigrescit, ut Ebenus (*q*), sub aqua duraturum. Cortex lanæ fuscum dat colorem (*r*); cum limatura vero chalybis, aut cum polline, qui coti adhæret, nigrum (*s*), eamque in tingendo vim AUCTOR ILL. defendit (*t*), contra prohibitiones a LINDERO repetitas (*u*). Artificium KALMIUS describit; corticem cum aqua coquunt, lanam intinguunt, eximunt, in aqua fabrorum macerant, coquunt (*x*). Folia ad coriariam artem inserviunt. Solus KRAMERUS medicæ vis Alni meminit, foliaque ait ulcera corrosiva sanare (*y*). Ad alenda animalia servire Cl. BOIE (*z*).

1631. ALNUS foliis mucronatis, acute serratis, subtus lanuginosis.

Vera mihi planta videtur, & si omnino non differt, memorabilis certe varietas.

Alnus incana & hirsuta J. B. I. P. II. p. 154.
Alnus 2. CLUS p. 12. cum ic.
Alnus folio incano C. B.
II. *Folio laciniato* J. B. du HAMEL.
β. *Alnus flore roseo* BUCHNER *miscell.* ann. 1730. p. 1290. cum icone, bracteis ex julo petalodeis productis, quales nuper vidi.

Pro varietate LINNÆUS (*a*) habet.

In alpinis & subalpinis, circa *Kersaz*, in valle montis *Gurten*, e regione arcis *Reichenbach*. Inter *Lauterbrunn* & *Zweylütschenen* C. B. *im Huninger Walde*. J. B. inter *Muttenz* & *Münchenstein*. Inter *Cliben* & *klein Huningen*. In valle *Delemont*, in *Motier Grandval*, *aux Allées de Colombier*, &c.

Folia neque viscida, neque rotunda, sed in acumen educta, dentibus majoribus, folium in loborum initia dividentibus, serratis, superne tota hirsutie incana, inferne cana lanugine obducta. Nullæ ad nervorum divisionem spongiolæ. Juli mares densissime cylindrici, quales descripsi. In iis varietatem β vidi. Juli feminini valde compacti, in aqua laxati, habent squamas imbricatas, de quarum quaque duæ reclives tubæ eminent.

γ. *Alnus alpina minor* C. B. J. R. H.
Alnus montana, pallido, glabro, sinuato folio BOCCONE *Mus. di piant.* p. 139. SCHEUCHZER. *It. II.* p. 129. RAJ.
& *Alnus montana crispa, viridi, nana, glutinoso, serrato folio* EJUSDEM BOCCONE *ibid.* p. 80.
Alnus montana, Ulmi folio BOCCONE l. c. t. 96.
Alnus alpina, folio eleganter serrato, plano, neque glutinoso PONTEDER. *compend.* p. 145.

Drosseln nostratibus, acclivia aspera passim occupat, ut in adscensu montis *Gurten*, etiam in alpinis. En *Chapotane* supra *Cuilly*.

Humilis, tripedalis, folia acute circumserrata, cætera glabra profert, & summa pars plantæ verno tempore glutinosissima est.

Hæc planta posset videri Alnos 1630. 1631. conjungere. Nam glutinosa est, ut 1630. & acutifolia & absque spongiolis.

δ. *Alnus folio oblongo* C. B. in MATTHIOL. p. 139.
Alnus folio oblongo, viridi J. R. H. *Cortice albo, & cortice pallidiori* PONTEDER. *compend.* p. 146.

Inter *Muttenz* & *Munchenstein* C. B. quam sedem plantæ γ. Frater JOHANNES fecerat, ut eadem esse videatur.

Alnus spreta nobis ob lignum fragile, & ignem levem suppeditans, in aliis regionibus colitur, ut in Hannonia (*b*). Carbones dat egregios. Oves folia amant.

POPU-

(*q*) Du HAMEL *Exploit. I.* p. 308.
(*r*) *K. Swenska Wetenk. Acad.* ann. 1745. p. 246. LINDER. *Färg.* p. 73.
(*s*) Ibid. p. 248.
(*t*) STAHLIUS Editor *des Färberunterrichts* p. 128. 188.
(*u*) *Färgakonst.*
(*x*) *Resa.* p. 186.
(*y*) *Medic. milit.* p. 21.
(*z*) *Swenska husholl.*
(*a*) *Oelanska resa.* p. 18.
(*b*) *K. Swenska Wetenskar. Acad. Handl.* 1764. *Trim. III.* SWITZER. *June.* p. 88.

POPULUS Tournefort. t. 365.

Linnæi n. 1123.

Julus masculus cylindricus (*c*): ejus glumæ multifidæ (*d*), earum quæque octo stamina (*e*) edit, in brevissimis petiolis. Femininus Julus (*f*) tota stirpe divisus, fit glumis fericeis, plumosis, semipinnatis (*g*), laceris. Intra eas calyx est infundibuliformis, latescens (*h*), bilabiatus, extus latiori ovato, intus minori labio, quasi truncato (*h**). Capsulæ bivalves incurvæ, cornutæ, in duo cornua revolutæ, in quibus multa semina (*i*), limbo ovali (*k*) gossypio obducta (*l*), quo velantur. Tubæ quatuor.

— nigra — 1632. POPULUS foliis glabris, cordato rhomboideis, serratis.

Populus nigra Plin. L. XVI. c. 23. Matthiol. p. 137. Camerar. *Epit.* p. 66. Blakwell. t. 248. Cramer. t. XI.

Populus foliis deltoidibus acuminatis, serratis Linn. p. 1469.

Passim in ripis fluviorum & humidis. Quæ in palustribus colitur, cylindricam rectam, ramisque destitutam formam induit, & a nostris peculiare nomen accepit *Felbaum*.

Italica varietas altior, ab œconomis nuper laudata, non distinguitur a Clar. Seguier (*m*).

Arbor procera, etiam ex putrido trunco ramosa, gemmis verno tempore balsamo validi odoris obductis, ligno levi, molli, cortice albo cinereo. Folia longe petiolata, cordiformia absque hilo, pene rhomboidea, mucronata, obiter circumserrata, glabra, nervis & petiolis flavis (*n*).

Ex radicibus infinitis surculis repullulat.

Gemmarum odoratam flavamque resinam (*o*), cum aqua coquendo, deinde exprimendo (*p*) obtinemus. Ipsæ gemmæ in aqua maceratæ dant aquam lacteam, odoratam, cui oleum æthereum innatat, neque eo minus resinam pressæ largiuntur. Si cum vini spiritu gemmas igni inponas, spiritus prodit odoratus, deinde lactea aqua, cum oleo æthereo, & de residuo resina balsamica exprimitur. Iidem oculi fundamentum præstant unguento populeo, quod demulciendi & emolliendi fine adhibetur, denique ad somnum ciendum (*q*). Oleum stillatitium ischiadem superavit (*r*). Tinctura gemmarum ad dysenterias & diuturnas alvi laxitates (*s*), ad semi drachmam data profuit; tum in aneurysmate scopo vulnerario (*t*) bis de die sumta. Eædem gemmæ apibus propolin suppeditant (*u*). Denique cortex Populi in ultima Asia, ad septentriones vergente, pro pane (*x*) adhibetur. Lignum ad torneatorum & scriniariorum molliora opera inservit, & crispis venis radicum placet.

Cum celerrimi incrementi sit, Italica potissimum varietas, ex Phaetontia dum ad Eridanum lacrumis nata, colitur lignandi fine, & a Gen. Viro (*y*) nuper enixe eo fine laudata fuit. Optimam chartam ex lana populi industria Cl. Schæfferi paratam vidi. Radices Populi nigræ in osteocollam abeunt, in gelatinosam (*z*) naturam mutatæ. In Confervam spuriam tubulorum eadem producitur. Denique ex ligno & inflammabilem gummi (*a*) resinam, & filamentosum gummi (*b*) sudasse Cl. Montius auctor est.

1633.

(*c*) A.
(*d*) C.
(*e*) Ibid.
(*f*) B.
(*g*) D. E. F.
(*h*) K. L. N.
(*h**) Vesicula Linn.
(*i*) Semina non habere Plinius L. XVI. c. 26.
(*k*) Habet alam Linnæus.
(*l*) M.
(*m*) H. p. 267.
(*n*) Sceleton Sera I. t. 4. f. 5.
(*o*) Conf. Dioscorides I. c. 93.
(*p*) A. Weisman *Eph. Nat. Cur. Vol. III. obs.* 92.
(*q*) In Nicolaum p. 190. b.
(*r*) Ehrhard. *Oecon. Pflanzlist. IV.* p. 79.
(*s*) Tournefort.
(*t*) Ill. Socer Teichmeyer. *de aneurysm.*
(*u*) Gleditsch. *Abhandl. II.* p. 136.
(*x*) *Natur hist of Kamtschatka* p. 47.
(*y*) Meyer de Knonau *Entwurf wie der Stadt Zurich* &c.
(*z*) Beurer olim noster amicus *Phil. Transf.* n. 476. p. 376. Neuman ex edit. Zimmerm. p. 1594. Gleditsch *Abhandl. II.*
(*a*) *Comm. Acad. Bonon.* T. II. P. II. p. 182.
(*b*) Ibid. p. 183.

1633. POPULUS foliis glabris orbiculatis, acuminatis, laxe ferratis. — tremula

Populus Libyca PLIN. L. XVI. c. 23. MATTHIOL. p. 136. CAMERAR. *Epit.* p. 67.
Espe CRAMER. t. 13.
Populus foliis subrotundis, dentato angulatis, utrinque glabris LINN. p. 1964.

Nihil frequentius in adclivibus, dumetis, & sylvis.

Prima folia (*c*) superne hirsuta sunt, inferne tomentosa, ut aliam plantam esse putes: eadem cordata, acuminata; matura glabra, longe petiolata, rariter circumserrata, orbiculata, cum mucrone; eadem vento agitante tremunt. Arbuscula quam prior humilior, decempedalis & paulo ultra. Cortex viridis, levis.

Lignum molle, album, ad opera robur non requirentia, a torneatoribus adhibetur; ad ignem alendum parum utile.

Folia animalibus in cibum cedunt.

1634. POPULUS foliis angulosis, subtus tomentosis, subrotundis, dentato angulatis LINN. p. 1463. — alba

Populus alba (d) MATTHIOL. p. 136. CAMERAR. *Epit.* p. 61. *majoribus foliis* SCHEUCHZER. *It. V.* p. 339.
β. Minoribus foliis LOBEL.

In Valesia ad Rhodanum dumeta efficit, Basileæ ad *Birsam um die neue Welt*, etiam circa novam domum & *Michelfeldæ*, & porro ubique per Rheni insulas.

Juniori folia circinata, in adulta trilobata hederacea, alias non trilobata, & unice serrata, semper firma, hinc nigricantia, hirsuta, inde in prona parte tomento niveo obducta. Citissime crescit, ut anno 20mo plenum incrementum adepta sit (*e*). Ob pulchritudinem etiam ad ambulacra ornanda seritur.

SALIX (*f*) TOURNEFORT. t. 364.

LINN. 1098.

Vastissimo generi inter arbores nostrates commune est „ flores mares (*g*) in aliis (*h*) stirpibus ferre, feminas in aliis. „ Juli mares subrotundi, ovati, cylindrici, denique pauciflori sunt, ut vix juli nomen mereantur. Flos unica gluma fit fere lanceolata (*i*), deinde staminibus incerti numeri, uno (*k*), duobus (*l*), tribus (*m*), quatuor (*n*), quinque (*o*), & particula, quam LINNÆUS nectarium vocat, plana, vel cylindrica, inter axin posita & stamina. Circa filamenta alias pappus est, alias nullus. Juli feminini similes (*p*), gluma pariter simplici, lanceolata (*q*), & fructu oblongo, cornu simili (*r*), tubis duabus bifidis, bivalvi, in duo cornua se revolvente, in quo semina pappo (*s*) obvoluta, minima, ut veteres nulla dixerint.

I. FOLIIS LANCEOLATIS.

1635. SALIX arborea, foliis ellipticis, lanceolatis, subtus sericeis, dentibus crassescentibus. — alba

Salix LOBEL. *ic. II.* p. 136. BLAKWELL. t. 327. bene.
Salix maxima (t) *alba, fragilis, hirsuta* J. B. I. P. II. p. 212.
Salix folius lanceolatis acuminatis, serratis, utrinque pubescentibus, serraturis infimis glandulosis LINN. p. 1449.

Plurima

(*c*) LA CHENAL. *Diss inaug.* p. 3.
(*d*) Populus alba bicolor, inferne viridis, junior rotunda folia habet, adultior angulosa, lanuginosa. Folia circa solstitium circumaguntur PLIN. L. XVI. c. 23. Semen non habet ibid. c. 26. Λευκη SUIDAS. II. p. 132.
(*e*) BRADLEY *Husbandry and garden.* p. 424.
(*f*) Salix Frugiperda PLIN. L. XVI. c. 26. quod arbor ocyssime immaturum semen dejiciat ibid. Sed etiam ex seminibus propagari potest BRADLEY *improv.* p. 47. & melior ex semine nascitur CRAMER.
(*g*) TOURNEFORT. A. B. F.
(*h*) Datur unica hermaphroditica species LINN. p. 1442.
(*i*) TOURNEF. D.
(*k*) Salix monantha.
(*l*) TOURN. C. Duo LINNÆUS.
(*m*) TOURN. D. Triantha.
(*n*) LINN. n. 638.
(*o*) Salix laurina GMELIN. I. t. 34.
(*p*) TOURN. E.
(*q*) Ad G.
(*r*) G. H.
(*s*) I. K.
(*t*) Salix procera ad perticas PLINIUS L. XVI. c. 37.

Plurima, aut ſponte in ſylvis, aut ad vias ſativa, ſumma frigora Islandiæ (*u*) tolerat. non fert nimis humectam ſedem, & in ſiccis egregie viget, ut in vineis.

Arbor erecta, etiam viginti & triginta pedum, vidi & Quercui parem. Cortice eſt peraſpero, brevis ævi, putredini obnoxia, potiſſimum quando decapitatur. Rami fuſci & ſubvirides. Folia longa, anguſta, ex ellipticis lanceolata, pene cartilaginea, denticulis craſſis, cum tumore ſubrubro, ſuperne viridia, cum brevi & appreſſo collo, inferne ſericea, glauco etiam polline adſperſa. Ad petioli inſertionem duo paria punctorum nigrorum ſubhirſutorum, in altero latere unum, tria, quatuor puncta nigra, aut nullum (*x*). Stamina duo. Juli cylindrici, graciles, glumis hirſutis.

Lignum & rami juniores flexiles, adulti fragiles; julus odoratus.

Huic Salici præcipuus uſus in re œconomica, ad focum alendum, ad circulos doliorum, ad perticas (*y*), ad doliola (*z*) ſolida & monoxyla.

In tam molli ligno venas criſpas reperiri non ſperaſſem (*a*).

Gallas ſubinde fert, & eſt tunc Salix Φυλλοσφαιριδιοφόρος RICHER.

Ad paſcendos greges ſervire poteſt (*b*).

Cortex cinnamomeo colore tingit (*c*): tinctura lixivio extrahitur ex incocto cortice, cupreo in vaſe, ita color fere ſanguineus obtinetur, qui lanam, & ſericum tingit. Deinde cum alumine ſiccata tinctura cinnamei coloris *Laccam*, ut vocant, dat (*d*).

Corticem in panem (*e*) recipere dura juſſit neceſſitas.

Tota arbor vi auſtera & adſtringente cæterum eminet, veteribus non ignorata. Extractum foliorum ad refrigerandi finem, nympheæ *Daniel* LUDOVICI (*f*) præfert. Eodem extracto G. H. WELSCH (*g*) jubet ad pulmonum ulcera uti. Mirum ergo fuerit, ſi ſemen in feminis (*h*) abortum civerit, aut decoctum menſes pulerit (*i*). Corticem ipſum nuper in febribus intermittentibus, vel corticis peruviani loco, ad ſcrupuli pondus utiliter dederunt, vel cum quinta parte ejus corticis miſtum (*k*). *Colchi in maximis febribus ægros foliis ſalignis contegunt (l). Ego balneo decocti corticis in debilitate crurum infantili feliciter uſus ſum. In oriente ex julis variarum Salicum (m) odoratam aquam parant; in febribus acutis ſalubrem, qualem etiam noſtra ſpecies & aliæ fundunt, cui juli odorati ſunt. Majo menſe plurimam aquam hæc Salix ſtillat, Rupe potiſſimum, & aliquando mannam ſudavit (n).*

β. Salix . . . .

Salicis alterum genus FUCHS p. 335.

Salix lutea (o) *tenuior, ſativa, viminea* J. B. I. P. 2. p. 214.

Salix tenuifolia dentata MUNTING *ic.* 12.

Salix foliis ſerratis, ovatis, acutis, glabris, ſerraturis cartilagineis, petiolis calloſo punctatis LINN. p. 1442.

An *Salix Græca rubens* PLINII *viminalis purpurea* J. B.

Salix Gallica obſolete purpureo vimine COLUM. l. c.

Num ſponte proveniat? ignoro. Plurima ſeritur & plantatur ad rivulorum & foſſarum oras.

Multo priori humilior, viminibus flavis, aurantiis, purpureis, flexilibus, lanuginoſis. Folia figuram quidem prioris tenent, minus tomentoſa, niſi quæ prima prodeunt, albo polline ſubtus adſperſa, ſuperne viridia, glabra, etiam hirſuta, puncta nigra ſimilia, & dentium tumores. Quare etiam, poſt J. BAUHINI ſuſpitionem (*p*), cum alba conjungo. Stamina bina, juli odorati. Capſulæ pariter ſpadiceæ.

Flexilior, ad ligamina ruſticorum, ad corbes faciendos (*q*) ſervit.

Fructus collecti perinde pappum præbent, & intra quatuor horas aperiuntur (*r*).

Hic

(*u*) *Act. Hafn. IV.* c. 7. Circa Ochotzk vix aliud equis pabulum naſcitur. GMELIN.

(*x*) *Emend. V.* n. 12.

(*y*) Salix perticalis COLUMELLÆ L. IV. c. 31.

(*z*) Du HAMEL. *exploit. II* p. 546.

(*a*) SCHARMER p. 109. 110.

(*b*) BOIR l. c. p. 29.

(*c*) ARDUINI *Mémoire.* p. 64.

(*d*) p. 65.

(*e*) *Natur hiſt of Kamtſchatka.* p. 82.

(*f*) *Oper.* p. 315.

(*g*) *Miſſionin.* p. 12.

(*h*) PLIN. l. c.

(*i*) WELSCH ibid.

(*k*) STONE *philoſ. tranſ.* Vol. LIII. p. 195.

(*l*) LAMBERTI p. 161.

(*m*) P. ALPIN. I. p. 193. CHARDIN. L. IV. p. 197. TAVERNIER.

(*n*) *Mém. des Savans étrang. III.* p. 501.

(*o*) Salix græca flava COLUMELL. L. IV. c. 31. Salix vitellina CLUS L. XVI. c. 37.

(*p*) *Emend. V.* n. 12.

(*q*) Osier jaune du HAMEL. p. 248.

(*r*) WESTREE *Svensk botanik.* p. 9.

Hic incipimus experiri, quam difficilis Salicum sit historia. Variabiles sunt foliorum figura auriculis, pilis; julorum figura, densitate, situ inter brevia folia in juniori ramo, inter longa in ramo autumnali; colore ramorum & viminum; statura; flexilitate Quare plurima omnis ætatisexempla ad meas descriptiones adhibui, & paucas propono species, qui malim pauper videri, ut nihil scribam, nisi certum. De Synonymis, etiam LINNÆANIS, omnino despero.

1636. SALIX stipulis serratis, foliis lanceolatis, serratis, glabris. Amygdalina

Salix MATTHIOLI p. 199. CAMERAR. *Epit.* p. 107. ob auriculas.

An *Osier rouge* du HAMEL?

Salix spontanea fragilis, amygdalino folio, auriculata J. B. I. P. 2. p. 214.

Salix folio lato, splendente, fragilis RAJ. & DILLEN. *Syn. III.* p. 448. ex fide exempli a DILLENIO missi LINN. *It. Scan.* 200*.

Salix foliis serratis, glabris, lanceolatis, stipulis trapeziformibus LINN. p. 1443. *Flor. Lapon.* n. 349. t. 8. f. γ. *Iter. Scan.* p. 200.

Videtur esse Salix rubro vimine *Obs. de la Societé de Rennes II.* p. 250.

Ad ripas lacus Lemani cis *Lutry*. In vineis passim, etiam Basileæ.

Pulchra arbor paulo priori humilior. Vimen & petiolus purpureus, glabrum illud & flexile. Folia permagna, nitida, glaberrima, majora, quam albæ, aliquanto latiora, longe lanceolata, purpurea, glandula in quoque dente. Stipulæ binatæ, quæ imis foliis desunt, sursum semper majores, semiamplexicaules, lanceolatæ, serratæ. Florentem non vidi. Ad vimina seritur, ut non sit fragilis.

1637. SALIX foliis glabris, elliptico lanceolatis, serratis, stipulis dentatis, julis gracilibus, triandris *Emend. III.* n. 89. *VI.* n. 10. triandra

Salix LINN. p. 1442. *Flor. Ing.* p. 156. add. SCOPOLI p. 409.

Salix foliis elliptico lanceolatis, utrinque glabris, serratis, appendiculatis GMELIN. n. 9. t. 34. f. 3. bene.

Non rara ad fossas, in sabulosis Rhodani ripis, in dimetis. Etiam Gottingæ. Ad Birsam.

Arbor modica. Folia juniori breviora, ovato lanceolata, subtus polline tenui, & glauco adspersa: adultæ longiora, firma, laurina, glabra, subtus pallida, fere incana, acute serrata, dentibus cartilagineis, qui in juniori non adparent: stipulis inferne nullis, superius brevibus, latiusculis, serratis. Juli pergraciles, parum de foliis eminent. Glumæ petiolatæ, elatæ, cavæ, pene cordatæ. Glumæ florales valde pilosæ. Stamina frequentius terna, etiam bina. Capsulæ glabræ. Vimen e flavo fuscum, flexile.

Duritate habitus; foliis minoribus, subtus incanis, a priori differt.

1638. SALIX stipulis dentatis, foliis glabris, ovato lanceolatis, glumis ovatis pilosis. fragilis? L.

Salix fragilis C. B. *Prodr.* p. 159. secundum LINNÆUM, certe non fragilis Anglorum.

An *Salix foliis serratis glabris, subovatis, acutis, sessilibus, stipulis subcordatis* LINN. p. 1443. *Flor. Lapon.* t. 8. G.? satis accedit.

Salix folio auriculato splendente, flexilis RAJ. *Syn. III.* p. 448. *hist.* p. 1420. ex fide exempli HUDSONIANI.

Vimen fuscum: juli foliis breviores, capsulis fuscis, longe eminentibus; stipulis exiguis, subrotundis, crenatis, foliorum robusto & brevi petiolo, absque glandula, ipsis foliis ovatis & ovato lanceolatis, acute serratis, dentibus robustis, utrinque glabris, nervo flavescente, inferne pallidis. Juli densi, lati, squamis intus egregie pilosis, peculiariter ovatis, obtusis, ex qua nota adgnoscas. Stamina fere quatuor.

A præcedente differt foliis & habitu majoribus, istis subtus non glaucis; non satis certa civis, cum loci natalis oblitus sim.

1639.

pentandra

1639. SALIX foliis glabris ovato lanceolatis, petiolis glandulosis, floribus hexandris.
Salix spontanea folio amygdalino, fragilis, non auriculata J. B.
Salix folio laureo, seu lato, glabro, odorato RAJ. *Syn. III.* p. 449. *hist.* p. 1420.
Salix floribus pentandris LINN. *Flor. Lapon.* p. 370. t. 8. f. 3. Z.
Salix foliis serratis glabris, floscules pentandris LINN. p. 1447. GMELIN. I. t. 34. f. 1. foliis anguste ellipticis.

In Helvetia non vulgarem, Basileæ legi.

Arbor erecta, virgæ coloris ex luteo sanguinei. Folia dura, laurina, splendentia, utrinque glabra, ovato lanceolata, argute serrata, dentibus cartilagineis, petiolo lato, glandulis adspersо, uno pluribusve, sæpe numerosis. Eadem adulta longiora fiunt. Juli gluma pilosa, fusca, ovato lanceolata; staminibus quinis, septenis, frequentius senis, longe eminentibus. Auriculas plerumque nullas habet, & ea nota a præcedente differt, coram tamen in exemplo (*s*) pentandro stipulas video. Etiam sapore & odore ad Laurum accedere FLOYER (*t*).

Porro pappum Cl. WESTBEK (*y*) gossypii vices docuit explere. Fructus in lata lintea expanduntur, ita intra unum, alterumve diem pappum suum fundunt, rastro colliguntur, invertuntur, intra aliquot horas iterato pappum fundunt (*z*). Semina, etsi non nocent, proprio artificio separari possunt (*a*).

Recens pappus optima est *Watte*, qua culcitræ, aliave replentur, quæ debent eum mollitie crassa esse. Si recens non habeatur, oportet dipsaci sativi ope pecti, vel in proprio vase bacillo conquassari. Rem in ipso opere constitit firmam esse, cum operarum director *Sarnefield* ad usus publicos hoc pappo usus sit, melius si tertia pars Gossypii admisceretur (*b*). Necesse tamen est in vestibus, aut in culcitris, hunc pappum filis distinguere, alias in unum acervum se collecturum (*c*). Cum gossypio bona dat ellychnia (*d*).

helix R.

1640. SALIX monandra, foliis glabris, lineari lanceolatis, serratis, superne conjugatis, julis tomentosis *Emend. III.* n. 93.
Salix helice THEOPHRASTI LUGDUN. p. 277.
Salix humilior foliis angustis, subcinereis, ut plurimum sibi invicem oppositis RAJ. *Plant. Cantabr.* p. 144.
Salix foliis serratis glabris, lanceolato linearibus, superioribus oppositis, obliquis LINN. p. 1444.
Salix monandra ARDUINI *Mém.* p. 67. *ic.*
An *Salix* Cl. la CHENAL. n. 23? Sed auriculatam dicit.
β. *Salix humilis, capite squamoso* C. B. & forte EJUSDEM *Salix rubens.*

Vulgo in oris fluviorum, & in pascuis.

Inter minores est Salices, decempedalis, etiam humilior, ramis lentis, saturate purpureis, quando maturi. Folia inferiora alterna, superiora sibi vicina, & pene opposita, firmula, inferne glauca, superne livida, ora ultima dentata, ad petiolum integra, lineari lanceolata, & cis finem latiora. Juli mares graciles, toti pappo efflorescunt, glumis ovatis, rubris, deinde nigris. Stamina ad quamque glumam solitaria. Capsulæ serico lanuginosæ.

Hæc est *Ouarse* Aquilejensium, quæ ad continendos & firmandos glareosos aggeres, adque ripas fluviorum seritur.

Frequentius ista, quam aliæ Salices, glomeres (*e*) foliosos adnatos habet, quas rosas vocant.

Ex gallis quibusdam ad folia Salicis nascentibus contracta gula (*f*).

An

(*s*) *Emend. III.* n. 88.
(*t*) *Pharmacobasan.* p. 178.
(*y*) In proprio libello. *Om Swenska bomull* LINN. *Wästgötha resa* p. 3.
(*z*) p. 10.
(*a*) p. 22.
(*b*) Id.
(*c*) Id.
(*d*) Id.
(*e*) *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 6. 7. *obs.* 17. *ann.* 3. *append.* ad 162. *Brest. Saml.* ann. 1721. m. Maj. ann. 1723. m. Septembr. ann. 1726. m. August.
(*f*) *Oecon. Pflanzbist. X.* p. 127.

An datur planta vere ab ista diversa, quam LINNÆUS dixit *Salicem foliis serratis glabris, lanceolatis, inferioribus oppositis* p. 1444. *It. Scan.* 252. quam vocat *vulgarem nigricantem, folio serrato* C. B. Inter meas certe nulla est.

Ex Anglia habui varietatem *folio lato, ovato, crenato, cæterum simillimo julo.*

1641. SALIX foliis prælongis, obscure dentatis, subtus tomentosis & albicantibus *Emend. III.* n. 103. viminalis

Salix fragilis C. B *Prodr.* p. 159.

Salix longissimo folio RAJ. *Cent.* p. 146. &c.

Salix foliis angustis & longissimis crispis, subtus albicantibus J. B. I. p. 212.

Salix foliis subintegerrimis, lanceolato linearibus, longissimis, acutis, subtus sericeis, ramis virgatis LINN. p. 1448.

In torrentum alveis, adque sepes.

Arbuscula decempedalis. Rami longi, recti, fragiles. Folia plerumque prælonga, trium unciarum & ultra, linearia, angusta, nervis divergentibus, parallelis, superne hirsuta vel glabra, subtus constanter tomentosa & alba, oris tenuiter dentatis, ut tamen margo contractus dentes sæpe abscondat. Juli inter folia sessiles, foliis breviores, graciles, cylindrici. Glumæ ovato lanceolatæ, fuscæ. Capsulæ juniores sericeæ.

β. *Salix foliis ex ellipsi lanceolatis integerrimis, subtus sericeis amentis brevibus* GMELIN. *Flor. I.* p. 162. n. 18. *Emend. III.* n. 94.

Salix folio oblongo incano C. B.

Passim reperi, etiam *Aquilejæ.*

Arborem vidi, non exiguam, *foliis pene ovatis, subtus incanis, oris integerrimis. Juli breves, ovati, sessiles; capsulæ albo tomento obductæ.*

1642. SALIX foliis integerrimis, ovato lanceolatis, subtus sericeis, julis tomentosis *Emend. IV.* n. 19. arenaria R.

Salix foliis integris, utrinque hirsutis, lanceolatis LINN. *Flor. Lapon.* n. 367. t. VIII. p. 8. t. 7. f. 5. *Enum. Ed. I.* n. 21. t. 14. LINN. *Spec.* p. 1447. qui meam iconem bis citat.

Salix pumila, foliis utrinque candicantibus & lanuginosis GMELIN. p. 164. t. 36. f. 1. bene.

Passim in Alpibus. In *Albula* Rhætica HUBERUS. In *Boulaire* monte, supra mont. *Enzeinda*, in mont. *Richard*, *Dansex*, *aux Martinets*, in mont. *Zinkengletscher*. *Stafelberg*, *Sempronio*, *Pennino*, *Salanfe*, *Fouly*.

Frutex humilis, diffusus, bipedalis; virgæ angulosæ, sature purpureæ, aurantiæ. Foliorum etiam in gemma pars supina viridis, fere glabra, & in adulta levis: pars supina inferne sericea, tota nitida, nervo potissimum: id sericum matura folia amittunt. Ora rarissime serrata. Juli ericei, glumis fuscis, longe lanceolatis capsulæ totæ serico nitentes, mares ovati, papposissimi. Foliis longiores, femininis breviores.

* 1643. SALIX foliis crassis, elliptico lanceolatis integerrimis, utrinque sericeis. lapponum R.

An hæc fuerint ob vim vocis *Salix pumila, foliis utrinque candicantibus & lanuginosis* RAJ. *Syn. III.* p. 447. t. 19. f. 3. Figura ad priorem accedit. Planta tamen a Cl. HUDSONO missa brevior quam nostra est, & ovato folio.

Icon OEDERI t. 197. folia ejusdem figuræ cum nostra habet, sed viridia.

Alpina planta, in monte *la Boulaire*, *sex rouge*, *au rocher du tremble*, *la Varaz*, &c.

Fruticulus tripedalis, diffusus. Virgæ fragiles, nitentes, lividæ, angulosæ. Folia, quale nomen exprimit, utrinque tomentosa, tomento adpresso. Juli petiolati, cylindrici, foliis breviores. Gluma distemon, pilosa, fusca, lanceolata. Capsulæ albæ, sericeæ.

Proxima priori, diversa, quod utrinque tomentosa, & folio sit multo crassiori.

1644. SALIX procumbens, foliis lanceolatis, subtus sericeis *Emend. III.* n. 94. *Hort. Gotting.* rosmarinifolia R.

Salix humilis repens LOBEL. II. p. 137. J. B. I. p. 209.

Salix

Salix pumila angustifolia, inferne lanuginosa J. B. I. p. 212. RAJ. fide exempli HUDSONIANI.
Salix foliis lanceolato linearibus, subtus villosis splendentibus KRASCHENINNIKOF *Flor. ingr.* p. 158.
Salix pumila, linifolia, incana BLAKSTONE p. 87.
Salix αλπινοπολευκοφρεπης RICHER.
Salix foliis integerrimis, lanceolato linearibus, striatis, sessilibus, subtus tomentosis LINN. p. 1448.

Abunde in torfaceis, inque glareis torrentium *Grande Eau*, *Baye de Clarens*, *sur Chasseral*, *à la Chaux d'Abelle.*

Ex humilioribus, omnium Salicum minima, cum Serpyllifolia, & Ulmifolia; prostrata, virgis angulosis, nigris. Folia ima rotundiora, superiora acutiora, lanceolata, superne glabra, inferne serico nitentia; ora quidem serrata, ut tamen sæpe contracta dentes abscondat. Juli per caulem sessiles, breves, ovati. Glumæ fuscæ, pilosæ. Capsulæ raræ, ut nullus pappus intercedat, maturæ longe mucronatæ, leves, & fuscæ.

myrsinita

1645. SALIX foliis ovato lanceolatis, venosis, serratis, julis tomentosis *Emend. III.* n. 96. *IV.* n. 17.
Salix foliis serratis, glabris, ovatis LINN. *Flor. Lapon.* t. 7. f. 6. t. 8. f. *venosis Spec.* p. 1445.
Salix alpina foliis angustioribus, splendentibus, serratis SCHEUCHZER. *It. IV.* p. 340.
Salix pumila alpina myrsinites PONTEDER. *Compend. tab.* p. 149.

In montibus *Albula*, *Gemmio*, *Fouly*, *Audon*, *Pané Rossa*, *St. Bernhard*, *Sylvio*, altiorum alpium filia.

Ex humillimis, pedalis, cortice scabro, rubente. Folia nitida, firma, juniora inferne subsericea, superiora etiam utrinque, inde glabra, per oram subtiliter serrata, ex ellipticis lanceolata, exigua, utrinque venosa. Juli extra folia in suis petiolis se efferunt. Glumæ ciliatæ. Stamina prælonga. Julus femininus pro portione maximus, pappo densissimo, glumis nigris, ciliatis, capsulis sericeis.

Vicina sequenti 1647. differt tota statura, & foliis constanter multo minoribus, etiam cum maturissimo pappo.

myrtilloides R.*

1646. SALIX foliis ovato lanceolatis glabris, obscure serratis, venosis.
Salix pumila, folio utrinque glabro J. B. I. p. 217.
Salix latifolia, folio utrinque glabro, superne splendente RAJ. *hist.* p. 1422. Ita SCHEUCHZER.
An *Salix foliis integris glabris, ovatis, acutis* LINN. *Flor. Lapon.* p. 357. t. 8. f. i. k? Si oræ dentes non vidit.
Inter SCHEUCHZERIANAS.

Planta a nostris omnibus diversa, vimine atro purpureo, foliis petiolatis, ovato lanceolatis, glabris, reticulo duro, & insigni notatis, nervis etiam subrubellis, ora tenuiter dentata, ut tamen ora replicata dentes abscondat. Juli ovati magni, foliis longiores capsulis cinnameis, glabris.

A Myrsinite longissime differt.

arbuscula

* 1647. SALIX foliis ovato lanceolatis, teneris, serratis, stipulis lanceolatis *Enum. III.* n. 95.
Salix latifolia, folio utrinque glabro, superne splendente SCHEUCHZER *It. I.* p. 17.
Salix foliis serratis, glabris, obovatis LINN. *Flor. Lapon.* p. 352. t. 8. E. e.
Salix foliis integris glabris, ovatis, confertis, pellucidis EJUSDEM. ibid. n. 356.
Salix foliis serratis, glabris, lanceolatis, utrinque acutis EJUSDEM n. 360. t. 8. m. Ita LINNÆUS, nam folia valde parva sunt.
Salix foliis subserratis glabris, subdiaphanis, subtus glaucis, caule suffruticoso GMELIN. *Flor Sibir. I.* p. 166. LINN. *Spec.* p. 1445.

In alpibus frequens *Boulaire*, *Lavaraz*, *Richard*, *Martinets*, *Combanivaz*, *Essuyere*, *Javernaz*, *Prapioz*, Aquilejensium. In monte *d'Arbignon*, & supra *Portvaley*, & in montibus du *Val de Lie* Valesiæ. Ad pedem montis *Titliaci* SCHEUCHZERUS, si recte divinavi.

Frutex humilis, tripedalis, frondosus, vimine fragili, cortice fusco & nigro. Folia congesta, glabra, tenera, circumserrata, inferne glauca, nonnunquam subhirsuta, ovato

ovato lanceolata, non acuminata, dentibus sæpe absconsis. In longioribus ramis accedunt stipulæ circumserratæ, sursum in ramo de more majores. Juli in brevibus pedunculis longi, de foliis eminentes. Glumæ sericeo villo in utroque sexu nitent. Capsulæ glabræ, purpureæ, longo collo. Stamina bina. Folia ex gemma prodeuntia juniora sericeum nitorem habent.

II. FOLIIS ROTUNDIS.

1648. SALIX foliis glabris, ovatis, nitentibus, julis paucifloris *Emend. III.* n. 97. *It. Helvet. II.* n. 80. — Retusa

Salix pusilla, humilis CAMERAR. *Epit.* p. 108.
Salix alpina angustifolia, repens, non incana C. B. *Prodr.* p. 159.
Salix alpina pumila, repens, retuso Serpylli folio lucido BOCCONE *Mus di piant.* p. 18. cum icone t. I. SCHEUCHZER. *It. I.* p. 48. *It. V.* p. 427.
Salix foliis subserratis glabris, obovatis, obtusissimis. LINN. *Spec.* p. 1445.

Frequens in summis montium jugis, ut in *Chasseral*, tum in omnibus alpinis petrosis. Fruticulus humilis, pedalis, tamen frondosus. Folia nitida, glaberrima, elliptica, juniora & inferiora perfecte rotunda, in ramis longioribus vero lanceolata, serrata. Juli constanter glabri, glumis magnis ovatis, obtusis, glabris, staminibus longis, geminis, adeo cæterum pauciflori, ut in summis alpibus etiam unifloros repererim.

Bombace di vedreto, ad vulnera sananda celebrata, est pappus hujus Salicis.

Salix fusca huic proxima, foliis utrinque villosis est. LINN. p. 1447. n 26.
β. *Salix foliis integris glabris, ovatis, alternis* LINN. *Flor. Lapon.* t. 8. n. 357.
Salix foliis integris glabris, ovatis, acutis LINN. *Spec.* p. 1436.

In mont. *Tête de rang*, *Chasseralle*, &c.

Penitus aliam plantam esse putes, quam alpium illam serpyllifoliam. Caulis cubitalis, aurantio & rugoso cortice. Folia dura, glabra, nitida, nervosa, ovata, obtusa, plerumque tamen acuta, petiolo perbrevi. Ora secundum naturam integra, frequenter undulata & serrata.

1649. SALIX foliis orbiculatis serratis, glabris, julis paucifloris *Emend. III.* n. 98. — herbacea

Salix saxatilis minima C. B. *Prodr.* p. 159.
Herba facie Pyrolæ MARTENS *Reise nach Spizbergen* p. 47. t. 5. ad B.
Salix alpina minima, lucida, repens, Alni rotundo folio BOCCONE *mus di piant.* p. 29. & *Salix alpina Alni rotundo folio, repens* BOCCONE *ibid.* t. I. SCHEUCHZER. *It. II.* p. 140.
Salix foliis serratis, glabris, orbiculatis LINN. *Flor. Lapon.* n. 355. t. 7. f. 3 4. t. 8. f. h. *Spec.* p. 1445.

In altioribus alpibus, *Furca*, *Septimo*, *Col de Ferry*, *Jeman*, *Prapioz*, *Arbignon*, *Grandvire*, *Enzeinda*, *Martinets*, circa *Scaturigines Rhodani.* In *Krajalp Abbatis cellanorum*, *Speluga*, &c.

Non herbacea quidem, sed durus fruticulus, brevissimis vero ramis, biuncialibus, nigris, vix unquam dodrantalibus, procumbentibus Folia petiolata, orbiculata, non acuminata, etiam emarginata, circumserrata, glaberrima, venosa. Juli pauciflori, duorum, ad quinque florum. Glumæ flavæ, ciliatæ. Capsulæ glabræ, in humillima planta ex maximis.

1650. SALIX foliis rotundis integerrimis, subtus tomentosis, julis gracilibus, longe petiolatis *Emend. III.* n. 102. — reticulata

Salix pumila, folio rotundo J. B. I. P. 2. p. 217. SCHEUCHZER. *It. I.* p. 47. *IV.* p. 340. ZANONI *Edit. Nov.* p. 194. t. 117.
Salix foliis integris, glabris, subtus reticulatis LINN. *Flor. Lapon.* n. 359. t. 7. f. 1. 2. Nostræ tamen plantæ neque crassi juli conveniunt, neque folia glabra.
Icon OEDERI t. 212.

In omnibus alpibus vulgatissima: etiam in montanis Juræ.

Frutex humilis, vix pedali major, prostratus, diffusus, ramis nodosis, cinereis. Folia petiolata ovata, non serrata, superne glabra, inferne alias pure sericea, filis adpressis, alias lanuginosa, rugosa, nervis eminentibus. Juli feminini longi, in unciali

unciali petiolo, ut super folia se efferant, gracillimi cæterum & pauciflori, glumis fuscis, ovatis, capsulis lanuginosis, quæ per ætatem calvescunt, & fuscæ fiunt. Juli mares similes, longi.

Ludit etiam figura foliorum oblonga: tomento etiam superne crasso, qualis in monte *Rosboden* lecta est. Sed petioli longitudo perpetua est.

Lanatae R.

1651. SALIX foliis integerrimis, ovato lanceolatis, subtus sericeis, julis ovatis.

Plantæ incredibiliter variæ, ab omnibus scriptoribus, etiam a LINNÆO, in plures species discerptæ, secundum præcipuas varietates & ego nomina imponam, etsi manifesto video, omnes in præcipuis notis consentire, fungosa natura folii, stipularum per ætatem incremento, julis brevibus ovatis, glumis fuscis, papposis, capsulis sericeis.

Prima ergo erit vicina proxime priori 1650, cujus nomen præfixi, in omnibus dumetis verno tempore florens, decempedalis, ligno fragili, folio ovato, breviter lanceolato, juniori toto villoso, maturo superne calvo, inferne toto perpetuo sericeo villo, nitente, obsito, absque dentibus in ora & stipulis. Juli ovati crassissimi; mares glumis hirsutis, fuscis, nectariis bifidis, pappo plurimo, staminibus longis, odore grato. Femininæ capsulæ sericeæ, in adulta planta pene leves, & ex viridi flaventes. Hæc est

Salix latifolia rotunda C. B. RAJ. *Syn. III.* p. 449. &c.

Hujus exigua & aquatica varietas est

Salix foliis utrinque lanatis, subrotundis, acutis LINN. p. 1446. *Flor. Lapon.* t. 8. f. t. 7. f. 7. bene.

& *Salix foliis integris subtus villosis, lanceolato ovatis, utrinque acutis* LINN. *Flor. Lapon.* n. 361. t. 8. n. hæc ex acutioribus.

Aurita

1652. SALIX foliis rugosis, reticulatis, integerrimis, inferne tomentosis, julis ovatis.

Ad hanc pertinent proxime.

Salix caprea pumila, folio subrotundo, subtus incano RAJ. *Syn. III.* p. 450. n. 18. ex fide plantæ HUDSONIANÆ & DILLENIANÆ olim ad me missæ.

Salix folio rotundo minore DILLEN. *Syn. III.* p. 17. ex fide exempli sicci.

Salix foliis integerrimis, utrinque villosis, obovatis, appendiculatis LINN. *Flor. Lapon.* n. 365. t. 8. z. quod exemplum ex minimis est *Spec.* p. 1446.

Huic foliorum figura eadem, etiam rotundior, mucrone minus acuminato, juli iidem, sed habitus humilior, folia, ut in adultiori planta, magis crassula, superne obscure viridia, subhirsuta, inferne venosa, tomentosa. Vimen inferne glabrum, superne villosum. In superioribus foliis grandes amplexicaules stipulæ.

caprea

1653. SALIX foliis ovatis rugosis, subtus reticulatis, tomentosis, julis ovatis, stipulis amplexicaulibus, serratis.

Salix caprea latifolia TABERNÆMONT. p. 1038.

Salix latifolia inferne hirsuta J. B. I. p. 215.

Salix folio ex rotunditate acuminato C. B. *Basil.* &c.

Marceau du HAMEL.

Sohlweide CRAMER. t. 14. f. 2.

Salix foliis ovatis rugosis, subtus tomentosis, undatis, superne denticulatis LINN. p. 1448. GMELIN. *Flor. Sibir. I.* p. 157.

& *Salix foliis elliptico lanceolatis, subtus sericeis, appendiculatis* GMELIN. *Flor. I.* p. 169.

Salix foliis oblongis subtus villosis, inferioribus crenatis, superioribus integris LINN. *Flor. Lapon.* n. 967. t. 8. f. u. angustifolium specimen.

Icon OEDERI t. 245.

Hæc omnium in dumetis vulgatissima, altior, decempedalis. Folia ei magis ovata, plerumque acuminata, ut in n. 1652. rugosa, & subtus reticulata, sed oris evidentius serratis. Vidi longa, superne lucida, similia amygdalinæ, subtus tamen reticulata & villosa. Stipulæ ad folia superiora circumserratæ. Flores, ut in n. 1651. & gallæ in foliis frequentes. Nectarium cordiforme. Stamina sæpe semibifida (*t*). Vimen flexile.

Nigro colore tingit (*u*). Cortex ad opera coriaria valet.

In

(*t*) La CHENAL. SCOPOLI. p. 406.
(*u*) *K. Svensk. Wetensk. Acad. Handl.* 1761. *trim.* 4.

In humili varietate *Brutteri* montis gallas reperi.

Salicis istius quamdam spongiam nuper vidi, rosaceæ non dissimilem, in universum reniformem, in lobulos divisam, quorum basis ex innumeris stipatis parallelis foliolis constat; extremi fines iisdem foliis laciniatis, & in breves lanceolatos lobulos spinulasque divisis stipantur.

1654. SALIX foliis glabris ovatis, serratis, stipulis latissimis *Enum. I.* n. 1. GMELIN. p. 156. n. 10. — hastata

Salix latifolia non hirsuta J. B. I. P. 2. p. 216.

Salix foliis serratis glabris, subovatis, acutis, sessilibus, stipulis subcordatis LINN. p. 1443.

Salix foliis serratis, glabris, subovatis, sessilibus, appendiculatis LINN. *Flor. Lapon.* n. 354. t. 8.

Bernæ in sylvis, & ad fluviorum ripas. GAGNEBIN in *Combe de Valanvron.*

Nihil potest a n. 1651. alienius cogitari, nisi gradus adessent intermedii.

Frutex mediocris, decempedalis, rami juniores tomentosi, flexiles. Stipulæ amplissimæ, amplexicaules, dentatæ. Folium peramplum, in meis ex ovato paulum lanceolatum, glabrum, tamen venosum, margine serrato: in planta Cl. GAGNEBINI longius lanceolatum.

Simillimas vero plantas habeo, pertinentes ad n. 1653. folio & auribus amplissimis, sed subtus tomentosis.

1655. SALIX foliis ovato lanceolatis, serratis, subtus albissimis *Emend. III.* n. 90.

Salix alpina pumila, rotundifolia, repens, inferne subcinerea C. B. SCHEUCHZER. IV. p. 340. TITA *It. I.*

An *Salix pumila, foliis ovalibus, obscure serratis, utrinque levibus, inferne glaucis* GMELIN. n. 15. t. 35. f. 1? foliis nimis integris & nimis ovatis.

Um Seelhofen, in insulis Rhodani, in *valle Ursaria*, circa *Wallenburg* (*x*), prope *Hinterlachen.* Circa *Chaud d'Abelle, Burgdorf.*

β. Foliis superne hirsutis, inferne tomentosis, reticulatis.

Videtur *Salix pumila, foliis utrinque candicantibus & lanuginosis* SCHEUCHZER. *It. V.* p. 417.

Circa rupes glaciales vallis *Grindelwald.*

Frutex non supra decem pedes altus, vimine nigro, flexili: julis maribus gracilibus, qua nota a prioribus differt, quibus juli ovati sunt, petiolis argutis; glumis fuscis pilosis; capsulis junioribus sericeis, adultis glabris, inter longiores. Folia prima rotunda, in adulta planta lanceolata, denique ovalia, serrata, superne glabra, petiolo & nervo sericeis, inferne perfecte glauca. Stipulæ circumserratæ.

A triandra differt folio tamen magis ovato, & aliquid de natura fungosa retinente.

Vidi tamen penitus laurina folia, ramis atro purpureis, foliis ovatis, mucronatis, venosis, nitidis, subnigris, serratis, diversissimo habitu, quam tamen non separo.

In varietate *β.* villus qui in *α.* superne in solo nervo est, hic per totum folium dispergitur, & infernus pollen glaucus in tomentum abit.

Non differre certum est, cum in eodem caule & glauca subtus folia habeam, & villosa.

VI. CONIFERÆ.

LINN. n. 51.

Classis naturalis. Ei flores duorum sexuum, mares quidem constanter in conos congesti, feminæ plerumque: iidem perpetuo separati, alias in eadem planta, alias in diversis. Antheræ pulverulentæ, plerumque sessiles, inter glumas collectæ. Folia in omnibus simplicia, linearia: in plerisque sempervirentia. Natura pene omnibus resinosa, inflammabili succo plena; omnibus etiam commune est, ex depactis ramis non renasci, neque nisi ex semine pullulare (*a*).

PINUS

(*x*) Ibid. *Basler Merkwürd.* p. 1527.

(*a*) THEOPHRAST. *Caus.* L. I. c. 2. BELLON. *conifer.* c. 1.

PINUS Linn. n. 1077.

ABIES Tournefort. t. 353. 354.

PINUS Ejusd. t. 355. 356.

& LARIX Idem. t. 357.

Commune est his plantis utriusque sexus julos in eodem stipite, sed diversis locis ferre, conos nempe masculos (*b*), & conos femininos (*c*). Omnibus etiam commune est antheras binas petiolo innatas habere; in feminino vero cono flores quasi biglumes, duas nempe sui dissimiles glumas sibi adplicatas, exteriorem minorem mucronatam, interiorem (*d*) & semina bina alata (*e*) in propriis nidis gerit. Hæ glumæ, circa axin communem densissimæ, in junioribus imbricatæ, per ætatem laxantur, & semina decidua avolant (*f*). Ala membranacea, oblique truncata. Strobili maris glumæ in lato petiolo duas antheras membranaceas gerunt, inde scutum rotundum circumserratum in transversum reflectunt. Abieti albæ character paulum differt.

1656. PINUS foliis solitariis, tetragonis, mucronatis

Picea (g) Matthioli p. 97. bene, Camerar. *Epit.* p. 37. Blakwell. t. 198. Scaliger *Exerc.* p. 149. Besler *Mus.* T. II. fructus.
Picea Latinorum, seu ελατη αρρην. J. B. I. P. 2. p. 238.
Abies tenuiori folio, fructu deorsum inflexo J. R. H. Garidel. t. 1.
Sapin spectac. de la Natur. II. p. 92.
Icon Oederi t. 193.
Sapinus Bellon. *conifer.* p. 27. cum mala icone
Suisse Bellon. *negl. cult.* p. 229.
Picea Blakwell. t. 198.
Abies fructu inflexo catal. arbor. t. 2.
Rothtanne Cramer. t. 24.
Pinus foliis solitariis, subulatis, mucronatis, lævibus, bifariam versis Linn. p. 1421.
Fichte Germanis Carlowiz. Lengefeld. t. 3. 4. Doebel. III. p. 22.

Nihil in Helvetia frequentius. Alpium (*h*) radices paulo supra terram cultam perpetuo sylvarum Abiegnarum cingulo teguntur, quæ adclivia tenent, quoad rigidior nunc aer Abietes cogat Pinastris cedere, aliisque fruticibus. Juræ fere eadem ratio est. Rupestria loca vestit, etiam asperrima. In planitiem denique passim descendit, frigoris comes & causa.

Arborum Europearum altissima, ad 125. 130. (*i*), & 141. (*k*), & 150. pedes adsurgit, rectissima, pyramidalis, ramis patulis. Folia conferta (*l*), inordinata, minus pectinata, quam sequenti, ex squama corticali oblonga nata, tetragonia, in acutum mucronem extenuata, crassula, viridia, plerumque curvula (*m*). Cortex squamosus, rufus. Coni mares ovati, per foliorum alas sparsi, purpurei. Coni feminæ juniores purpurei, maturi penduli, squama exteriore non increscente, hinc minima, ovato lanceolata, interiori ovali, tenui, cordata, cujus pars nuda quadrangularis est & rhomboidea. In gluma interna nidi parvi, semina duo alata parva. Squamæ utramque conorum speciem involventes obtusæ, ovales. Squamæ mares petiolo rugoso, clypeolo subrotundo, serrato. Materies alba, levis, mollis, in squamas & fibras solubilis, vitiose rubra. Passim tamen etiam durissimæ, ligneæ partes in Abiete subnascuntur a vento depressa (*n*).

Lignum ob rectitudinem, ad trabes ædium, ad malos, ad asseres utilissimum, quo solo fere in Helvetia utimur; tum ad infinita vasa, instrumenta navesque. Carbones, etsi

(*b*) Tournefort. A.
(*c*) P.
(*d*) Trew. *Nov. Eph. Nat. Cur.* V. II. t. 9. In Abiete f. 26. 2 Tournefort. Q.
(*e*) In Larice f. 216. Ledermuller *Belustig. II.* t. 64.
(*f*) Trew f. 26. b. f. 29. in Abiete. In Larice f. 21. a. & f. 22. Tournefort. ad Q.
(*g*) Piceæ, Abieti breves crassiores setæ. Picea tonsilis, plurimam dat resinam, ei rami ab ima radice Plin. L. XVI. c. 9. Abies femina etiam prolixior, folio pinnato, denso, ex ea nucamenta pendent Idem ibid.
(*h*) In Olympo Piceæ Bellon. *Singul.* p. 448.
(*i*) Zofingæ Cardan. *subtil.* L. VIII. p. 136.
(*k*) Plot. *Natur hist of Staffordshire.* p. 212.
(*l*) Camerar. p. 49.
(*m*) Ibid.
(*n*) Gunner *Flor. Norveg.* p. 25.

etsi non durissimi, ad metalla fundenda præcipui usus sunt. Sponte resinam in lacrumas se colligentem fundit, quam vocant *Thus*. Ex incisa arbore (*o*), vel decorticata (*p*), resina alba (*q*) sudat, interque lignum & corticem colligitur, ad 40. libras in annum (*r*). Ea pix cum aqua cocta, in dolia recepta venit, minimo calore fusilis, & *pix Burgundica* dicitur: eadem ad multos usus servit, adque navium rimas obturandas, & cum asphalto in pulverem redacto egregia est, ad confirmanda vasa lignea. Color ruber ligno communicatur, lavando cum infuso stercoris equini, cui urina admista fuerit (*r**).

Cocta siccescit, si diutius cocta fuerit (*s*), & cum adfuso aceto in colophonium abit (*t*). Stillatitium dat oleum, ab oleo terebinthinæ diversum, & Colophonio (*u*) similem materiem relinquit. Ex eo oleo cum mastiche vernix paratur (*x*). Ex rejectaneis incensis fumus in conum cannabinum (*y*), vel in cameras obscuras (*z*) receptus fuliginem dat, ad varia pigmenta, librorumque impressionem utilem, quæ sola verum atrorem continet. Putior resina, cum oleo suo destillato digesta, dat liquorem venetæ terebinthinæ similem (*a*).

In medicina parci usus est, negatque ad scorbutum valere HAENIUS (*b*). In America tamen Abietis species a nostra non diversissima, cum avena coquitur (*c*), adjicitur depurato liquori deterius saccharum, inque dolio, quod vinum continuerit, aliqua cum vini portione fermentationi permittitur. Ita potus fit subacidus, æstivos per menses non ingratus, quem Angli cum cerevisia parant, vino substituta, vocantque *Spruce beer*, eoque in freto Hudsoni (*d*), inclemente sub cælo, scorbutum arcent, & in *Terra nova* (*e*). Succus vermes pellit, satis vehementer (*f*). Lacte capræ, his turionibus pastæ, superata phthisis (*f**).

Etiam sola decocta cum apicibus Pinastri & allio aqua scorbutus (*g*) in ultimo septentrione sanatur, & similis est abiegnorum conorum efficacia (*h*), etiam in *Invalidorum Parisinorum* nosodochio confirmata (*h**), ut una alvum apertam servet (*i*), ulcera pedum siccet (*i**).

Dicitur cerevisiæ vis inebrians a conis Abiegnis augeri (*k*). Tota arbor diuretica est (*l*), ut in universum resina & terebinthina urinam ciet. Idem decoctum cum melle & Glycyrrhiza olim CELSIUS (*m*) adversus phthisin præscripsit, & polline conorum REINESIUS tussim puerorum ferinam sustulit. Ex foliis etiam aqua satis similis aquæ Reginæ Hungariæ cum spiritu (*n*) frumenti (*n**) stillat. Oleum templinum verum, ex viridibus conis Abietis, subjecto (*o*) igne obtinetur, & salubris, si placet, spiritus (*p*). Ex ligno oleum, & acerrimi spiritus magna portio stillat, ad 15. drachmas ex drachmis triginta duabus (*q*).

Lappones subtilem pelliculam, quæ sub Abietis cortice est, deradunt, & cum farina pinsunt (*r*). Corticis polline coriario in balneo adhibito scabies sanata (*r**).

Cæterum, pretiosa arbor nostro tempore plurima colitur (*s*). Nobis ea felicitas est, ut sponte renascatur ex seminibus a vicinia per ventorum ministerium adlatis, & intra sexagesimum annum sylva cæsa fere restituatur, ut certo experimento de valle *les Esserts* supra *Roche* mihi constat. Plenum tamen incrementum secularis demum adtingit.

β. *Picea*

(*o*) DU HAMEL.
(*p*) AXTIUS *conifer.*
(*q*) Etiam in Asia ex Picea pix alba paratur PLIN. L. XIV. c. 20.
(*r*) DuHAMEL Tantum 4.5. libras ROSERG. *pic.* p. 10.
(*r**) BUCHODZ *Plant. Lothar.* T. VI. p. 401.
(*s*) AXTIUS, du HAMEL.
(*t*) DU HAMEL.
(*u*) Etiam ROSERG. p. 11.
(*x*) BELLON. *conifer.* p. 32.
(*y*) AXTIUS, du HAMEL.
(*z*) ROSERG. p. 18.
(*a*) IDEM.
(*b*) IV. p. 234.
(*c*) *Voyage for the discov of the North. West passage* p. 170. Addunt etiam Sassafras BOLZ. *Berichte I* p. 107.
(*d*) ELLIS p. 200.
(*e*) SMITH *Natur. hist. of Corke.* p. 350.
(*f*) HOGSTRÖM. *Jämtland.* p. 139.
(*f**) CLERC II. p. 40. 41. 42.
(*g*) *Natural hist. of Kamtschatka.*
(*h*) BURGGRAV *lexic.* p. 26. add. HOFMAN. *purgant. Salut. minus cognit.* S. PAULI.
(*h**) BUCHODZ *Plant. Lotharing VI* p. 400. Conf. imprimis CLERC *hist. nat. de l'homm.* II. p. 140. ad 144. in corpore ulceroso.
(*i*) HOFMAN ibid.
(*i**) CLERC II. p. 147.
(*k*) GOTTSCHED. *Sen.* &c.
(*l*) Resina pura ad dysuriam HÖGSTRÖM. p. 139.
(*m*) *Tardar.* L. II c. 14.
(*n*) *Epist. XI.*
(*n**) LINN. *Skånska resa.* p. 387.
(*o*) NEUMAN edit. ZIMMERM. p. 281.
(*p*) ROHR. *phytotheol.* p. 418.
(*q*) BARCHUSEN post *Acroam Exp. IV.*
(*r*) *Mémoir. sur les Samojedes* p. 51. Etiam in Kamtschatka, Norwegia, Suecia. BARTHOLIN. *med. Dan. domest.* p. 304.
(*r**) RIEDLIN *millen.* n. 313.
(*s*) CARLOWITZ p. 178. BEADL. *philos. acc.* p. 172. CRAMER. DU HAMEL.

β. *Picea pumila* CLUS *Panon.* p. 21. J. B. I. p. 241. foliis paulo solidioribus.
Abies minor, longioribus setis, ramulorum ex omni parte prorumpentibus, Pinastrum referens PLUKNET p. 1. t. 1. f. 1.

Non differre RAJUS.

γ. ABIES (Sapin) *foliis minoribus, minus duris, fructu pendulo mont. Pilati* du LAC Lionnois I. p. 354.

δ. Quid est *Abies tenuiori folio, fructu sursum spectante* circa *Embrun* du MAMEL *exploit. I.* p. 303. *Semis.* p. 36. addit. p. 1. 2. Nobis non provenit.

1657. PINUS foliis solitariis, planis, pectinatis, emarginatis.
Abies (*u*) MATTHIOL. p. 102. BELLON. *conifer.* p. 28. b. CAMERAR. *Epit.* p. 48. 49. AXT. *conifer.* c. 1. LENGENFELD t. 1. 2. 3. CARLOWIZ.
Sapin (*x*) BELLON. *Singular.* p. 370.
Abies femina seu ἐλάτη θηλεία J. B. I. P. 2. p. 231.
Abies mas BLAKWELL. t. 203.
Weistanne CRAMER t. 25.
Abies Taxi folio, fructu sursum spectante. Mas J. R. H. &c.
Pinus foliis solitariis emarginatis LINN. p. 1420.

Aliquanto infrequentior, tamen circa Bernam, *Aquilejam*, non rara, & in *Jura* monte.

Arbor priori suppar, humilior, cortice albo, ligno molliori, leviori, nisi tectum sit vix duraturo. Rami quasi conjugati, folia pinnata videntur, etsi solitaria omnino, & inordinata proveniunt: plana eadem, apice retuso, bifido, etiam acuto, parte inferiori tribus lineis viridibus & duabus albis fossulis divisa. Juli mares fiunt scutis purpureis, reflexis, inque petiolo duabus antheris pulveriferis. Coni (*y*) feminæ sessiles, ex nido squamarum erecti (*z*), juniores melius fabricam ostendunt. Arctissime adplicatæ sunt glumæ & imbricatæ. Major interior cordiformis, simplex, arcu majore & obtuso terminatur. Hæc semina duo in suis nidis habet. Gluma exterior gracilis, tenuior, medio interioris dorso adplicata, media educit replicatum semicirculum fuscum (*a*), siccum, serratum, de quo acutus & lanceolatus mucro descendit, quo mucrone a rubra 1656. longe differt. Semina longe ovata (*b*); ala sicca & foliacea, acuta.

In hac arbore sponte per corticem efflorescunt vesicæ, plenæ resina (*c*) liquida, limpida, terebinthinarum optima (*d*): eam alpicolæ incisa vesica colligunt. Ejus essentia obtinetur, si cum multa aqua coegeris super ignem de terebinthina nativa stillare. Plurimus utique usus est, vis amara, & odora.

Essentia, quando resinas concretas dissolvit, vernicem præstat. Caput mortuum, quod superest, *Colophonia* dicitur (*e*).

Vires medicæ notæ sunt. Balsamis orientalibus lacrumam Abietum KRAMERUS æquat (*f*). Urinam terebinthina urget, & violæ odore tingit. Ejus usu, ad unciam sumtæ, rheumatismum & arthritidem superari HARRIS. In chirurgicis celeberrima, composita, est usitatius *digestivum*; cum putredinem acida vi abigat. Sæpe expertus sum, cadavera, quibus oleo terebinthinæ injecto repleta vasa erant, potius glutine quodam fædari, quam putrescere. Calidum sanguinem cogit, & hæmorrhagias supprimit. Nucleos edules esse lego (*g*): sed tentavi, amari sunt, & intolerabiles. Infusum summorum apicum plantæ scorbuto adversari, facilius crediderim (*h*).

1658. PINUS foliis fasciculatis deciduis.
Larix MATTHIOL. p. 105. CAMERAR. *Epit.* p. 45. BELLON *Singular.* p. 449. CLUS. *Pannon.* p. 21. BLAKWELL. t. 477.

Larix

(*u*) Abietes arbores rectissimæ, altissimæ PLIN. L. XVI. c. 39. Rami in cœlum tendunt, non in latera proni c. 40.
In Olympo altissimæ Abietes Albæ BELLON. p. 448.
(*x*) Sapinus non arbor est, sed materies PLIN. L. XVI. c. 12. Abieti quæ pars a terra fuit enodis, hæc decorticatur, dicitur Sapinus PLIN. L. XVI. c. 39.
(*y*) *Emend. III.* n. 85.
(*z*) LOBEL *adverf.* p. 450. BELLON. *neglect.* p. 220.
(*a*) TREW l. c. f. 28. 29. & CAMERAR. p. 29.
(*b*) TREW p. 30.
(*c*) Lacruma ex Abiete SCALIGER. *Exerc.* 149.
(*d*) Melior quam Lariqna MATTHIOL. p. 107. 336. Ubique pro terebinthina habetur, qua caremus BELLON. *conifer.* p. 306. Hæc est terebinthina veneta IDEM. p. 31.
(*e*) WILHELMI *terebinth.* p. 12.
(*f*) *Med. veritat.* p. 67.
(*g*) *Bresl. Saml.* ann. 1723. m. Jul.
(*h*) Ibid.

Larix folio deciduo, conifera J. B. I. P. 2. p. 265. *Catal. arbor. frut.* t. 11.
Pinus sylvestris minor, Laricis strobilo BARRELIER. *ic* 500.
Lerchenbaum CRAMER. t. 28.
Pinus foliis fasciculatis obtusis LINN. p. 1420.

In alpium mediocri altitudine, supra Abietes, per herbosa & prata superiora amant succrescere, & in humiliora passim descendunt, ut circa *Panex*, *Bevieux*, supra *Ivorne*, in planitiem denique circa *Agaunum*.

Arbor recta (*i*), Abiete humilior (*k*), ramis brevioribus, ligno rubro (*i*), multo densiori, & firmiori. Folia mollia, tamen acuta, pedicillos (*m*) ex nodis de latere ramorum faciunt, & sola inter coniferas nostras hieme delabuntur. Eos pedicillos filamenta transversa, in speciem vaginæ ambiunt. Coni feminini (*n*) rotundiores, breviores, ovati. Sic glumæ florales.

In tenero cono gluma exterior squalida, oblonga, tricuspidata, medio de hilo spiculum longius edit (*o*). Interior squama carnosa, in juniori planta perparva est, subrotunda, matura simplex & viridis: sed externa parum increscit, dum interna maxima (*p*) capit incrementa, cumque ea semina increscunt. Per intervalla vero squamarum interiorum mucrones exteriorum glumarum exeunt, & conum reddunt hispidum. Semina in squama interna (*q*) duo, ovata, alata, hirsuta, septo separantur, & multa abortant. Juli mares minimi, purpurei (*r*), sessiles (*s*), ovati. Scutula umbonata, petiolo biloculari, duas antheras gerente; sub utroque genere conorum glumæ involventes, subulatæ.

Tota planta boni odoris est, & resinosi. Lignum limpida lacruma undique turget, quam continuo per aliquot annos sudat, hinc ad domuum interiora vestimenta inutilis. Ea resina perterebrato (*t*) ligno obtinetur, frequente in Rhætia & a Brigantibus vallium Valdensium artificio, & vulgo in medicas officinas (*u*), inque artium usum recipitur, nomenque Laricis in Helvetico idiomate tuetur, & a gnaro vito Cypriæ (*x*) præfertur (*y*). In adultioribus arboribus resina in ligno confluit & receptacula quædam replet, & ejus una arbor quotannis ad quinque libras fundit (*z*). De ea terebratione aliquanto deterius oleum stillat, & colophonium in fundo residet (*a*).

Vires terebinthinæ in Abietis historia diximus: Larigna acrior est (*b*). Ea sola Brigantes sua vulnera curant (*c*). Interno usu perinde urinam movet, & balsama indica æmulatur; vertiginem tamen, etiam ebrietatem (*d*) facit.

Porro, uti ex aliis plantis resiniferis (*e*), Cedro (*f*) etiam & Junipero (*g*), per fervidiorem æstatem melleus succus exsudat, ita ex Larice. Eum Brigantes (*h*) a sole densatum, in alba grana colligunt, neque pharmacopolæ alia fere manna in universa Gallia utuntur (*i*): etsi alii duplo ajunt debiliorem esse (*k*). Nostris aut nulla provenit, aut certe negligitur, ut vix debuerit inter Helvetiæ proventus (*l*) recenseri. Negat etiam a suis colligi du HAMEL (*m*). Ex succoso interiori cortice Russi cum farina secalis fermentum faciunt (*n*).

Lignum compactum, non inelegantis coloris rubri, nunquam albi; aquis fere incorruptum, hinc ad naves fabricandas, ad tubulos, qui fontes adducunt, ad alia opera

(*i*) Larices rectissimæ, altissimæ PLIN. L. XV c. 39.
(*k*) Trabem tamen 120. pedum PLINIUS Romæ visam esse ibid.
(*l*) PLIN. L. XVI. c. 39.
(*m*) TOURNEFORT. t. 357. m. N. TREW. t. 9.
(*n*) G. Conus Laricis BESLER. *mus.* T. H.
(*o*) TREW. t. 9. f. 23. a. TOURNEFORT. H.
(*p*) TREW. Ibid. b. TOURNEFORT. E.
(*q*) TOURNEFORT. K. K.
(*r*) SCALIGER *Exerc.* 149. MATTHIOL.
(*s*) TOURNEFORT. A.
(*t*) TURNER. II. p. 27. MATTHIOL. p. 106. du HAMEL I. p. 335.
(*u*) MATTHIOL. BELLON. *conifer.* p. 31.
(*x*) Eam etiam ex Larice esse BRASSAVOLA p. 662.
(*y*) FALLOP. *Vuln.* p. 286.
(*z*) Du HAMEL.
(*a*) IDEM.
(*b*) Du HAMEL.
(*c*) BELLOSTE. *Chirurg. de l'hopital* p. 221.
(*d*) TURNER II. p. 27.
(*e*) In Stiria superiori, ad folia THONER. *Epist.* 16. L. VI.
(*f*) Sudat melleum quid PLIN. L. XVI. c. 9. Cur ergo esset πτυον ut SCALIGER? aut πιτυς PLIN. p. 253. aut tetragonon Hippocratis ut SIEGESBEK *Diss.* hisse Cedrum magnam Græcorum P. HESSUS *problem.* p. 67. Cum nulla in Græcia proveniat BELLON. *Singul.* p. 449.
(*g*) COSTÆUS ad MESUEN p. 326. non satis certo.
(*h*) *Mémoir. de l'Academie des belles lettres* BELLON. Male ex Pinea COSTÆUS.
(*i*) LOBEL. *adverf.* p. 26. STROBELBERGER *descript. Galliæ* p. 255.
(*k*) SAUBIN. *Supplem. aux plantes usuelles de* CHOMEL. p. 19.
(*l*) CONSTANT. *Medic. Helvet.* p. 13. *Essays de pharmacie.* p. 215.
(*m*) I. p. 339.
(*n*) GMELIN I. p. 276.

opera aquis obnoxia optimum. Ad ædificia id vitii habet, quod se contorqueat & findatur. In Italia pictores fabulas suas in ligno larigno depingunt, quod putredinem (*o*) non sentiat, eoque fine *Raphael* SANCTIUS (*p*) utebatur, ut denuo Laricem veterum adgnoscas. Nam etiam PLINIUS Aegidem (*q*) larignam citat, immortalem pictorum tabellis. Scriniariis ob duritatem minus placet (*r*).

Denique etiam focum alit, bonosque carbones (*s*) præstat, neque aliter a copia resinæ exspectes, qua abundat. Ob densitatem fieri potuit, ut aliquando difficilius flammæ (*t*) cedat; unde veterum (*u*) opinio, incendiis resistere. In nuperis certe experimentis (*x*) ardet utique, & apud Tridentinos suo carbone (*y*) fornaces alit. In aquis non natare (*z*) fabulosum est: nullum enim lignum ab accolis Lemani lacus Larigno, ad naves construendas præfertur.

Agaricum in Laricibus abunde apud Tridentinos, Rhætosque, & Tirolinos natum, medicina recipit; etiam in Valesia non rarum (*a*).

Nuper passim colitur, quod celeriter in magnam arborem crederetur convalescere. Id mihi ex densitate ligni, & ex circulis exiguo spatio dissitis, incredibile videtur.

1659. PINUS foliis quinis triquetris.

Pinaster Alevo quinque foliis, nucleo fragili BELLON. *conifer.* p. 20. b. 21.
Pinus sylvestris Cembro (d) CAMERAR. *Epit.* p. 42.
Pinaster C. GESNER *Hort. Germ.* p. 272. b. MICHELI *nov. gen. plant.* p. 223. t. 15. HART. *Essays I.* t. 2.
Pinus sylvestris montana tertia C. B. SCHEUCHZER *It. VI.* p. 460.
Pinus Cembro LOBEL. *Adverf.* p. 449. MATTHIOL. p. 103. &c.
Larix sempervirens, folis quinis, nucleis edulibus BREYNE *Eph. Nat. Cur. Cent. VII. obf.* 2.
Arbor Limbove Drewo RZASZCYNSKI II. p. 278. BRUKMAN in propria Disput. & *Epist.* 89. *Limba Pol.* RZASCYNSKI p. 197.
Pinus foliis quinis levibus LINN. p. 1419. *It. Scan.* 32.

In alpinis frequens, altius, quam Abietes. Reperi in adscensu montis *Enzeindaz.* Inter *les Barmes* & *Forclettaz;* integram sylvam in adscensu *Grimsulæ* supra *Gutendannen*, cis *Haudek* percurri. In valle *Grindelwald*, & circa rupes glaciales, in monte *Intrame:* circa thermas *Leucenses.* In montibus *Fouly*, *Arbignon*, &c. SCHEUCHZER. Supra *Celerinam* in sylva *Stazz.* In *Maloja* monte.

Arbor difformis, humilior. Cortex ob tubercula quinquefolia scabrior. Vaginæ foliosæ juniores cylindricæ, transversim ductæ, filamentosæ, inde minuuntur. Folia quaterna, quina, ex eodem nodulo, multo validiora, quam in vulgari, quæ continuo dicetur (*e*), congesta, triquetra, hinc depressione divisa, inde linea eminente bipartita. Vaginæ fibrosæ longiores, & tria quatuorve magna sicca folia subspadicea habent, similia. Conus femininus ovatus, non acuminatus, crassus & brevis, sub conis feminis congestis, sature purpureis. Gluma exterior minima, brevis, serrata, & dentata, purpurea. Interior magna parte nuda, quadrangula, intus fere cordiformis, crassa, extus subhirsuta. In parte cava duo nidi ovales, septo distincti, pro duobus feminibus parati: etiam unicus. In parte convexa etiam duæ leviores scrobes a vicinis seminibus impressæ; pars eminens, seu finis glumæ rhomboideæ crassa. Nuculæ basi acutæ sursum latescentes; petiolus in parte crassissima brevissimus, utrinque compressus, lateribus convexioribus. Intus semen ovatum edule. Hi strobili inter folia sessiles. Mares juli ovati, in summis ramis congesti.

Tota arbor plena est terebinthinato, sed gratiori odore. Ex eadem etiam arbore in Carpathicis montibus nascente, aqua de contusis & per quatuor septimanas maceratis surculis igne abacta, adscendit oleum fragrans seu *balsamum Carpathicum*

(*o*) PLIN. L. XVI. c. 9.
(*p*) HARW. *Essays of husbandry.* p. 149.
(*q*) PLIN. L. XVI. c. 39.
(*r*) GMELIN. *Reis. III.* p. 411.
(*s*) CRAMER.
(*t*) HEUCHER. *Oper.* p. 1003.
(*u*) JUL. CÆSAR. PALLADIUS m. Novembr. & nuper KUSTERUS.
(*x*) SCALIGER *Exerc.* 156. BELLON. *conifer.* p. 236. MATTHIOL. p. 256. STRAHLENBERG. SIMLER. du HAMEL. p. 356.
(*y*) MATTHIOL. p. 105.
(*z*) PLIN. L. XVI. c. 39.
(*a*) MATTHIOL. p. 329.
(*d*) Zarawbar Pinum Arabibus dici CERBIUS *hierob. I.* n. 112. Sed SERAPIO ex ABUHANIFA Zonobar esse taedam fructum non facientem *Simpl.* c. 63.
(*e*) *Emend. I.* n. 15.

cum (*f*), quod pro insigni remedio vulnerario venditur, ulcera mundare creditur (*g*), & calculos cum urina pellere (*h*).

Semina edulia sunt, nobisque ad eosdem usus servantur, ad quos veteres (*i*) suis Italicis edulibus Pini nucleis utebantur, ad ulcera mundanda, ad morbos pectoris, ad phthisin, sive ab ægris edantur, sive emulsio ex iis nucibus paretur (*k*). Oleo super omnes alios fructus abundant, ut libra seminis lini duas uncias det cum dimidia, libra nucum Pinearum uncias quinque (*l*). Obstructos renes aperire RHAZE (*m*) ex CRATEVA; ad hæmorrhagias CÆLIUS (*n*) laudat; ad tussim & phthisin Hyoscyamum MARCELLUS addit (*o*). Etiam sani homines alpini in cibum recipiunt (*p*). Venereis rebus augendis diasatyrio adjiciebatur (*q*).

Materies boni odoris asseres dat (*r*), nostri ob locorum asperitatem vix utuntur, molle cæterum lignum est, & facilis laboris (*s*).

Vulgo cum Sibirica Pinu quinquefolia nostra (*t*) conjungitur, quam AMMANNUS (*u*) descripsit, & quam vulgo Cedrum in Sibiria vocant (*x*), quam ipsam in tota Sibiria in mensas recipiunt (*y*), & ad scorbutum etiam laudant (*z*). Mihi neque id placet, quod alta & enodis arbor sit (*a*), neque nuces eædem videntur, quæ nobis rufæ, Sibiricæ Cedro cinerei coloris (*b*) & majores sunt, lignumque inodorum Sibirico, nostro fragrans. Separat etiam Cl. du HAMEL (*c*).

1660. PINUS foliis binis, convexo concavis, conis masculis solitariis alaribus.

Picea BELLON *Singul.* p. 175. *conif.* p. 16. 19.
Pinus sylvestris Genevensis & tæda J. B. I. P. 2. p. 252.
Pinus sylvestris vulgaris seu Pinaster BARRELIER. *ic.* 279.
Pinus sylvestris BLAKWELL. t. 190. *seu Pinaster* AXI. *conifer.* c. 3.
Kiefer CRAMER. t. 26. CARLOWIZ.
Kühnbaum LENGEFELD. t. 5 6.
Pinus foliis geminis, primordialibus solitariis glabris LINN. p. 1418.

In collibus arenosis (*d*) passim.

Arbor nobis nunquam procera, raro recta, sæpe varie distorta. Vaginæ foliorum cylindricæ, transversim fibrosæ. Folia glauca, binata, hinc convexa, inde concava, in ora subtiliter ciliata. Juli mares (*e*) erecti, conici, de summo ramo emergentes. Squamæ fuscæ obvolventes, plumosæ, revolvunt apicem suum, & aliæ breviores basin excipiunt. Illæ araneosa lanugine cohærent. Coni minores numerosi; ovati, fiunt glumis ovato cordatis, absque clypeolo, interne duas antheras adnatas habentibus. Sub novis germinibus coni penduli, ovati, purpurei. Petiolus curvus, plenus squamis fuscis, lanceolatis. Glumæ florum feminarum superiorum interiores (*f*), deorsum lunatæ, sursum brevi arista mucronatæ; inferiorum florum muticæ fere similes sectori circuli vel flabello. Semina jam nunc adparent, & gluma exterior emarginata, margine rubro, in principio glumarum aristatarum constans. Maturæ glumæ seminales finiuntur quadrangulari, rhomboidea (*f**) crassitie, sub qua seminum nidi sunt. Totus strobilus ex ovato conicus, multo crassior & rigidior, quam Abjeti. Semina nuces sunt, quarum putamen de semine facile secedit. Super

(*f*) BRUKMAN. *Epist.* 89.
(*g*) BREYNE *Eph. Nat. Cur. Cent. VII. obs.* 2.
(*h*) REUSNER. *Cent. IX. obs.* 97.
(*i*) Cum Marrubio ad asthma *Janus* DAMASENUS p. 239. Ad pleuritidem ARET. *Cur. acut* l. c. ult. Arteriacis ATHENÆUS adnumerat. II. c. 28.
(*k*) MESUE p. 124. b
(*l*) SPIELMAN. *Instit. chem.* p. 75.
(*m*) *Aphor. IV.*
(*n*) *Tard.* L. II. c. 3.
(*o*) p. 117.
(*p*) BELLON. *neglect. cult. stirp.* p. 228.
(*q*) MESUE p. 94. b.
(*r*) MATTHIOL. p. 103.
(*s*) GMELIN.
(*t*) BRUKMAN. *Supplem.* p. 17. GMELIN. LINNÆUS.
(*u*) *Plant. Ruthen.* p. 178. n. 257.
(*x*) STRAHLENBERG.
(*y*) *Ibr.* IDES p. 52. BELLON. *Voyag. I.* p. 139. GMELIN. p. 180.
(*z*) *Natur hist of Kamtschatka* p. 82. GMELIN. p. 181.
(*a*) BELLON. GMELIN. I. p. 179.
(*b*) Figura satis convenit GMELIN. t. 39. sed nostræ conus multo plures squamas habet.
(*c*) I. p. 139
(*d*) In Hellesponte nascitur BELLON. *Singul.* p. 175 in monte Libano RAUWOLF *Flor. Orient.* p. 120. Πεύκη quæ tædam habet THEOPHRAST. *caus.* L. VI. c. 15.
(*e*) LEDERMULLER *Ergöz. II.* t. 68.
(*f*) TERW f. 36. 37.
(*f**) TOURNEF. t. 355. G. t. 356. H. I. P. Q. R. S.

Super conos femininos, in ſummis germinibus foliofis, ſunt coni mares purpurei. Dicotyledonem eſſe ADANSON (*g*).

Planta tota refina odorifera & aromatica turget. Corticem interiorem viridem ficcant in Suecia (*h*), & molunt, panique admiſcent, tum in Kamtſchatka (*i*). Refinam Lappones mandunt, dentesque ſuos ab odontalgia defendunt (*k*).

Ex ſtrobilis cum vini ſpiritu egregiarum virium ſpiritus ſtillat (*l*). Oleum etiam aureum ex iis ad ignem elicitur, ſimile olei terebinthinæ, diureticum, ad tendinum puncturas & ad ulcera manantia utile, etiam veterinariis notum (*m*). Aqua ſimplex urinam & ſudorem movet (*n*). Extractum refinoſum ad mala venerea laudatur, & multa habet balſami peruviani ſimilia (*o*). Decoctum adverſus ſcorbutum valet (*p*). Eodem ſudorem ruſtici Poloni excitant, morboſque varios curant (*q*).

Inciſæ arbores refinam fundunt, ad decem libras una, cujus pars craſſiſſima *Gallipot* vocatur, & optimam refinam ſiccam dat, quæ vel in panes funditur (*r*), vel cum aqua igne ſuppoſito urgetur; ita aqua cum oleo eſſentiali adſcendit, deteriori, quam terebinthinæ oleum, quod in Thuringia parant (*s*). Eo balſama & olea deſtillata adulterantur (*t*). Ejus olei internus uſus nimium calefacit (*u*). Equiſones eo ad vulnera & ad varios equorum morbos utuntur (*x*). Sed alio modo (*y*), & faciliori, in Valeſia pix fabricatur. Truncus & rami Pini conciſi, ſed inprimis radices in bacillos conciſæ, in furnos ovum referentes faſciculatim dimiſſæ, ſimili ligno tectæ, incenduntur. Ita pix liquida, per tubulos, in doliola defluit, obducendo navium ligno, ipſisque funibus navalibus deſtinata (*z*).

Paulo alio modo, viridi cum ligno & ſicco & refina miſtis, igne ſuppreſſo, pix liquida, ſed pinguior (*a*) obtinetur, tantum ut ignis vehementia etiam magis ſubprimatur.

Ex ſordibus refinæ, in clauſa camera, charta veſtita, incenſis (b) fuligo colligitur.

Refinæ copia ſæpe tanta in arbore eſt, & potiſſimum in radice, ut arbor proprio in adipe ſuffocetur (*c*): id ajebant veteres in tædam (*d*) abire, quæ non lignum eſt, ſed vitium arboris (*e*).

Pix varia emplaſtra ingreditur. Pix ſimplex dorſo impoſita aquam ciet, & ad rheumatiſmum longum valet (*f*). Ejus infuſum *Teerwaſſer* ante viginti annos ex optimi BERKLEYI commendatione parabatur, pice cum aqua per viginti quatuor horas concuſſa. Id remedii genus ad expellendas variolas, ad phthiſin, ad ulcera ſananda, tamquam potentiſſimum balſami genus adhibebatur. Nunc fere in deſuetudinem abiit.

Lignum pini facile deflagrat; ad tubulos aquam ducentes nobis vix ſufficit, neque in architectura adhibetur. Facile nigreſcere, & ob eum finem ab Ebeniſtis adhiberi, du HAMEL (*g*).

Copioſiſſimus antherarum pollen, verno tempore a ventis difflatus, pluvias facit ſulphureas (*h*). Sationem, quam nos negligimus paſſim ſcriptores deſcribunt (*h**).

β. Pinus

(*g*) *Préface* p. CCCV.
(*h*) BODING. *Diſp.* p. 19.
(*i*) *Natur. hiſt.* p. 47.
(*k*) HARMES *Medic. Lapon.* p. 20.
(*l*) HOPPE *Erdapf.* p. 28.
(*m*) LANGE *Remed. Brunſvic.* p. 138. 139.
(*n*) PORTIUS *Medic. milit.* p. 92.
(*o*) HIRSCHEL *vom Sublim.* p. 9.
(*p*) Ad SINAPII *Parad.* P. II. p. 20. SCOPOLI p. 402.
(*q*) HELWIG *Exot.* p. 91.
(*r*) Conf. du HAMEL.
(*s*) TEICHMEYER *Chem.* p. 69.
(*t*) ROHR *Bäume* p. 3.
(*u*) LANGE *Medic. Brunſvic.* p. 231.
(*x*) IDEM. p. 235.
(*y*) DU HAMEL.
(*z*) Ut fiat pix liquida PLIN. L. XVI. c. XI. Conf. in Miſnia LEHMAN *Meiſn. Chron.* p. 102. In Angermania BODING. *Diſp.* p. 21. Ex tæda accenſa in Carolina CATESBY II. *Append.* p. XXIII.
(*a*) Cedria a pice liquida parum differt, & ab omnibus arboribus coniferis provenit BELLON. *Fun. Med.* III. c. 1. Etiam ex tæda in Turcia paratur IDEM *Singul.* p. 175. Cedria cadavera Ægyptii condiebant BELLON. *conifer.* p. 146.
(*b*) Hæc omnia ex Cl. *Franciſco* du HAMEL.
(*c*) Pinus in radice tædam habet, & pene tota in tædam mutata emoritur THEOPHRAST. *canſ.* L. VI. c. 15.
(*d*) BELLON p. 175. VI. Pini genus tæda PLIN. L. IV. c. 9.
(*e*) BELLON *conifer.* p. 22.
(*f*) Conf. etiam SCOPOLI.
(*g*) *Exploit. I.* p. 311.
(*h*) NEUMAN *Chym.* p. 1773. BERGER *Begebenh.*
(*h**) *Swenſk. Wetenſka Acad. Handl.* 1748. P. 4. *Leipz. Saml. V.* n. 52. du HAMEL. KRAMER &c.

β. *Pinus sylvestris Mugo* MATTHIOL. p. 101. LOBEL *Ic. II.* p. 227.
Pinus sylvestris altera Mugo dicta CAMERAR. *Epit.* p. 41.
Pinus Mugo LOBEL. *Adverf.* p. 449.
Pinus sylvestris Mugho seu Crein J. B. I. P. 2. p. 255.

Missa mihi *Altdorfio* J. GESNERI beneficio, ubi populare nomen *Crein* retinuit, nihil visa est diversi habere a Pino vulgari; folia simillima, coni pariter sessiles & cernui (*i*).

Cum ei peculiariter tribuatur, absque caule ramos ex radice (*k*) emittere, erit eadem omnino *Krumholz* (*l*), late patens frutex in *Sudetum* montibus, utique a Pinastro BELLONII diversus (*m*).

γ. *Pinaster pumilio* CLUS. *Pannon.* p. 15.
Pinus conis erectis SCHEUCHZER. *It. VI.* p. 460.

Sedem ei facit SCHEUCHZERUS descensum montis *Bernardini* Rhætorum, HUBERUS humilem Pinum ad fontem *Oeni* legit, prope *Sils*.

Eam Pinum pariter ex radice continuo ramos dividere; folia vero esse firmiora & breviora quam vulgari Pinastro & saturatius virentia, conos Lariginis non majores lego, turbinatos magis & erectos, quales etiam icon demonstret.

Ego in paludosis circa *Cellam*, & Cl. GAGNEBIN in paludosis circa *Montmolin* & *à la Chaux d'Abelle* ejusmodi humilem Pinum reperimus, foliis dimidio brevioribus. Multi coni mares in vertice congesti, coni feminæ minores globosi, squamis in apice crassescentibus, parte aspera quasi trifoliata, hinc semilunari, inde modico acumine. Sed nostra certe varietas est.

Hybridam ex Pino & Abiete ILL. LINNÆUS vidit *Flor. Suec.* p. 344.

JUNIPERUS TOURNEFORT. t. 361.

LINN. n. 1134.

Maris charactér est ejusmodi, ut coram video. Juli mares ovati, sessiles (*a*). Eorum quæque gluma petiolata, fungi similis, triangula (*b*), ad basin adhærentes habet antheras uniloculares, globosas, quatuor & quinque (*c*), raro tres: paulo vero interius duas & tres alias absconditas, ut numerus a tribus ad octo ludat, raro ad novem. Nullo modo possunt tres flores admitti, qui tribus antheris præditi sint: Glumæ cæterum de more ad axin firmantur, & basis rami foliola subjecta habet imbricata. Juniperi feminæ calyx trifolius, foliis ovato lanceolatis, cavis, conniventibus, intus in pulpa semina tria triquetra, cum perobscuris tubis (*d*). Per ætatem producta segmenta calycis se adtingunt, & claudunt, inque rotundam baccam fiunt, in qua tria dura semina, globosus nempe calyx, coalescens, ut vix signa trifida prioris divisionis maneant. Sub calyce aliquot series foliorum ovato lanceolatorum, viridium. Flores mares a femininis tota planta separati (*e*).

1661. JUNIPERUS (*g*) foliis convexo concavis, aristatis, baccis alaribus, sessilibus.
Juniperus MATTHIOL. p. 121. CAMERAR. *Epit.* p. 53. BLAKWELL. t. 184. PASSÆI *ic.* 42.
Juniperus vulgaris, baccis parvis purpureis J. B. I. P. 2. p. 293.
Wachholder CRAMER t. 44
Juniperus foliis ternis mucronatis, bacca longioribus LINN. p. 1470.

β. Arborea

(*i*) Etiam in CAMERARII icone.
(*k*) MATTHIOL. p. 103.
(*l*) *Hamburg. Magaz.* T. XI. RZASCYNSKI H. p. 281.
(*m*) BRUKMAN *Epist.* 89.
(*a*) GLEICHEN t. 23. f. 13. TOURNEFORT A. B.
(*b*) GLEICHEN 3. 4. Melius TOURNEFORT. D. E.
(*c*) Quatuor GLEICHEN, quinque TOURNEFORT.
(*d*) Habet GLEICHEN f. 9 12.
(*e*) CORDUS. RUELL. l. c. CAMERAR. *Epist. de sex. plant.* p 22. CÆSALP. L. 9. c. 58.
(*f*) Juniperi duo genera, alia floret, neque fructum fert, quæ vero non floret, baccas fert biennio hærentes PLIN. L. XVI. c 25.
(*g*) Junipero pro foliis spina PLIN. L. XVI. c. 26. lignum rubet IDEM L. XVI. c. 39.

β. Arborea (*h*), ad 30. & 40. (*i*) pedes alta, quales passim in sylva *Bremgarten* vidi, & quales erant in aditu ad prædium *Hollingen*, tristissimæ mihi memoriæ, cui fuerat suavissimum.

Juniperus vulgaris celsior, arborescens CLUS. *Hist.* p. 38.

γ. Mas sola BROMEL. &c. & in arborea varietate PONTEDER. *antholog.* p. 223. Vetustas Juniperos florere tantum absque fructu (*k*).

δ. Alpina (*l*), habitu humiliori, foliis minus expansis, magis congestis, latioribus, bacca paulo longiori, & dulci (*m*).

Juniperus alpina CLUS. *Pannon.* p. 26. C. B. p. 301. SCHEUCHZER. *It. V.* p. 325. &c.

ε. Baccis albis KLEIN *de Juniper.*

Vulgaris in acclivibus macilentis ad vias, & in ultimo borea supereſt (*n*).

Alpina altiorum alpium, *Grimsulæ*, *Jugi*, *Gotthardi*, *Furcæ*.

Frutex difformis, diffusus. Folia per verticillos ternatos patula, latiuscula, lanceolata, rigida, superne convexa, oris contractis, inferne cava & glauca. Juli mares ovati, in alis foliorum sessiles: baccæ perinde altero demum anno maturæ, cæruleæ, subnigræ.

Tota planta aroma spirat, gratior autem in ligno odor est, quod fragrantem ignem alit: in baccis subingrata vis est, certe mihi. Ex ligno tinctura spirituosa habetur mastichis fere sapore, & simile extractum: oleum vero multum (*o*). Baccæ gummeam dulcem naturam cum odorata resinosa conjungunt (*p*). Extractum resinosum subsidet, & dulce gummi, & tenax aromatica resinosa massa. Aqua de baccis etiam fragrans, post quinque dierum infusionem stillat, & oleum ad drachmas (*q*) tres ex libra una elevat. Aliud oleum expressum baccæ dant, postquam vaporem bullientis aquæ exceperunt (*q**). Spiritus ex baccis contusis & fermentationi permissis in Thuringia validior paratur, & iisdem baccis spiritus (*r*) frumenti in Belgio vulgo fucatur.

Baccæ aromaticæ, stomachicæ, urinam absque violentia movent, & commode in rob (*s*) seu electarium rediguntur. Id ad morbos pectoris & viscera obstructa (*t*), & ad calculum amoliendum (*u*) in usu est. Infusum, ad Theæ modum, etiam calculosam materiem expellit, menses ciet (*x*) & urinam. Aquam cum baccis Juniperi fermentatam, in Carniola bibunt (*y*), & in Gallia, & vinum inde parant in Gallia (*z*) & in Suecia, calculum vesicæ expulsurum (*a*). Extractum stomachium, bonum dat tincturæ genus *ratafia* (a*). Easdem baccas, cum armoracia contusas, pro potu ordinario ad hydropem DIPPELIUS (*b*) adhibebat. Cum cerevisia baccæ infusæ lotium (*c*) potius nimis pellunt, ut cum dolore stillet. Oleum ex baccis stillatitium vires in urinam tradit, ad gonorrhœam (*d*), externo etiam usu in cutaneis morbis (*e*), in doloribus arthriticis (*f*) utile. Ad morbum epidemicum hominum & brutorum KALMIUS laudat.

Frondes Juniperi decoctæ ad lac augendum vaccis propinantur (*g*). Eædem alvum (*h*) ducunt.

Ligni vis odora, & siccans, exoticis lignis, adversus veneream luem (*i*), in (*k*) scorbuto, adque pellendum sudorem valet, inque catarrhis (*l*). Decoctum balnea dat (*m*), ad podagram utilia.

Lignum

(*b*) In Toscia arboreæ MATTHIOL p. 121. In Hispania vastissimæ PLIN. L. XVI. c 39.
(*i*) BRADLEY *new improv.* p. 87.
(*k*) KRAMER p. 114.
(*l*) In summo Olympo cum nivibus crescit POCCOK. *Reis. II.* P. II. p. 121.
(*m*) KRAMER *Elench.* p. 30.
(*n*) In Islandia *Act. Hafn. IV. obs.* 7.
(*o*) CARTHEUSER *mat. med. P. post.* p. 146. 147.
(*p*) IDEM p 135.
(*q*) IDEM. Ad sex libras, ex libris sedecim NEUMAN I. P. II. p. 331.
(*q.*) De JEAN *des odeurs* p. 378.
(*r*) TREICHMEYER *chem.* p. 77. *Eph. Nat. Cur. Cent. IV. obs.* 199.
(*s*) Etiam ex Ocycedro, suavius *Hort. Florent.* p. 147. *app.*
(*t*) Pulvis in Soda LANGE p. 129.
(*u*) *Cur.* PISO HILDAN. *Epist.* 73.
(*x*) *Eph. Nat. Cur. Dec. III. ann.* 8. *app.*
(*y*) VALVASOR. *Ehre des H. Crain. I.* p. 354.
(*z*) DU HAMEL I. p. 324.
(*a*) CHOMEL. *plantes usuelles Supplem.* p. 93. *Comm. Lit. Noric.* ann. 1739. hebd 13.
(*a**) BAUME' *Elem.* p. 442.
(*b*) *Vit anim. morb. & medic.* p. 172.
(*c*) *Bresl. Saml.* ann. 1720. m. Novembr.
(*d*) LANGE *Remed. Brunsvic.* p. 130.
(*e*) MESUE p. 193.
(*f*) LANGE.
(*g*) *Act. Liter. Suec.* ann. 1721. p. 138.
(*h*) WELSCH *mitlomim.* p. 29.
(*i*) SCOPOLI p. 405.
(*k*) *Provinc. med. berättelt.*
(*l*) SCOPOLI p. 404.
(*m*) MATTHIOL. p. 122.

Lignum fubrubrum ad minora ſcriniaria (*n*) opera valet: ſic ad ædificia, ſi ſatis procera arbor obtigerit, neque trabes (*o*) cariem ſentiunt (*p*).

Inter lignum & corticem nonnunquam boni odoris reſina colligitur, quæ ex Africa advecta *Sandaracha* dicitur *Arabum*. Ad albos vernices inſervit (*q*).

* 1662 JUNIPERUS foliis cauli adpreſſis lanceolatis, alterne conjugatis.

Sabina (*r*) DODON. *pempt.* p. 854. BLAKWELL. t. 214. CAMERAR. *Epit.* p. 55. & *Sabina ſterilis* CAMERAR. p. 56.

Sabina ορειπετροφορος RICHER.

Sabina foliis oppoſitis, erectis, decurrentibus, oppoſitionibus pyxidatis LINN. p. 1473.

Multis in Helvetia locis, in monte *Fouly*, *au rocher du Tremble*, ſupra *les Plans*: in valle *St. Nicolai* abunde. Circa *Sondrio* vallis Tellinæ ad rupes. Cum torrentum aqua nonnunquam in planitiem deſcendit, & in inſulis *der Hunzikerau* reperta eſt, haud longe *Berna* (*s*).

Arbuſcula humilis, ligno duro. Rami toti tecti foliis adpreſſis, alternis paribus lanceolatis, ramis planis, catenulatis, alterne pinnatis. In ramis altioribus laxantur eadem, & exſtant, & denique ſecedunt, ſubulata, lanceolata, diſticha. Hæc eſt *Sabina folio Tamariſci*. Baccæ inter folia cæruleæ, triſpermæ, aut uno ſemine abortante diſpermæ, etiam monoſpermæ.

Tota planta graviter odorata, & acris eſt. In medicina exhibentur decocta folia ad ſemuncem (*u*), aqua ſtillatitia ad uncias (*x*) duas, ſcopo emmenagogo, etiam febrifugo. Cum Allio ad cochlear ad vermes optima (*y*). Vis eſt in oleo, inque parte reſinoſa (*z*). Olei dat dimidio parciorem, quam Juniperus (*a*), doſin ſed calidiſſimi, & vehementiſſimi, ad ulcera luxuriantia utiliſſimi, uti & folia porra venerea diſſipant (*b*).

Tota planta ad movendum abortum ab impiis miſeriſve matribus adhibetur; & propterea *pharmacopolis per leges vetitum eſt Sabinam vendere, ut etiam mulctatus* (*c*) *ſit, qui vendiderat*, & exempla legantur, aut ante partum ea fronde ſumta, aut poſt partum, miſeras periiſſe (*d*). Non inmerito tamen alii monent, fruſtra ad hunc deteſtabilem finem adhiberi (*e*). Vidi enim puellam poſt plurimum Sabinæ uſum nihilo debiliorem fetum legitimo tempore perperiſſe. Pectori utique noçet, & ipſum ſanguinem de pulmonibus ciet, ut in eadem puella vidi.

TAXUS (*f*) TOURNEFORT. t. 362.

LINN. n. 1135.

Duo ſexus florum in diverſis plantis. Flores mares conici, gemmam habent ſquamoſam, viridem (*g*): calycis glumas quatuor, ad ſeptem uſque: earum exteriores duræ, interiores teneræ ſunt, & quaſi argenteæ. Intra eas glumas ſtylus eſt, quem, fungoſum, hæmiſphæricum, capitulum (*h*) terminat. Ex eo capitulo undique prodeunt ſeptem, octo, novem, decem fere petioli (*h**) florigeri, quorum quiſque ſuum habet ſcutulum, obſcure hexagonum, heptagonum, & octogonum

(*n*) Du HAMEL *exploit. I.* p. 313. *Arbr. I.* p. 323.
(*o*) Du HAMEL.
(*p*) PLIN. L. XVI. c. 39.
(*q*) Du HAMEL.
(*r*) Sabina duorum generum eſt. Una foliis Cupreſſi ſimilis, ſpinis horridior, graviter olens, acris, & fervens, coactæ brevitatis, quæ ſe magis in latitudinem fundit [noſtra] DIOSCORID. L. I. c. 88. *Athel* AVICENNÆ *Canon. II.* tr. 2. c. 5. Eſt inter arbores, etſi herba dicitur PLIN. L. XVI. c. 20.
(*s*) In Sibiria GMELIN. I. p. 183.
(*u*) Arbor nonnunquam procera SLEVOGT. TOURNEFORT *Voyag.* t. 3.
(*x*) *Demonſtr. Botan. II.* p. 541.
(*y*) GIBSON. *oper. anat.* p. 284.
(*z*) CARTHEUSER *mater. medic* P. poſt p. 108.
(*a*) NEUMAN *Chem. el.* KESSEL T. I. P. 2. p. 331.
(*b*) FABRE *malad. vener.* p. 365.
(*c*) AMMAN *med. crit.* c. 66.
(*d*) STORCH *Hebammenb.* p. 220.
(*e*) ALBERTI *Med. Leg.* T. V. c. 7.
(*f*) Taxus ſimilis Abieti, magnitudine & foliis; baccis venenatis DIOSCORID. I. p. 359. PLIN. L. XVI. c. 9.
(*g*) Quatuor TOURNEFORT. A. B. Quatuor SCHMIEDEL. ad GESNER. t. 13. h. i.
(*h*) TOURNEFORT. SCHMIEDEL. D. II.
(*h**) SCHMIEDEL p.

octogonum (*i*), intus in totidem ovatis antheris (*i**), polline spermatico plenum. Hi sunt flosculi (*k*) rotati, TOURNEFORTII (*l*), nimis eleganter ad effetam plantam picti. Flos femininus fit gemma squamosa (*m*). Placenta per ætatem succulenta fit (*n*), baccamque refert excavatam, & ex medio semen unicum (*o*) profert, dum calyx immutatus superest.

1663. TAXUS baccifera.

Taxus MATTHIOL. p. 199. CAMERAR. *Epit.* p. 840. J. B. I. p. 241. BLAKWELL.
Taxus lutea foliis & ramis PLOT. *Natur. hist. of Stafordhire* p. 207.
Eibenbaum CRAMER.
L'If Spectacle de la Nature II p. 92.
Taxus foliis approximatis LINN. p. 1472.

Non rara in obscuris sylvis, ut in monte *Belpberg*, in dumetis prope *Villeneuve*, versus *Chatelar*, *à la porte du Sex*, in præcipitiis supra *Urbam* fluv. prope civitatem cognominem. Circa *St. Imier*, *Valangin*, *Motier Grandval*. Circa *Schauenburg*, & *Frenkendorf*.

Arbor ex topiariis ornamentis nota, sæpe fruticosa, tamen alias sesquipedis diametro. Folia pectinata, planissima, sature viridia, nitida, linearia, lanceolata, aristata, linea divisa. Ex foliorum alis flores mares & feminini. Bacca rubens, dulcis, fatui saporis, mucilaginei.

Vetus (*p*) fama est, baccas frondesque hujus sempervirentis arboris veneno plenas esse. CATTIVULCUS (*q*), ARMINII avunculus, Taxi succo sumto se dicitur interemisse. Ex usu baccarum diarrhœam & ardentem febrem secutam esse MATTHIOLUS (*r*). Semina alvum dicuntur movere (*s*), quæ amara sunt. Passim legitur equos (*t*), vaccas (*u*), capras (*x*), frondibus Taxi pastas periisse.

Alii contra negant aut umbram (*y*), aut baccas (*z*), venenum habere, neque de quoque audivi, qui quidquam ab eo fructu sinistrum passus sit.

Succo CLAUDIUS IMPER. ad viperarum morsum eximiam vim esse edicto monuit (*a*).

Lignum rubrum, durum, constans, pulcherrimum est ad cistulas, ad torneatorum & Scriniariorum opera. Tincturam etiam nigram recipit, & Ebenum æmulatur. Tonsionis patientissima, ad sæpes & ornamenta hortorum aptissima, exosa POPIO, qui funeream dixit.

EPHEDRA (*b*). TOURNEFORT. t. 477.

LINN. n. 1136.

Multa ad Equisetum accedunt, folia teretia, caulis similia, vaginæ, quæ per intervalla ad diaphragmata caulem dividunt. In flore mare, qui in propria planta habitat, vidi flores in globulos congestos. Sub floralibus conis stipulæ. Calyx glumosus, latus, exterior unifolius, cavus; interior bivalvis, foliis æqualibus, latis, concavis, obtusis. Filamentum unicum de flore eminet, & antheras sessiles,

(*i*) SCHMIEDEL m. I.
(*i**) Anthera octofida LINN. Quinque antheræ BADCOK. *Phil. Transf.* n. 481. t. 1. f. 4. 5.
(*k*) SCHMIEDEL n. n. l. c. p. BADCOK. ibid.
(*l*) A. B.
(*m*) SCHMIEDEL ad 1.
(*n*) G. SCHMIEDEL q. 1.
(*o*) E. SCHMIEDEL q. 1.
(*p*) Baccas venenatas esse PLIN. l. c. & lignum, etiam umbram DIOSCORIDES l. c. add. L. VI. c. 12.
(*q*) CÆSAR. *Bell. Gall.* L. VI.
(*r*) p. 1416.
(*s*) FLOYER. *pharmacobasan.* p. 189.
(*t*) BIRCH. *Hist. of Royal Soc. I.* p. 454. SCHWENKE *icon.* p. 53.
(*u*) COLES *art of Simpl.* p. 59. PECHEY *herbal.* p. 196. FLOYER. *pharmacobasan.* p. 189.
(*x*) SCHWENKE.
(*y*) Per experimenta TAGLINI *lettra supra argum. diletti.* p. 90.
(*z*) LOBEL. RAJ. THRELKELD. MARTYN. *Georg.* p. 195. qui alias species putat venenum habere.
(*a*) SUETON.
(*b*) Ephedra, anabasis, scandit arbores, & extamia pendet, folio nullo, cirrhis numerosis, qui sunt juncei geniculati PLIN. L. XXVI. c. 20. Nostra fructescit, & easdem voces de Equiseto habet DIOSCORIDES.

ſiles, ovales, magnas, ſeptem (*c*), octo, ad duodecim gerit. Flos femininus conus eſt, calyce factus, cujus bina folia, baſi conjuncta, alternatim ſibi inſinuantur, eo majora, quo interiora & media magis. Semina in centro duo continent, hinc convexa, inde plana (*d*), planis faciebus ſibi obverſa. Per maturitatem calyx pulpoſus fit, & baccæ ſpeciem exprimit. Tubæ duæ, fine obtuſo.

1664. EPHEDRA petiolis maribus repetito ramoſis. Ephedra distachya L.

Polygonum IV. Plinii majus CLUS. *Hiſp.* p. 184. icon plantæ maris, & *minus* p. 189. *Flos femina.*

Uva marina Monſpelienſium LOBEL. *ic.* p. 796. Sexus uterque.

Tragum, uva marina circa Monſpelium CAMERAR. *Hort. ic. XLVI.* bene & ſexus uterque.

Polygonum fruticans, botryoides, Narbonenſe, minus II. CLUS. BARRELIER. *ic.* 731. n. 2.

Ephedra pedunculis compoſitis, amentis geminis LINN. p. 1472.

In arce *Tourbillon* olim legi, nunc etiam circa *Fouly* lecta eſt. Ex *Valeſia* olim GESNERUS habuit, Hiſpanicam plantam, quam CLUSIUS circa *Salamanticam* legerat.

Caulis tripedalis, ramoſus: folia & rami ſimiles, teretes, ſimilares, nulla folii diſtinctione. Sub ſpicis ſtipulæ duæ, ſiccæ, lanceolatæ. Flores mares conjugati, flavi, ad foliorum alas in ſuis petiolis ſeſſiles. Flores feminæ conjugati & verticillati, petiolati, ſolitarii. Vaginæ cylindricæ, perforatæ, bicornes.

Succus baccæ maturæ dulcis, acidus, non ingratus. Frutex tonſionis patiens, ad opera topiaria adhiberi poteſt.

(*c*) 7. 8. DU HAMEL. Septem LINNÆUS.
(*d*) TOURNEFORT. p. 9.

FINIS TOMI SECUNDI.

TOM. III.